

SC



Conferințele organizațiilor județene de partid

Lucrînd la viitorul țării

Să ascultăm acum pulsul țării și să-i măsurăm cu mintea deschiderca zborului: fiecare clipă care ne fulgeră ființa, ne apropie tot mai mult de cel mai mare eveniment al acestui an, Congresul al XII-lea al partidului. Cu fiecare bătaie de inimă, freazălul acesta devine mai puternic, se racordează parcă la dimensiunea timpului viitor.

În 17, dintre cele 40 de mari orașe și municipii ale țării, au avut loc Conferințele ale organizațiilor județene de partid. În celelalte județe, precum și în municipiul București, conferințele vor avea loc în aceste zile. La conferințele județene au participat tovarăși din conducerea superioară de partid și de stat, din ministere și centrale industriale. Comuniștii s-au adunat deci în agorele lor comuniste să dezbătă și să aprobe proiectele documentelor Congresului al XII-lea al partidului, la a căror elaborare și fundamentare, știm cu toții, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și-a adus o directă și inestimabilă contribuție. În întreg conținutul acestor documente, comuniștii, întregul nostru popor și-a găsit propriile idealuri: de prosperitate, de pace, de coexistență frățească între toate popoarele. Prevederile înscrise în documente, sarcinile prevăzute în ele — necesitate firească a propășirii noastre — au fost aprobate total de către comuniștii delegați la conferințe, de către toți oamenii muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — pentru că, în mod legitim, prin direcțiile principale, prin orientările lor majore, fundamentale, asigură împlinirea neabătută a Programului partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Recunoscători față de izbînzile repurtate pînă acum sub conducerea înțeleaptă a Partidului Comunist Român, a secretarului său, delegații la conferințele județene, avînd mandat din partea întregului popor, au adoptat în unanimitate, într-o atmosferă de puternică însuflețire, cu toată căldura ființei lor, hotărîri prin care se exprimă voința totală a organizațiilor respective ca tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al națiunii noastre socialiste, conducător încercat al partidului și țării, să fie reales în funcția supremă de secretar general al partidului la Congresul al XII-lea, ca o puternică garanție a realizării cu succes și integrale a marelui program al partidului, a hotărîrilor ce vor fi adoptate de apropiatul forum al comuniștilor români.

Conferințele județene de partid n-au fost întruniri festive, comuniștii care au luat cuvîntul nu s-au îmbătat de laude, deși au fost dobîndite multe și mari succese în activitatea lor de fiecare zi, ei, într-un pronunțat spirit de lucru, ele au analizat munca desfășurată de organizațiile județene de partid pentru împlinirea hotărîrilor Congresului al XI-lea și Conferinței Naționale ale partidului; au analizat critic și autocritic faptele negative, neajunsurile care se mai fac simțite în unele organizații, în unele colective de muncă, stările de automulțumire, pasivitatea și formalismul. Au impus în schimb elanul revoluționar, devotamentul total față de tot ce întreprinde conducerea partidului, secretarul său general, pentru dezvoltarea multilaterală a patriei; au stabilit planuri concrete de măsuri care, îndeplinite întocmai și la timp, pot asigura perfecționarea continuă a întregii activități politico-organizatorice, întărirea rolului politice conducător al organizațiilor de partid. În același timp, participanții la discuții au analizat, în concordanță cu prevederile noului plan cincinal, conținute în proiectul de Directive ale Congresului al XII-lea, au examinat cu deosebit interes planurile de dezvoltare economico-socială a județelor respective pe anii 1981—1985 și au regăsit în ele chioul luminos al județelor lor de mîine, chipul redimensionat al României socialiste. Comuniștii delegați la conferințele județene, exprimînd convingerile întregului nostru popor, au subliniat faptul că planurile de dezvoltare ale județelor, planurile de dezvoltare în profil teritorial asigură continuarea politicii de dezvoltare armonioasă a tuturor regiunilor României, a zonelor rămase în urmă, îndeamnă la o valorificare mai deplină a resurselor proprii sau secundare. În spiritul normelor democratice ale vieții de partid, conferințele organizațiilor județene de partid au ales noile organe conducătoare ale organizațiilor respective și delegații pentru Congres, desemnînd, în același timp, candidații pentru organele centrale de partid. Delegații la Congres, împuterniciți de mandatul comuniștilor, al tuturor oamenilor muncii, vor reprezenta, prin marca lor diversitate de îndeletniciri și profesii, poporul, năzuințele sale legitime de progres și de bunăstare. Și pentru că în totalitatea lor prevederile să fie aplicate în practică, s-au adoptat hotărîri, s-au stabilit măsuri, s-au formulat propuneri valoroase, angajamente ferme, așa încît prin toate să se lucreze mai bine. Mobilizați și conduși cu pricepere de noile organe conducătoare ale organizațiilor județene de partid, alese în aceste conferințe, în conformitate strictă cu Statutul partidului, cu criteriile stabilite de Plenara Comitetului Central, toate aceste planuri, care vizează, cum am mai spus, propria noastră dezvoltare, pot fi realizate cu succes. În telegramele adresate Comitetului Central al Partidului Comunist Român, secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, este exprimată voința fermă a comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii — români, maghiari, germani și de alte naționalități — de a acționa cu responsabilitate, cu interes pe care îl susține lupta pentru propria ta dezvoltare, pentru întipănirea înaltului forum al comuniștilor cu noi succese în muncă, pentru îndeplinirea tuturor sarcinilor de plan pe acest an și pe întregul cincinal, pentru împlinirea Programului partidului de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, pentru traducerea în viață a hotărîrilor istorice ce vor fi adoptate de Congresul al XII-lea al partidului.

N. GRIGORE ■

CEAUȘESCU — TITO

Noi dimensiuni prieteniei și colaborării româno-iugoslave



45

ANUL XXVIII (1274)
8 NOIEMBRIE 1979

Flacăra

Saptăzimal editat de
Frontul
Unității
Socialiste

DESPRE PARTID

Partidul nu a fost de la început ceea ce este acum, în acești ani și în aceste zile premergătoare celui de-al XII-lea Congres al său, eveniment de seamă pentru noi toți, pentru întregul popor. Nici nu se putea să fie cum este acum, începuturile, orice începuturi — construirea unei case, inaugurarea unei noi activități, deschiderea unui nou front de muncă și de luptă — fiind dominate în chip firesc de căutări, neputînd să cunoască desfășurarea și cutezanța care decurg din experiență și din maturizare, din descoperirea și redescoperirea puterilor proprii, din clarificările aduse de durată. Nu voi schița etape și perioade, nu voi împărți activitatea parti-

(Continuare în pag. 7)

ION LÂNCRĂNȚAN ■

OMUL DE MÎINE

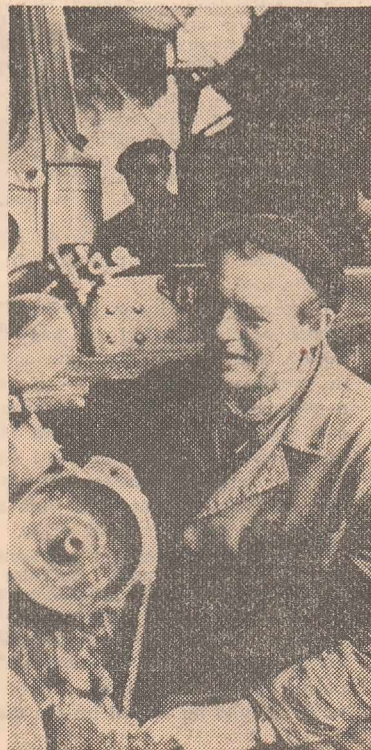
Angajată într-o splendidă competiție cu sine, inteligența umană se dovedește a fi inepuizabilă. Cu atît mai paradoxal pot părea, deci, în acest ultim pătrar de secol, reziduurile tragice ale unor acte ce nu au, nu pot avea, nimic comun cu veritabila capacitate creatoare a omului, cu generoasele surse de autoperfecționare ale acestuia. Fiește, transformarea, evoluția depind de individ, de propria-i capacitate de autoanaliză, de puterea de a adera la principi de viață morale, a căror noblețe, al căror umanism să poată deveni repere ale unei existențe demne. Dar numai efortul individual în modelarea lăuntrică nu poate fi suficient. Omul trăiește și acționează în coordonate sociale și existențiale precise, se află într-o permanentă relație cu semenii săi, contribuind la modificarea morală a acestora și fiind influențat, în propria evoluție, de aceștia. Acceptînd un asemenea adevăr (care lasă, desigur, loc efortului individual, punerii în valoare a unor capacități și talente ieșite din comun) vom putea afirma cu deplin temei că sistemul social poate avea un rol hotărîtor nu numai în evoluția generală a unei colecti-

(Continuare în pag. 5)

NICOLAE DRAGOȘ ■

NOUL TRIUMFĂ!
Metoda „SANAB“ datorată inginerului Petre Buleci va fi generalizată în economia națională

(în paginile 8—9)



Satisfacția muncii

ODĂ SPIRITULUI REVOLUȚIONAR

E drept: nu-i oda poate cîntul pe potrivă
Căci spiritului ferm, revoluționar,
I se cuvîne nu cununa cea festivă,
Ci verbul-steag și marș de luptă temerar

Iar eu, revoluționar, întîi de toate,
M-am vrut, nu trepăduș la ușile din dos,
Partidul meu tu judecă și tu socoate
Soldat, cît am putut să-ți fiu de credincios.

Botezul cel de foc primindu-l, și nu mirul,
Fiind la școala luptei de clasă ucenic,

Nu mi-am aflat în tihna vieții elixirul,
Făcînd din orice nedreptate inamic.

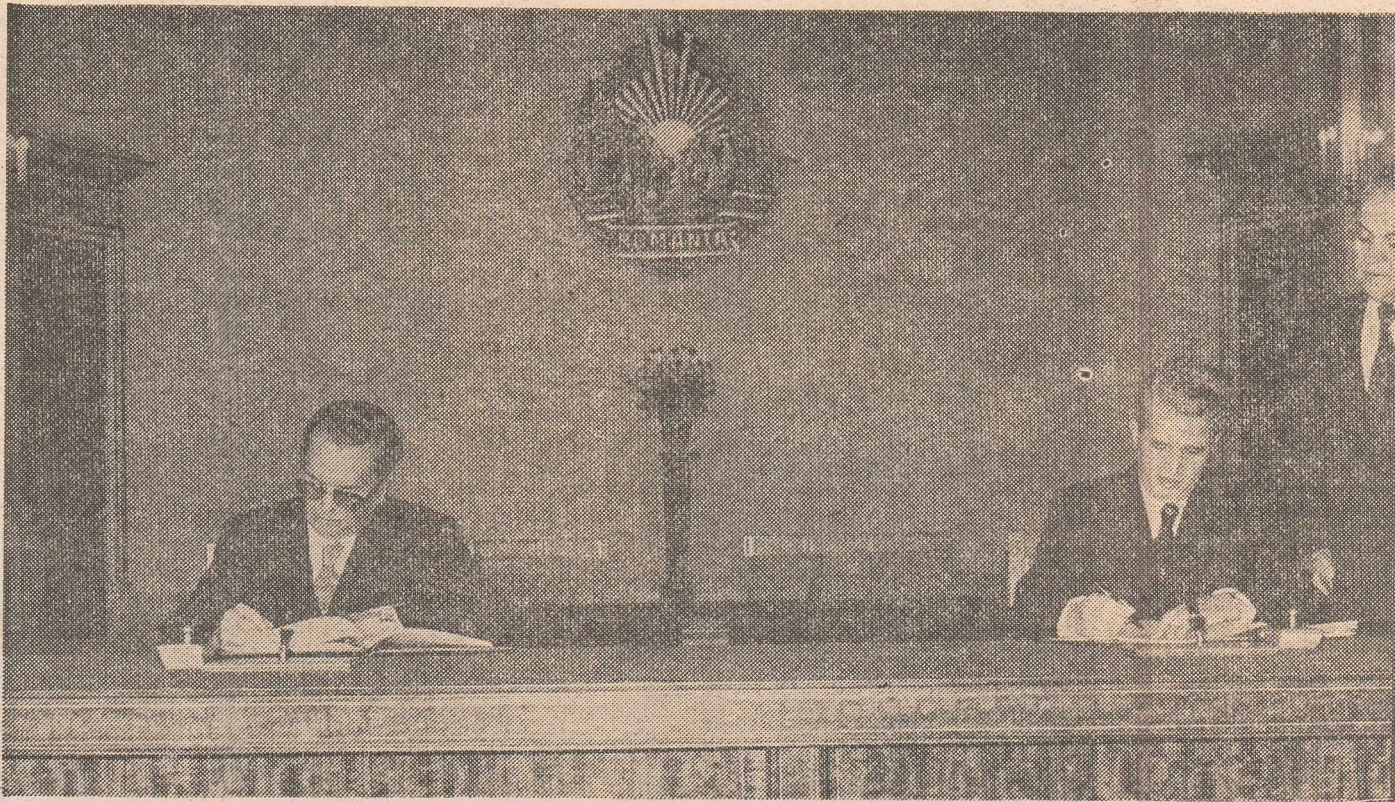
Ușor nu mi-i, ades ca să-mi infring ispița
Sirenelor chemînd din mine, nu din larg,
Eu printre Scile și Caribde trebuit-a
Ca să mă leg, precum Ulise, de catarg.

Dar nici o jertfă nu-i nicidecînd prea mare.
Chiar dac-ar trebui să cazi ca un erou,
Cît timp și respirația e-o căutare
De aer, cu atît mai pur, cu cît e nou.

E spiritul revoluționar voința
De a rămîne pin-la capăt luptător,
Și încă unul totdeauna în putînța
De-a fi partidul și prin tine-vingător.

NICOLAE STOIAN ■

Noi dimensiuni prieteniei și colaborării româno-iugoslave



Ceremonia semnării Declarației comune româno-iugoslave



Moment din timpul convorbirilor oficiale

Bucureștii a întâmpinat într-o atmosferă sărbătorească și a salutat cu entuziasm, la acest început de noiembrie aspru, întâlnirea a doi conducători de partid și de stat ale căror nume se bucură în viața politică a lumii nu numai de rezonanța pe care o au îndeobște personalitățile puternice prin gândul și fapta lor ci și de prestigiul autentic ce însoțește totdeauna activități temeinice și clare, n-o dată îndrăznețe. Încercați conducători de partid și de țară, președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Iosip Broz Tito sint, în același timp, doi comuniști care neprecupețind nimic din ceea ce ar sporii demnitatea și prosperitatea popoarelor la cîrma cărora se află, au ochii deschiși și urechea trează la multiplele complicate probleme ale tuturor popoarelor planetei, slujind, odată cu interesele propriilor popoare, interesele majorității pazei și progresul tuturor.

Întîlnirea dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Iosip Broz Tito convorbirile prilejuite de vizita oficială a prietenie pe care a făcut-o în țara noastră președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comunistilor din Iugoslavia, s-au constituit într-un moment deosebit de rodnic pentru tradiționala cronică a acestei strînse și rodnice prietenii. Prin rezultatele sale deosebite, această vizită a evidențiat, din nou, importanța contactelor la cel mai înalt nivel româno-iugoslave pentru dezvoltarea cu succes a relațiilor dintre cele două țări, pentru calitatea exemplară pe care au imprimat-o aceste evoluții președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Iosip Broz Tito. Este o calitate care decurge, desigur, în primul rînd din opțiunea pentru același fel de orînduire — orînduirea socialistă —, dintr-o necesitate geografică — două țări vecine trebuie să trăiască în înțelegere și bună înțelegere — dar și dintr-un imperativ vital al contemporaneității, argumentat de o experiență profundă. Este vorba de însăși experiența dezvoltării relațiilor româno-iugoslave, care confirmă importanța istorică a respectării stricte a principiilor care trebuie să fie aplicate consecvent în raporturile dintre toate statele și în raporturile dintre țările socialiste. Acestea sint — după cum se subliniază de altfel și în Declarația comună româno-iugoslavă, semnată la 4 noiembrie de tovarășul Nicolae Ceaușescu și de tovarășul Iosip Broz Tito, în calitatea lor de conducători de partid și de stat — principii suveranității, independenței naționale, integrității teritoriale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-și hotărî liber și independent calea dezvoltării. Este o experiență care confirmă de asemenea, cu putere, că diversitatea condițiilor istorice și sociale ale fiecărei țări determină o varietate de forme, soluții și metode în edificarea socialismului și că aceasta îmbogățește în permanență gândirea și practica revoluționară, neîmpiedicînd în nici un fel dezvoltarea unei largi colaborări reciproce avantajoase. Acordurile pe care le făceau în acest sens în toasturile rostite încă din prima zi a vizitei — 2 noiembrie — președinții Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito sint extrer-

Congresul partidului, congresul întregului popor

Un ctitor de țară, un ctitor de istorie

Congresul al XII-lea al partidului este într-adevăr un congres istoric pentru toată lumea acestei țări, dar și pentru noi, constructorii de locuințe, mai ales. Directivele reprezintă măsuri radicale în vederea depășirii stadiului de țară în curs de dezvoltare în care ne aflăm. Din acest punct de vedere, în meseria noastră sarcinile sint mari: vreau să spun că a crea un nivel de viață mai bun înseamnă a crea în primul rînd un nivel de viață mai bun celor care participă la realizarea acestui deziderat, or, aici, construcția de locuințe reprezintă un moment-cheie. De 15 ani eu lucrez în acest domeniu și pot afirma în deplină cunoștință de cauză că locuințele astea, pe care le-am construit și pe care le vom construi în viitor, vor asigura, în bună măsură, realizarea cerințelor naționale cuprinse în directive. Problema numărului unu este cea a eficienței investițiilor. Lîngă mine se află tovarășul Nicolae Stoica, activist la municipiul de partid, și dacă l-ați găsit împreună cu mine aici, în zona de lucru a blocurilor 29—32 de pe șoseaua Ștefan cel Mare, folosind aparatul de radio-emisie, pentru buna desfășurare a aprovizionării cu materiale, asta se datorează tocmai faptului că aici, în frig și prin noaptea, sprijinul primit din partea muni-

cipiului, a Consiliului popular al sectorului 2 al Capitalei, se traduce prin însăși ideea enunțată mai sus: investițiile nu trebuie doar „preluate”, ci valorificate mai ales; o scară de bloc se face (scotînd construirea ei, dusă pînă la finisare totală), conform normelor în vigoare, în termen de 3 luni. Noi am reușit să o facem în două, două și jumătate, rezultat al organizării tehnologice. Și ne mindrim cu acest lucru, fără nici un exces de modestie! Așa cum toți oamenii muncii de pe întinsul patriei întîmpină Congresul, oamenii Șantierului 2 s-au angajat să dea, în cinstea Congresului, un număr de 72 de apartamente — față de data de 30 decembrie, cum era prevăzut în plan — în folosință.

Doresc să menționez, profitînd de găzduirea acestor rînduri în paginile revistei, că asta nu înseamnă „un salt”, acum, în preajma Congresului — ci reprezintă o permanență a muncii noastre. Justificat, așteptăm să fie tradus în viață ceea ce e prevăzut în program. Nu ne mintim pe noi înșine — acesta este un criteriu pe care l-am aplicat și îl vom aplica în continuare mai presus de orice.

Și îmi exprim deplina adevărată pentru re alegerea tovarășului secretar general al partidului Nicolae Ceaușescu în aceeași funcție. Am doi copii, soția îmi este profesoară de limba română și, mărturisesc, în multe seri am discutat împreună despre personalitatea acestui om atât de îndrăgît nouă: îl văd nu numai un om din istorie

— acesta este de acum un lucru de necontestat — ci un om care face istoria! Căruia îi închin și profunda mea recunoștință.

DUMITRU ANCHESCU ■
inginer constructor,
Grupul 2 de șantiere București

Preocuparea tuturor: noua calitate

Lucrez ca maistru în turnătorie la întreprinderea „Unirea” din Cluj-Napoca. În cursul acestui an, în secția în care muncesc împreună cu colegii mei s-au produs importante modernizări ale producției. Cum întreprinderea fabrică mașini textile iar noi, turnătorii, facem oțelul și fonta pentru aceste mașini, e limpede că prestigiul întreprinderii va spori cu cit noi, cei de la turnătorie, vom oferi produse de mai bună calitate. Or, modernizările de care aminteam au avut ca scop chiar realizarea unei mai bune calități a fontei pe care o obținem. Mijlocul de atingere a acestui scop a fost o investiție de 7 milioane de lei din fondurile proprii ale întreprinderii. Această acțiune de autoutilare, reprezentată pînă în prezent printr-un cuptor electric de fontă cu o capacitate de 6,3 tone, ne dă siguranța că în viitor produsele fabricate aici vor fi mai bune, mai rezistente. O observație: noi aveam și pînă acum posibilitatea de a îndeplini,

cantitativ, planul — anul trecut l-am depășit cu peste 80 milioane lei — și chiar calitativ aveam posibilitatea de a obține rezultate bune de vreme ce, este știu mașinile textile de la „Unirea” s-au bucurat de aprecieri deosebite în cadrul unor târguri internaționale cum au fost cele de la Zagreb sau Plovdiv. Dar oricît de mult ne-am fi străduit, fonta obținută în vechile cubilouri prezenta unele variații ale structurii sale chimice. Noul cuptor electric ne dă certitudinea continuității, ne dă posibilitatea de a obține constant fonte de nivel calitativ superior, fără oscilații neprevăzute. N-am pornit să executăm această modernizare, deci, pentru a obține cantități în plus — deși este și aceasta o consecință a acțiunii de autoutilare — ci pentru o nouă calitate a produselor întreprinderii. Odată cu înlăturarea acestor dorințe de progres a întreprinderii, considerăm că am venit în întîmpinarea unei dintre ideile directoare ale Congresului al XII-lea. Exprimată, după cum se știe încă la Conferința Națională a partidului în urmă cu doi ani, această idee — unei noi și mai bune calități — trebuie să intrunească eforturile noastre ale tuturor iar ea să devină unul dintre cuvintele de ordine în toate domeniile vieții sociale. Hotărîrile Congresului al XII-lea vor stabili mijloacele prin care vom atinge acest scop al nostru, al tuturor, spre binele nostru comun, iar dorința națiunii întregi, căreia i se alătură și colectivul nostru de muncă, pentru ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în înaltă funcție de secretar general al partidului constituie garanția că programul de dez-

FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE — un rol sporit în viața social-politică a țării

● Propunerile tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, primite cu unanimă adeziune de toți cetățenii patriei

O nouă etapă, superioară, a democrației noastre socialiste

Un adevăr verificat și atestat de viață: cu fiecare zi sporesc dovezile incontestabile că democrația noastră socialistă se adâncește necontenit. Lucrările recentei Plenare a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste — lucrări ample oglindite în presa cotidiană scrisă și la radioteleviziune — au pus încă o dată în lumină acest adevăr ce se impune cu forța evidenței faptelor diurne: în România socialistă democrația este o realitate dintre cele mai caracteristice; puterea celor mulți se dezvoltă, ia amploare. Așa cum demult s-a statornicit în practica vieții noastre sociale, masele largi populare sînt tot mai mult și insistențios consultate și atrase, prin forme instituționalizate diverse și din ce în ce mai perfecționate, să participe efectiv la conducerea treburilor obștești, la elaborarea și înfăptuirea tuturor marilor decizii ce privesc făurirea propriului lor destin.

Prin rezoluția și hotărârile adoptate, ca de altfel prin întreaga problematică majoră ce a stat pe ordinea de zi, plenara din 1 noiembrie a.c. se înscrie ca un eveniment de marcă în viața politică a întregii țări, deschide o nouă etapă de puternic avînt democrației noastre socialiste. Cel mai larg și reprezentativ organism politic al țării, cuprinzînd toate organizațiile politice, de masă, obștești și profesionale, a dezbătut în plenum său proiectele Documentelor programatice ale celui de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român. Participanții la plenară au luat cunoștință cu mare interes și cu deplină satisfacție de modul realist, științific și, în același timp, profund creator, în care partidul nostru, asigurînd înfăptuirea neabătută a marelui Program de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, stabilește liniile directoare ale viitorului plan cincinal 1981—1985 și prefigurează dezvoltarea patriei în perspectiva anilor 1990—2000.

Așa cum se arată în Rezoluția Plenarei Consiliului Național al Frontului Uni-

tății Socialiste, reprezentanții clasei muncitoare, țărănilor și intelectualității, ai tuturor categoriilor de oameni ai muncii angajați în vasta operă a construcției socialiste, au apreciat unanim prevederile documentelor programatice drept un amplu și însuflețitor program de muncă și de luptă, menit să ridice patria noastră pe noi culmi de civilizație socialistă. Ei și-au afirmat totala aprobare și adeziune față de proiectele Documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., al căror conținut corespunde intru totul intereselor oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități, voinței și țelurilor întregului nostru popor. Prevederile acestor documente de excepție deschid noi și minunate perspective dezvoltării noastre economico-sociale, jalonează o etapă calitativ superioară în construirea noii orînduirii sociale pe pămîntul României.

Relevînd rolul istoric ce revine Partidului Comunist Român în conducerea întregului proces revoluționar din patria noastră, Plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste a dat, în același timp, o înaltă apreciere contribuției deosebite de valoroase, hotărîtoare, a secretarului general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Unității Socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la elaborarea proiectelor de directive. Ea a adus un binemeritat elogiul muncii novatoare neobosite, spiritului partinic și cutezanței revoluționare proprii personalității remarcabilului nostru conducător de partid și de țară. Viziunea largă și cutezătoare, consecvența revoluționară, caracteristicile liniilor de perspectivă și indicatorilor calitativi ai dezvoltării economico-sociale a României de mîine, exprimă fidel, în cel mai înalt grad, modul realist al celui mai iubit fiu al poporului de a prevedea viitorul patriei, înaltele virtuți comuniste ce îi sînt proprii, devotamentul său fără margini de a sluji cauza poporului.

Cu aceste gânduri și sentimente de dragoste și stimă deosebită față de conducătorul nostru iubit, Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste a dat glas, în plenara de la începutul acestei luni, dorinței fierbinți exprimate de toate organizațiile componente, de toți cetățenii țării, și a susținut cu însuflețire propunerea ca, la Congresul al XII-lea, tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român.

Participanții la plenară și-au exprimat, totodată, bucuria și satisfacția față de faptul că și în viitor președintele Frontului Unității Socialiste va fi secretarul general al Partidului Comunist Român, văzînd în această investitură garanția înfăptuirii socialismului și comunismului pe pămîntul României. Este o înaltă dovadă a încrederii firești pe care o țară întreagă o are în conducătorul care muncеște cu neobosire, cu neasemuită înțelepciune pentru fericirea poporului din care s-a născut și pe care-l slujește cu nemărginit devotament, cu abnegație deplină. Valorosul propunerii privind crearea organizațiilor proprii ale F.U.S., îmbunătățirea organizării și conducerii sale, creșterea rolului său în viața politică a societății noastre socialiste sînt, iată, noi și elocvente dovezile ale neobșnuitei puteri de gândire și acțiune ale marelui om, conducător de partid și de stat. Ele se înscriu armonios în ansamblul măsurilor pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a promovat și le promovează cu consecvență în scopul dezvoltării continue a democrației socialiste, ale creării unor structuri politico-organizatorice de natură să asigure participarea efectivă, egală, a tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate, la înfăptuirea propriului lor viitor. Aceste propuneri, însușite pe deplin de Consiliul Național al Frontului Unității Socialiste, prin hotărîrea luată în acest sens, izvorăsc din cunoașterea temeinică și studierea atentă a realităților vieții

noastre sociale, iar înfăptuirea lor se impune legic, ca o necesitate obiectivă, în actuala etapă de dezvoltare.

Climatul de deosebit de propice. Acum, în această vreme, se manifestă tot mai puternic conștiința cetățenească înaintată, interesul și capacitatea reală ale muncitorilor și țărănilor, ale intelectualității și ale celorlalți oameni ai muncii de a lua parte activă la viața politică, de a-și aduce efectiv contribuția la înfăptuirea Programului elaborat de partid. Unirea tuturor forțelor politice și sociale ale națiunii noastre, mobilizarea tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire, la înfăptuirea sarcinilor stabilite dobîndesc în acest cadru o importanță deosebită și impun îmbunătățirea continuă a activității consiliilor Frontului Unității Socialiste.

Este meritul de netăgăduit al secretarului general al partidului că a propus și a înțeles și a înțeles și a hotărît ca întreaga activitate politică și organizatorică a Frontului Unității Socialiste să fie orientată în măsură și mai accentuată spre realizarea obiectivelor planului de dezvoltare economico-socială a patriei, perfecționarea raporturilor sociale și a conducerii vieții obștești, dezvoltarea și adîncirea continuă a democrației socialiste, educarea tuturor cetățenilor în spiritul ideologiei revoluționare a partidului. Acest cadru larg, reprezentativ, asigură toate premisele materiale și spirituale pentru ca întregul popor, sub conducerea partidului său comunist, să participe cu toată energia și competența, cu entuziasmul său revoluționar recunoscut la realizarea marilor prevederi, la afirmarea cu putere a revoluției tehnico-științifice în vederea trecerii la o nouă calitate în toate domeniile, la ridicarea în continuare a bunăstării celor ce muncesc, la întărirea independenței și suveranității patriei socialiste.

MIHAI STĂNESCU ■

UN CADRU ADECVAT PENTRU MANIFESTAREA GÎNDIRII POLITICE A TUTUROR CETĂȚENILOR

Lucrez de peste zece ani, ca inginer mecanic, în agricultură. Trăiesc și muncesc, cu alte cuvinte, în mijlocul unor oameni care, din clipa cînd m-au simțit ca pe unul de-al lor, mi-au acordat toată încrederea. Cum se manifestă această încredere? Foarte simplu. Adică, vreau să spun, oamenii, fie mecanizatori, fie țărani cooperatori, tin să-și exprime, în cadrul unor discuții neorganizate, de la om la om, părerea lor în legătură nu numai cu problemele curente ale activității noastre de zi cu zi, ci și în legătură cu marile probleme politice și sociale ale țării, probleme care, fără doar și poate, îi privesc în modul cel mai direct cu putință.

Am constatat în acest sens creșterea continuă a capacității de analiză a acestor oameni față de care, o spun din capul locului, am cel mai adînc respect. La începutul acestui an, de exemplu, cînd agricultura a trecut la o nouă organizare economico-teritorială, potrivit prețioaselor indicații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, acești oameni, cu care lucrez de peste zece ani, au aprobat din toată inima și cu toată convingerea eventualul larg de propuneri menite să întărească forța economică a consiliilor agroindustriale. Mai mult decît atît, au sesizat în cele mai mici amănunte forța innoitoare a acestor propuneri, manifestîndu-și deplina prețuire pentru gîndirea revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în legătură cu a cărei personalitate ei pot sintetiza, în cuvintele cele mai potrivite, stima și prețuirea mereu crescînde de care se bucură în fața tuturor oamenilor muncii de pe ogoare, fiul cel mai iubit al întregului nostru popor. Acelorași analize, vreau să spun discuții libere neorganizate, de la om la om, le-au fost supuse și documentele pregătitoare ale Congresului al XII-lea al partidului și pot afirma, în deplină cunoștință de cauză, că realegerea tovarășului Nicolae Ceaușescu în înalta funcție de secretar general al partidului este dorința arzătoare și unanimă a tuturor oamenilor în mijlocul cărora, așa cum spuneam, trăiesc și muncesc.

Asist, cu alte cuvinte, și, pe măsura funcției și calității mele, de inginer mecanic și comunist, contribuind la manifestarea acestei gîndiri politice în plină formă, gîndire care, totodată, este dublată de un angajament deplin și o responsabilitate totală. Cu intuiția sa genială, secretarul general al partidului nostru a sesizat necesitatea lărgirii cadrului politic și organizatoric în care să se manifeste gîndirea politică a tuturor oamenilor muncii, iar recente propuneri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la creșterea rolului Frontului Unității Socialiste în viața social-politică a țării se bucură, așa cum era și firesc, de acordul întregului popor, acord care confirmă procesul de lărgire și adîncire continuă a democrației socialiste din patria noastră.

Ing. AUGUSTIN MUREȘAN ■
Trustul S.M.A. Alba Iulia

ACTUL PARTICIPĂRII NE EXPRIMĂ DREPTURILE ȘI LIBERTĂȚILE

Cunoașteți orașul Giurgiu? Mai bine zis, cînd l-ați cunoscut? În ce an?

Aveți un etalon de comparație între cele două orașe cu același nume și din același loc, așezat de mult, din istorice vremi, în această vatră, cîmbărit sub malul marelui fluviu? Anii acestui cincinal 1976—1980 au constituit pentru municipiul nostru perioada celei mai puternice dezvoltări din întreaga lui existență. Investițiile care ni s-au alocat însumează peste 7,5 miliarde lei. Giurgiu, pentru care întreprinderea textilă „Dunăreana” — care și ea a luat ființă în ultimii 15 ani — constituia un fel de blazon al industrializării moderne, reprezentativă prin mărime și dotare, este astăzi un centru al chimiei românești, ca și al unor ramuri de vîrf ale construcțiilor de mașini, a devenit municipiu, oraș cu aspirații mari și cu mari prefaceri demografice. Giurgiu contribuie actualmente cu 26 la sută la totalul producției industriale a județului. Numai în acest cincinal au apărut pe meleagurile lui Combinatul chimic, întreprinderea de utilaj greu, Fabrica de case, o centrală termică, s-au dezvoltat și modernizat unitățile de industrie alimentară... În Giurgiu lucrează 5 000 de constructori, ceea ce înseamnă, raportați la populația orașului, un constructor la 13 locuitori. Odată cu obiectivele econo-

mice se înalță, desigur, și case, multe locuințe moderne, un nou oraș cu toate dotările necesare unui urbanism adevărat pentru azi și pentru mîine. În cincinalul 1981—1985 va trebui să ajungem la o producție industrială de peste 10 miliarde lei, cît era planificat pentru un județ întreg la sfîrșitul acestui cincinal. Realizări dimensiunilor dezvoltării viitoare a orașului nostru! Se vor pune în funcțiune obiective ce depășesc 12 miliarde lei. Se vor înalța astfel și mai multe locuințe, în relație directă cu creșterea forței de muncă. Dar cum altfel se vor realiza toate acestea fără aportul direct al populației noastre? Fără ca fiecare giurgiuvean să contribuie nu numai cu mîinile, dar și cu sufletul său, la o asemenea renaștere a orașului, la o asemenea ctitorie fără egal în istoria lui? O coeziune care se va implini perfect, se va consolida cînd toți cetățenii majori ai urbei noastre vor face parte din organizațiile Frontului Unității Socialiste. Moment necesar, moment izvorit firesc, obiectiv, dintr-o realitate socială aflată cum e realitatea românească de azi într-o evoluție accelerată. Moment superior în dezvoltarea democrației socialiste. Această recentă propunere a secretarului general al partidului nostru, și însușită de către Plenara Frontului Unității Socialiste, privind crearea în fiecare oraș, comună, întreprindere, instituție a organizațiilor proprii asigură instituționalizarea formelor de participare a tuturor cetățenilor majori ai țării, deci și ai orașului Giurgiu, la luarea deciziilor și la înfăptuirea lor. Asigură posibilități fiecărui om al muncii să-și asume responsabilități la locul de muncă, dar nu numai la locul de muncă, și dincolo, în viața cartierului, a orașului, a localității unde trăiește. Conștiința că el reprezintă Cetățeanul pentru care se face totul, Cetățeanul care este chemat să înfăptuiască totul. Încă o dată se demonstrează geniul politic și organizatoric al tovarășului Nicolae Ceaușescu, încă o dată se probează preocuparea sa pentru perfecționarea democrației societății noastre, pentru crearea unui cadru corespunzător fiecărei etape de dezvoltare a țării, pentru ca toți cetățenii României, indiferent de naționalitate, să-și exercite drepturile și libertățile. Actul participării exprimîndu-le cu adevărat. Pe bună dreptate, nimic — precum demonstrează teoreticienii cei mai profunzi în sociologie și psihologie socială, precum ne demonstrează viața însăși — nu-ți dă mai deplin sentimentul realizării tale umane, sentimentul unei vieți trăite cu adevărat, cu scopuri și idealuri, ca realitatea participării sociale și concomitent cu ea conștiința că societatea îți prețuiește munca, are nevoie de

tine. Or, noile măsuri și propuneri privind creșterea rolului Frontului Unității Socialiste făcute la recenta plenară de către tovarășul Nicolae Ceaușescu vizează această fuziune dintre idealurile individului, ale cetățeanului și idealurile societății în ansamblu. Este și expresia înalte valori pe care secretarul general al partidului nostru a dat-o și o dă mereu omului muncii ca OM.

STOIAN STOIAN ■
prim-secretar al Comitetului municipal
Giurgiu al P.C.R., primarul orașului

O MARE ȘI NESTRĂMUTATĂ ÎNCREDERE ÎN POPOR

Cu multă emoție și mindrie patriotică am luat cunoștință de propunerile făcute de cel mai iubit fiu al poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la creșterea rolului Frontului Unității Socialiste. Exprimînd toată adeziunea față de această nouă și înțeleaptă inițiativă a secretarului general al partidului, considerăm, eu și tovarășii mei de muncă de la întreprinderea de dispozitive, ștanțe matrițe și scule așchietoare din Focșani că ea lărgeste considerabil sfera de cuprindere a întregului popor în opera de făurire a vieții pline de satisfacții pe care o trăim, în opera de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate, care e scopul nostru, al tuturor.

Întreprinderea noastră a luat ființă în urmă cu 6 ani, ca rezultat concret al politicii partidului comunist de a dezvolta armonios toate zonele țării, inclusiv Vrancea, cunoscută cîndva numai pentru podgoriile sale. Începuturile întreprinderii plasată într-un județ fără cine știe ce tradiții industriale, n-au fost, firește, ușoare dar munca și strădaniile noastre s-au dovedit precumpănitoare. Azi, o spun cu multă satisfacție, depășirea planului e, la noi, o chestiune curentă, iar produsele purtînd marca I.D.S.M.S.A. Focșani au ajuns să facă inconjurul lumii, unitatea exportînd într-o sumedenie de țări, în Italia, în U.R.S.S., în Sudan, în R.F.G., în Polonia, în altele. Aceste succese trebuie explicate, după părerea mea, atît prin seriozitatea și destoinicia personalului, cît și prin faptul că, trăind într-o colectivitate unită, fiecare lucrător a avut posibi-

litătea să-și spună, de fiecare dată deschis, opinia, să propună, să critice. Fie în adunările generale, fie în ședințele de sindicat, fie cu alte ocazii.

Strungar de meserie, muncitor cu înaltă calificare, eu nu sint, ca și alți colegi ai mei de muncă, și membru de partid. Acum, cînd secretarul general al partidului s-a gândit, cu profunzime și înțelepciune, că responsabilitatea noastră, a celor care nu sintem membri de partid, trebuie să crească, în sensul ca toți cetățenii să aibă un cadru politic organizat în care să-și manifeste spiritul de inițiativă, nu pot decît să salut din adîncul inimii o asemenea decizie, prin care noi, muncitorii, vom participa mai direct la conducerea treburilor din întreprindere, a societății, în general. În această propunere, eu văd și un semn de mare încredere, încredere pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o are în capacitatea și maturitatea politică a tuturor cetățenilor țării, fie ei membri sau nemembri de partid, încredere pe care mă angajez s-o răspătesc prin fapte de muncă mai temeinice, mai susținute.

MIRCEA PĂTRAȘCU ■
strungar, muncitor cu înaltă calificare
la I.D.S.M.S.A. Focșani

FRONTUL NOSTRU COMUN

Fericit va fi acel popor care se adună în grupuri sub stejarul străbun pentru a discuta în comun problemele publice. Această metaforă rostită acum mai bine de două veacuri de filozoful francez Rousseau a devenit la noi o realitate.

Consultarea maselor și luarea deciziilor în comun și de comun acord este un element vital al democrației noastre socialiste, caracteristică fundamentală în activitatea Partidului Comunist Român și a secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Frontul nostru comun se numește Frontul Unității Socialiste și nici nu s-ar putea denumi altfel, căci unitatea comunistilor în jurul conducătorului de partid este dublată de unitatea de nezdruclinat a poporului, a tuturor oamenilor muncii, în jurul partidului și cirmaciului său.

Am învățat să ne încredem și să ne bîzuim pe forțele națiunii noastre, în energiile acestui front, care ne cuprind pe toți.

Și istoricele îndemnuri la unitate ale secretarului general ne confirmă această încredere în noi, în partid, în forțele patriei.

NIKOLAUS BERWANGER ■

CONDUCĂTORUL ROMÂNIEI, POPORUL ROMÂN

Înainte de orice, țin să-mi exprim adziunea totală la gîndul înțelept și la propunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu privind creșterea rolului Frontului Unității Socialiste. Acum este împedat pentru toată lumea că etapa istorică în care ne aflăm impune ca o necesitate obiectivă luarea acestor măsuri. Dar revine secretarului general al partidului, acestui patriot neînficat și excepțional om politic al epocii noastre care este președintele Nicolae Ceaușescu, meritul incontestabil de a fi sesizat, în cadrul amplului complex al societății dinamice din România socialistă, necesitatea așezării acestei organizații pe niște baze noi, care să garanteze participarea mult mai democratică a tuturor oamenilor muncii, de cele mai diverse vârste ale maturității politice și de orice naționalitate, în cunoștință de cauză și implicîndu-se direct în actul decizional, la făurirea societății socialiste multilaterale dezvoltate. Gîndirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu îi datorăm și spiritul practic al orientărilor concrete stabilite în privința perfecționării organizatorice, a noii orientări și a noilor sarcini ale F.U.S.

Pentru noi, ca unitate industrială mare, aceste măsuri constituie un sprijin atît în lărgirea democrației prin participarea celor peste opt mii de oameni ai muncii la conducerea tuturor treburilor politico-sociale, cit și în ce privește posibilitățile de conștientizare la nivelul maselor a rațiunilor adînci care stau la baza întregii politici a partidului nostru.

Mărirea numărului de conducători, în sensul de participare directă și dezinvolvă la conducerea treburilor generale, în cadrul F.U.S., sint convins că va da și un nou suport interior, în psihologia omului,

educării și autoeducării politice a tuturor cetățenilor, ceea ce va permite și abordarea sarcinilor economico-sociale în condiții superioare.

Cînd eram adolescent, l-am auzit pe un tînăr, încîntat de lectura unor cărți, de-altfel captivante, că, dacă ar putea alege epoca în care să se fi născut, ar dori să trăiască printre cavalerii medievali, între care își închipuia că ar străluci. Mi-am amintit de acest lucru copilăresc pentru că el îmi arată și mai limpede un altul, de data aceasta nu copilăresc, ci de maturitate, dar care ține tot de opțiune și care este al meu. Eu, dacă ar fi să-mi aleg singur epoca de viață, sigur mi-aș alege exact vremea în care trăiesc azi, această epocă a marilor împliniri socialiste din destinul patriei la care să contribuim, această epocă marcată, în aurul inegalabil al vocației poporului român pentru neatîrnare și zidiri pașnice, de personalitatea uriașă a tovarășului Nicolae Ceaușescu. minunatul om între oameni prin care se exprimă, în țară și în lumea întreagă, tot ce este mai adevărat, mai bun și mai frumos în ființa acestui popor.

Inginer CORNELIU CUSTUREA ■
secretarul comitetului de partid,
președintele C.O.M.
din Combinatul chimic Făgăraș

MĂSURI IMPUSE DE VIAȚĂ

La fel ca ceilalți oameni ai muncii, am luat și eu cunoștință cu interes de lucrările recente ale Plenarei a Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste și m-a bucurat și de această dată grija cu totul deosebită pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o manifestă față de dezvoltarea democrației noastre socialiste. Este de-a dreptul impresionantă înțelepciunea de neasemuit cu care secretarul general al partidului imprimă, de la o etapă la alta a construcției socialiste, dinamismul puternic, necesar desfășurării întregului nostru proces revoluționar și caută să găsească modalitățile cele mai potrivite de antrenare a întregului popor la edificarea noii noastre orînduri.

Propunerile făcute de secretarul general al partidului privind creșterea rolului Frontului Unității Socialiste în viața social-politică a țării și îmbunătățirea structurii sale organizatorice constituie doar una din dovezile neobositei activități desfășurate de cel mai iubit fiu al poporului român. Ele au fost însușite unanim și cu entuziasm de participanții la plenară, întrucît constituie măsuri de mare însemnătate în actuala etapă, ca și în cea care urmează, absolut trebuitoare pentru atragerea maselor la elaborarea și înfăptuirea deciziilor ce privesc însuși destinul lor. Am reținut cu atenție în această privință mai ales acele măsuri prin care se prevede că oricare cetățean, după împlinirea vârstei de 18 ani, are posibilitatea de a deveni membru al Frontului Unității Socialiste, iar apartenența fiecărui om al muncii la această organizație, larg democratică, indiferent că e român, maghiar sau de altă naționalitate, dă dreptul de a fi ales în comitetele de conducere, la toate nivelurile.

Eu lucrez într-o mare întreprindere textilă și fac parte dintr-una din organizațiile Frontului Unității Socialiste, fiind și președinte al comitetului municipal al femeilor. Consider că prin aplicarea hotărîrilor recente ale plenarei se asigură acel cadru foarte propice, care va putea cuprinde toți cetățenii țării, începînd de la vârsta de 18 ani împliniți și care nu sint membri ai Partidului Comunist Român, și îi va antrena și mai deplin la înfăptuirea întocmai a planurilor de dezvoltare economico-socială, a mărețelor obiective prefigurate de documentele programatice ale celui de-al XII-lea Congres.

Aprob din toată inima aceste chibzuite măsuri, întrucît îmi dau bine seama că, prin aplicarea lor, se valorifică mai deplin marcele potențial al poporului, nesecatele lui resurse creatoare. Așa cum vrea și dorște o întreagă țară, și eu vreau, doresc cu toată ființa mea, ca tovarășul Nicolae Ceaușescu să fie reales de Congresul partidului, care va avea loc peste puțină vreme, în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român. Această realegere, ca și investitura tovarășului Nicolae Ceaușescu cu funcția de președinte al Frontului Unității Socialiste sint o garanție, o siguranță că mersul nostru înainte pe drumul socialismului multilateral dezvoltat și al comunismului va fi victorios.

GEORGETA PODARU ■
filatoare
la Întreprinderea textilă „Moldova”,
Botoșani

În numele acestor principii

Așteptăm mult de la acest Congres al partidului, cu conștiința că ei ne va aduce mai mult decît așteptăm noi de la el. Pentru că, printr-o dialectică fericită a fenomenelor noastre sociale, congresele comunistilor — în mod deosebit cele recente — au elaborat hotărîri și directive care depășeau, prin viziunea lor revoluționară, calculele cele mai îndrăznețe ale optimiștilor, inclusiv ale gazetarilor, — și care hotărîri și directive au fost la rîndul lor depășite de eroismul civic, de marea dăruire a celor ce le dau viață. Constituindu-se, în acest chip, o tradiție, suflul ne spune că și cu Congresul al XII-lea se va întîmpla tot așa.

Călător cu avionul, cu mașina, cu trenul — cetățeanul vede cu ochii și inima largă și densa panoramă a înnoirilor ce ne definesc țara, mai cu seamă după legea echitabilă a dezvoltării armonioase a tuturor zonelor ei. Înnoirile acestea s-au petrecut atît de repede și atît de fluent, încît uneori facem forțări de memorie să ne aducem aminte ce era mai adineauri pe locul pe care s-au ridicat noile bastimente. Or, machetele așteaptă continuarea procesului de adevărată renaștere și totodată clasicitate a țării, într-un adevărat secol al luminilor. Sint realități pe care pînă și mizantropul le recunoaște, lăsînd doar pe seama răuvoitorilor să le nege, ceea ce nu înseamnă deloc că ele nu există.

Reînnoirile care se văd numai cu ochiul minții sint cele din spiritualitatea noastră socialistă — sublimările și decantările din conștiință. Civilizația socialistă, probi-

Omul de mîine

(Urmare din pagina 1)

rități ei și în evoluția individului. O societate care oferă condiții reale de competitivitate, o șansă egală de afirmare membrilor săi, punînd pe prim plan calitățile fiecărui în parte și contribuția fiecărui la progresul general al colectivității căreia îi aparține, va avea înfînit mai mari șanse de a prilejui oamenilor o modelare complexă, superioară. Documentele de partid, programele de dezvoltare multilaterală a societății românești — care vor fi supuse analizei, dezbaterii și aprobării celui de-al XII-lea Congres — conțin, practic, în fiecare din prevederile lor, acest adevăr de supremă frumusețe, datorită căruia este limpede că ziua de mîine nu va aduce numai o necesară și organică perfecționare în domeniul economiei, industriei sau agriculturii, al dezvoltării științei, al creșterii nivelului de trai etc., dar și o calitativă înălțare spiritual-morală, omenească a fiecărui dintre membrii societății noastre. Calitatea nouă a vieții către care aspirăm, calitatea superioară a relațiilor interumane nu este posibilă să se realizeze în afara calității noi, superioare a fiecărui în parte. Armonizarea intereselor și aspirațiilor individuale, în sensul implicării lor tot mai profunde în ceea ce este esențial pentru destinul națiunii, se va realiza nu printr-o egalizare, printr-o aducere la același numitor a personalităților ce compun o colectivitate, ci prin creșterea gradului de conștiință a fiecărui în parte, prin convingerea tot mai profundă că demnitatea unei existențe și dreptul la stîmna generală se vor afla într-un raport direct proporțional cu cantitatea reală a contribuției fiecărui individ în parte la progresul societății. Nu poate fi așadar suficient faptul că cineva se dovedește a avea o impresionantă putere de muncă sau o inteligență ieșită din comun ori un talent aparte. Acestea sint doar datele fără de care nu putem imagina o evoluție deosebită. Dar inteligența care s-ar consuma doar în numele propriului interes, sau talentul care nu s-ar recorda la interesele majore ale momentului pe care îl trăiește țara, azi sau mîine, ar avea — în cea mai fericită situație — șansa de a se constitui într-un caz, ci nu într-un destin de excepție, pe care o colectivitate tot mai numeroasă să și-l asume ca apartînîndu-i.

Acest drum, început cu multă vreme în urmă, către omul de mîine îmi pare a avea, în climatul democrației responsabile a zilei de azi, coordonate mai limpezi și mai ferme. Nu o intrupare abstractă a unor principii va fi omul de mîine. Nu un sistem de atitudini și gesturi tipice îl vor defini personalitatea. Dimpotrivă, am credința că fiecare personalitate în parte (și folosesc cuvîntul personalitate gîndindu-mă deopotrivă la țaranul cooperator,

tatea etică le fac însă văzute și pe acestea, prin simplul motiv că omul se definește prin fapte. O comparație a comportamentului cetățenilor României de astăzi, al tinerilor în primul rînd, și cel al altora din alte părți ale lumii împins pînă la angoasă, crimă, terorism, drogare, anarhie, alienare, este cred de la sine grăitoare despre salubritatea morală și civică în care ne justificăm. Și, desigur, și în acest capitol Congresul va aduce limpeziri și noutate, știută fiind importanța acordată socialismului științific românesc, valențelor ideologice și educaționale.

Omul de cultură, creatorul de frumos nu pot rămîne în afara acestor curenți fierbinți, revoluționari ce ne primenesc și ne învîdușesc viața. Ei sint, prin transfigurarea artistică, inșiși curenții de idei și sentimente din viitoarele opere artistice ale celor ce văd în artă nu doar o ambiție veleitară, ci un fel ideal de-a trăi. Ceea ce ne cer partidul, secretarul său general, coincide cu cerințele patriei și poporului din care facem parte. Este, în fond, vorba de condiția noastră umană, de ceea ce numim, mai recent, calitatea vieții, deci de umanismul care trebuie să ne anime creația.

În numele acestor principii propriul felul nostru de a gîndi și a simți, partidul nostru, cu toții, prin delegații pe care i-am ales cu mandatul conștiinței noastre civice.

ALEXANDRU ANDRIȘOIU ■

care privește cu alți ochi munca sa; sau la muncitorul, care ridică la cote superioare tradițiile clasei sale revoluționare; sau la intelectualul care știe să abolească vanitățile, orgoliile punerii în lumină a propriei persoane) își va pune în valoare trăsăturile proprii, temperamentul, particularitățile cu o forță remarcabilă. Colectivitățile ineseși vor fi din ce în ce mai apte să prețuiască valorile ce se afirmă înăuntrul lor și cu sprijinul lor. Criteriile valorii, ale calității vor funcționa neîndoios mai bine în viitor, iar în spațiul acestor fapte concrete, implicațiile pozitive vor deține înțietatea. Ne vom îndrepta, firesc, spre o radicală eradicare a nepotrivirii dintre cuvînt și faptă. Și afirmînd aceasta mă gîndesc că în diverse locuri de muncă mai pot fi întîlniți cetățeni ce se dovedesc mari maeștri în a-și susține propriile interese, citeodată destul de mărunte, făcînd o risipă de vorbe mari, apelînd la principii pe care nu le respectă, modificînd adevărurile și realitățile pentru propriile „ecuații de viață”, dorînd succesul propriilor persoane cu orice preț, chiar și cu prețul flagrantei răstălmăcirii a faptelor concrete ale vieții. Asemenea indivizi fac parte din plutonul, tot mai subțire, al demagogilor sociali, ai celor ce — deși nu ar recunoaște-o nici picați cu ceară — și-au făcut din egoism și vanitate un program de conduită.

Mi-a fost dat să asist într-o colectivitate muncitorească la o scenă în care un specialist, făcînd abuz de vorbe, sugera cum că el nu ar fi apreciat la justa valoare. Mai mulți oameni, cu calm, cu respect față de persoana „marei nedreptăți”, i-au solicitat să aducă în locul vorbelor exemple concrete, să expună aceste fapte, acele realizări pe care le-a pus în slujba bunului mers al producției, al colectivității de muncă, și care i-ar fi dat dreptul la stîmna, la prețuirea celorlalți. Desigur, dînd acest exemplu nu mă gîndesc să simplific și să idiliziez lucrurile. Este posibil ca, în mod trecător, invidiile, incapacitatea de a înțelege, chiar reaua voință, să întîrzie cu o clipă recunoașterea adevărului, a meritelor reale ale cuiva. Dar numai cu o clipă. Pentru că nimic nu poate fi mai puternic decît adevărul și pentru că în codul său moral Partidul Comunist Român a așezat adevărul și fapta pe soclul cel mai înalt. Fiindcă examenul suprem al unei existențe nu poate fi altul decît fapta. Iar partidul nostru a dovedit în anii de avînt creator, cum o dovedește și în documentele strălucite ce prefigurează ziua de mîine, că știe să așeze fapta drept criteriu fundamental în aprecierea fiecărui om al societății românești.

Omul de mîine, omul adevărat al zilei de mîine, animat de dorința de permanență autoperfecționare, pătruns de rolul hotărîtor al conectării existenței sale la marcele rezervor transformator al spiritului revoluționar va fi, nu începe în doială, omul faptei și al adevărului, omul care știe că viața sa va fi cu atît mai demnă și mai prețuită cu cît munca, talentul, inteligența vor fi puse în slujba patriei, a progresului socialist, în slujba oamenilor. În documentele cutezătoare, realiste pătrunse de spiritul unui vizionarism autentic, științific pornind de la realități prezente și lucide anticipații ale viitorului descifrez cu demnă bucurie acest adevăr. Într-un fel, prin ceea ce are reprezentativ omul de azi al României este deja omul ei de mîine.



Cu gîndul la Congres, muncind pentru țară

Invenția numită instalație pentru încălzit pulpa de alumina aparține unui grup de patru ingineri din cadrul Intreprinderii de utilaj chimic „Grivița roșie” din București. Cei patru ingineri, în ordinea pe care ei înșiși au stabilit-o, sînt Cristea Neagu, șeful secției cazangerie, Elisabeta Gheorghiu, autoarea proiectului de execuție, Pompiliu Albu, inginer electrotehnist, și Stelian Necula, directorul intreprinderii. Ar mai fi de spus că, montate încă de-acum doi ani, la Tulcea, la Combinatul de alumina, instalațiile au înregistrat o eficiență economică de peste 150 milioane lei, eliminând, totodată, un substanțial import.

Dar pentru a înțelege și mai exact valoarea acestei invenții, să facem câteva precizări tehnice privind funcționarea și alcătuirea unei instalații pentru încălzit pulpa de alumina. Așadar, o astfel de instalație cu un nume atât de ciudat nu este altceva decît o uriasă retortă de metal, o autoclavă înaltă de aproape 20 de metri. În această autoclavă, la o temperatură de 250-270 de grade, se atacă, cu ajutorul sodiei caustice, pulpa de bauxită în vederea obținerii aluminei. Acolo, în autoclavă, temperatura este asigurată de un registru de țevi prin care circula un abur tehnologic sub presiune. Datorită bauxitei și sodiei caustice ce se depun și corodează țevile acestor registre, dar și datorită intenselor vibrații provocate de circulația aburului tehnologic, registruul, fixat de pereții autoclavei, se desprinde și, apropiindu-se de centrul autoclavei, este lovit de paletele unui imens ax care, prin rotire, asigură amestecul dintre bauxită și sodă caustică. Evenimentul se soldează cu ruperea țevilor, ba chiar și a paletelor, și, evident, cu oprirea instalației. Remedierea unei astfel de defecțiuni durează cel puțin o săptămână, după care instalația lucrează cel mult 4 săptămîni. Disperantă situație, fără doar și poate, pentru aluminiștii din Tulcea, mai ales că pentru a doua jumătate a actualului cincinal se prevedea o dublare a capacităților de producție ale combinatului lor. În consecință, dată fiind imensa investiție de dezvoltare a combinatului lor, tulcenilor nu le-au mai rămas decît două soluții: să apeleze la aceleași instalații aduse din import, instalații care s-au dovedit a fi mai mult rele decît bune, sau să apeleze la un institut de cercetare și proiectare în domeniu.

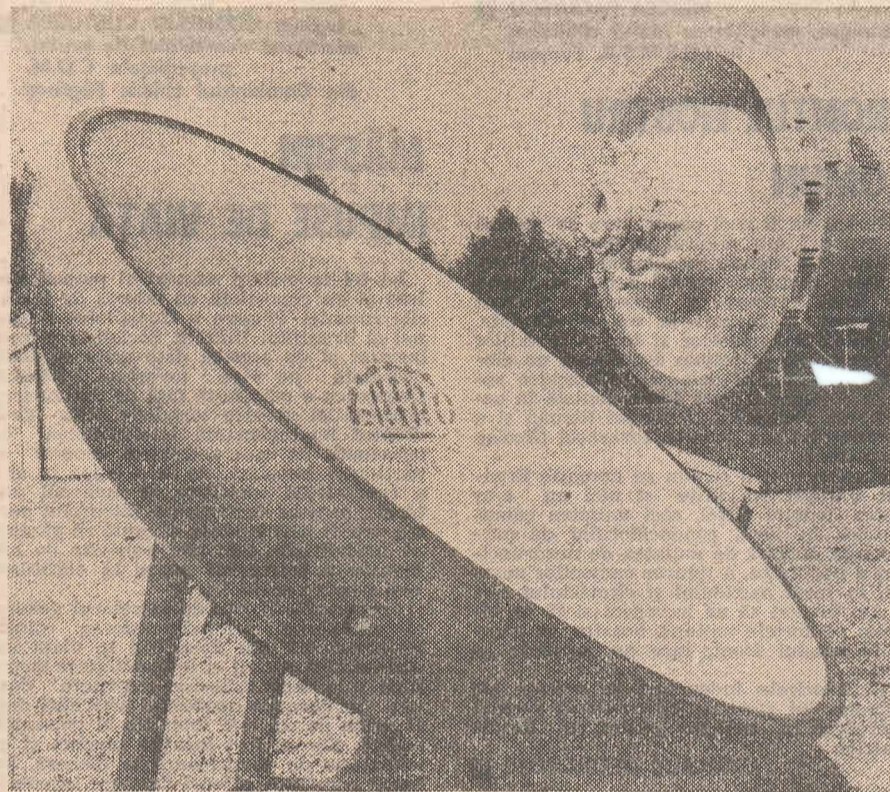
După numeroase demersuri făcute în ambele direcții, șansa tulcenilor a fost ca problema lor să ajungă și la cunoștința inginerului Stelian Necula, directorul intreprinderii „Grivița roșie”.

„Toată povestea instalației, avea să ne declare inginerul Cristea Neagu, omul numărul unu al acestei atît de valoroase invenții, a început cam pe la sfîrșitul anului 1974, cînd proaspătul, pe atunci, director al intreprinderii noastre, tovarășul inginer Necula, mi-a prezentat un set de rapoarte și documentații privind funcționarea destul de defectuoasă a unor autoclave de la Tulcea. Am rămas pur și simplu uimit cînd mi-a spus că ar fi cazul să încercăm să fabricăm noi acele autoclave. M-a uimit nu doar tonul foarte hotărît cu care mi-a spus că noi trebuie neapărat să facem niște autoclave mai bune decît cele aduse din import, cît și precizarea că trebuie să le facem într-un timp foarte scurt, cel mult doi ani. Era o treabă grea și, sincer să fiu, m-am cam indoit că, fără o experiență în domeniu, vom

putea găsi o soluție adecvată privind îmbunătățirea parametrilor de funcționare a registrului de țevi. Îmi aduc aminte că i-am cerut directorului un timp de gîndire, că m-am deplasat apoi de cîteva ori, pentru tatonarea situației, la Tulcea, că am avut apoi cîteva lungi dezbateri, pînă seara tirziu, în cabinetul directorului și că pînă la urmă ne-am oprit cu toții asupra unei soluții de rigidizare a țevilor, dispunîndu-le nu în formă de

se cuvine, a ținut să mai adauge interlocutorul nostru, să nu-i uit nici pe cei doi ingineri din cadrul Institutului de cercetări și proiectare pentru utilajul și echipamentul necesar industriei chimice anorganice și a metalelor neferoase, mai pe scurt, I.A.M.N., Gheorghe Călețeanu și Paul Constantinescu, care ne-au oferit un amplu și bine documentat proiect tehnic ce a stat la baza proiectului nostru de execuție. Cam atît, deocamdată, așa,

În curînd la „Grivița roșie”, combinate de alumina pentru export



serpentină, cum erau la instalațiile aduse din import, ci vertical, ca tuburile unei orgi. Această soluție a schimbat însă complet datele problemei, adică au apărut altele și astfel, rezolvîndu-le, am ajuns la un nou tip de instalație, fapt care s-a materializat într-o invenție ce a fost brevetată în acest an, la doi ani după testări și omologare. Noua dispunere a tubulaturii a dublat suprafața productivă a instalației, de unde aceea eficiență de peste 150 milioane lei în numai doi ani de zile. Totodată, instalațiile noastre au funcționat timp de 6 luni fără nici o întrerupere, iar după 6 luni le-am oprit noi pentru obișnuita reparație de revizie”.

Dincolo de această scurtă și simplă poveste a instalației pentru încălzit pulpa de alumina, inginerul Cristea Neagu, nu a uitat să menționeze contribuția deosebită a doi muncitori, maistrul Ion Ionescu și Nicolae Girleanu, șef de echipă, doi oameni a căror experiență în executarea unor lucrări extrem de pretențioase a fost decisivă la montarea și sudarea registrului de țevi. „Și

mai pe scurt, despre istoria instalației care, prin parametrii atinși în funcționare, se ridică mult peste nivelul unor instalații similare fabricate în țări cu tradiție în acest domeniu. Finalizînd, între timp, o nouă temă de cercetare, cea a fabricării expandoarelor, al doilea mare compartiment al unui combinat de alumina, la fel de dificil ca și instalația de încălzit pulpa de alumina, lată-ne, într-un timp foarte scurt, în postura de producători de combinate de alumina, ceea ce vrea să însemne că într-un viitor nu prea îndepărtat vom putea exporta astfel de combinate, înscriindu-ne în rîndul celor citorva țări din lume care se pot lăuda cu această performanță tehnică”.

În ceea ce ne privește, promițînd că la timpul potrivit, după testarea și omologarea expandoarelor, vom reveni cu noi amănunte, să punem deocamdată punct la această introducere în lumea atît de fascinantă a cazanștilor de la „Grivița roșie”.

VICTOR NIȚĂ ■

Rivnind la prima filă în „Cartea milionarilor” din zootehnia lumii

Deși lucrarea de diplomă la absolvirea Facultății de zootehnie, a Institutului agronomic din Timișoara, îi trăda o mai veche dragoste a prunciei, anume creșterea cailor, Florentin Cirpanu a dobîndit o adevărată glorie a muncii și vieții din vremea în care a preluat conducerea intreprinderii de la Beregsău și de aproape doi ani a combinatului „Timiș” pentru producerea și industrializarea cărnii de porc, adevărată uzină, cu aproape 10 mii de muncitori, mecanici, tehnicieni, ingineri zootehniști, medici veterinari, economiști și funcționari — unitate economică fără precedent pe plan mondial în acest domeniu. La cei 45 de ani ai săi, ing. Florentin Cirpanu — din 1963 Erou al Muncii Socialiste — este unul dintre oamenii zilelor noastre care sînt vesnic ocuzați ca din zori și pînă-n zori, fără rigoarea casei și a somnului de după-amiază greu de prins la un „taifas”, reportericesc, mai ales despre sine, încît o documentare pe indelete, pentru cel cu condeiul și cu carnețelul, devine deopotrivă o treabă anevoioasă în informații, în destăinuri, dar și o fericită destăinuire cu spectaculosul, cu ineditul muncii măsurate în milioanele și miliardele eficienței. Concret, combinatul „Timiș” are un program special de dezvoltare și modernizare — fundamentat de indicațiile și orientările date de tovarășul Nicolae Ceaușescu în februarie 1978, cînd secretarul general al partidului a fă-

cut o vizită de lucru la ISICIP Beregsău și i-a hotărît destinul, prevăzînd ca din 1982 să se livreze de aici un milion de capete anual, adică 100 mii tone carne, exact 100% din producția țării!

Cînd în 1967 fostul director de la I.A.S. Pădureni, același ing. Florentin Cirpanu, a primit sarcina de a fi șef la primul ISICIP din partea de vest a țării, auzind că planul anual ar fi de zece mii tone carne, nu că s-ar pierde cu firea sau că ar fugi de trudă și răspundere, omul a zis că asta ar fi minunea minunilor, o utopie, și n-a stat nici pînă seara pe șantierul acelei fabrici, întorcîndu-se frumusețel, și pe furis, la pămîntul și la oamenii lui. (Merită o pauză întrebarea: dacă în 1967 la I.A.S. Pădureni cele 500 de vaci dădeau o medie anuală de 5 mii litri lapte, la cît ar fi trebuit să se ajungă astăzi?! Răspunsul e: nici măcar recordul de atunci nu s-a mai egalat, așa încît inversăm punctuația de dinainte! — și lăsăm paranteza deschisă...)

Iată acum, în 12 ani, ing. Cirpanu a uitat de cai, de oi, de vite cornute și de pămînt, ocupîndu-se numai și numai de eficiența creșterii și îngrășării unui animal — porcul — căruia ne cam jenăm să-i zicem pe nume, dintr-o falsă pudoare.

S-a făcut și un film documentar despre experiența Beregsău (pînă atunci mărunt și neînscris pe hărți, satul a intrat în bibliografia domeniului), despre titanica

muncă de selecție, de înmulțire, de ameliorare, de promovare a noului.

Din patru orașe distincte, specialiștii de la I.A.T. avînd un teren fertil de concretizare a buchiselii și intuițiilor lor, s-a ajuns greu, la „porcul” de Beregsău, care firește umblă și acum cu paiul în gură, dar are calitățile-etalon, prevăzute cîndva în tratatele zootehnice la capitolul vise: procent unic de slănină, multă carne, viteză mare de creștere (chiar și un kg pe zi!, deci vîzînd cu ochii), consumuri mici de furaje, dar... nu cit să fie învățat să trăiască numai cu aer sau apă. Vin acum vizitorii de altădată și se miră cum arată „cotețele” ultramodernizate ale combinatului „Timiș”; mai rar se minunează directorul Cirpanu, și o face doar atunci cînd un gazetar sîcitor îl îndeamnă la reverie și paranteze. Altfel, n-are timo decît de muncă, umblă intruna, ba la fermele satelit, răspîndite în tot județul Timiș, ba la șantierul care înalță noile capacități (82-ul va încheia și ridicarea pînă la nr. 5 a fabricilor de nutrețuri), ba la întreprinderea specializată de transporturi, ba la lucrările de construire a unor abatoare linie mamut, care vor prelucra și carnea și unghiile și oasele porcului, ba la serviciile contabilicești, urmărind, bunăoară, cotele creșterii productivității muncii, produsă prin modernizarea fermelor (indicatorul acesta a ajuns la sporuri de 10-12%), ba la bazele de recepție socratind calitatea și cantitatea porumbului, bobul care stă la baza rețetelor furajere.

Ar fi multe, multe de scris și de citit din activitatea combinatului „Timiș”, a directorului său; rînduri de reportaj s-ar cuveni închinat angajamentului oamenilor muncii de aici — români, germani, maghiari, sirbi și de alte naționalități — de a produce

suplimentar, în anul Congresului al XII-lea al partidului, 5 mii tone carne, în condițiile în care și beneficiile peste plan vor atinge 20 milioane lei; pagini de gazete și reviste ar merita noaptea de plănuire și zilele de efort pentru devansarea cu un an a cifrei standard de 1 milion de animale (deci încă în 1981 și nu în 1982) dar tot pe temerurile calității și eficienței, ale exigenței hărniciei și competenței, ale mîndriei ca noi, românii, să deschidem prima filă în „cartea milionarilor” din zootehnia lumii, izbindă care încă de pe acum stîrșește nu atît invidie, cît și surprindere, cît și respect, cît și admirație.

Îmi zicea cîndva Florentin Cirpanu că tare i-ar fi plăcut în viață să citească beletristică, să meargă la spectacole și la meciuri, să-și conducă fata, Mirela, la liceu, să stea de vorbă ca de la bărbat la bărbat cu fiul său Valeriu, student la medicină, să viziteze mai des Caransebeșul natal și colegii din anii școliior mici, să colecționeze timbre sau să corespundeze cu prietenii de la Constanța sau Dorohoi, să-și petreacă concediile cînd la mare, cînd la munte. Așa însă, cu atîtea griji pe cap, cu atîtea bucurii în inimă, cu atîtea treburi și sarcini, nu-i rămîne răgaz decît să-și facă datoria. De aceea, o crede clar și răspicat vrednicul, comunistul Florentin Cirpanu, el e un om fericit, care nu e supărat pe nimic altceva decît pe faptul că ziua are numai 24 de ore iar anul, în întregime lucrător, abia poate curpinde 365 zile.

E-un crez curat, e-un mod de muncă și de viață al unui om, al unui fiu al acestui timp tipărit cu litere de aur în calendarul istoriei române.

TEODOR BULZA ■

Cinstim Congresul al XII-lea livrând, la export, o instalație de foraj peste plan

Cînd spune, cu o expresie intrată în folosință comună, că viața lui a fost chiar viața întreprinderii, maistrul Ion Otoiu de la secția montaj I nu uită, bineînțeles, că în urmă cu șapte ani întreprinderea de utilaj petrolier Tirgoviste și-a sărbătorit centenarul, ci vrea să zică doar că, în 1955, cînd el avea 15 ani și intra să lucreze ca ucenic, cele mai complicate produse fabricate erau niște vagoane de mină iar faima acestei mari întreprinderi producătoare de instalații de foraj și intervenții avea să se nască abia de-atunci încoace, an cu an și prin munca fiecăruia, om cu om, printre care de bună seamă el însuși.

„În 1958, zice Ion Otoiu, am lucrat prima instalație de intervenție, P 40, cu 40 tone la cârlig, cum spunem noi, iar ca să înțeleagă toată lumea despre ce e vorba, trebuie să lămurim că macaraua unei asemenea instalații poate sustine această sarcină, această greutate — de 40 de tone — a „prăjinilor” cu care se forează. În anul următor, am realizat o instalație de foraj cu o capacitate de 50 tone, nu doar mai mare ci și mai bună decît prima. Apoi am început să ne specializăm și în instalațiile de forat puturi de apă. Prima de acest fel a fost FA 12. Astăzi, culminăm cu FA 32, instalație complexă, de tehnică

înaltă, la nivelul ultimelor exigențe și pretenții din partea beneficiarilor.

La început, cum e ușor de înțeles, ciclul de fabricație al unei asemenea instalații era destul de lung. Numai la montaj, unde muncesc Ion Otoiu și cei 80 de oameni ai săi, o instalație trebuia să rămînă vreo două săptămîni. Cu vremea, oamenii au prins îndeminearea necesară, s-au mai scurtat și ciclurile de fabricație dar nu atât de mult încît ele să nu rămînă totuși o problemă a cărei soluționare definitivă nu fusese încă găsită. O modificare constructivă, aparținînd chiar maistrului Ion Otoiu, a fost adusă în urmă cu vreo lună...

„Aceasta, zice maistrul, aș spune eu că este fapta noastră mai nouă și de pret cu care am venit în întîmpinarea Congresului partidului. Pînă acum reușeam să producem patru instalații pe lună. Acum, în octombrie, am reușit să lucrăm cinci și s-o începem chiar pe a șasea. O instalație de acest fel, realizată în plus, într-o singură lună, reprezintă o valoare apreciabilă.”

„Ați fost trimis în multe țări ca muncitor specialist și ati văzut cum funcționează instalațiile produse la Tirgoviste. Cum funcționează ele?”

„Ultima oară am fost în Brazilia, am stat acolo patru luni. La vreo sută de kilometri

de Salvador. Era un peisaj, cum să spun, ca-n Dobrogea noastră. Cam așa. Am pus acolo niște sonde pe picioare. Brazilienii apreciază utilajele petroliere românești, dar, lesne de înțeles, le compară cu cele mai bune rezultate obținute în acest domeniu în lume. Petroliștii tin foarte mult la un indicator numit DTM. El înseamnă timpul, măsurat cu cronometrul în mină, în care o sondă poate fi demontată, transportată și montată în alt loc. Sondele românești aveau DTM-ul peste o oră. Niște sonde americane, care lucrau chiar în apropiere, la cîțiva kilometri de ale noastre, aveau, DTM, 36 de minute. Nu vreau să spun cuvinte multe, dar vă închipuiți în ce situație mă găseam. Sondele noastre aveau un fel de „cui al lui Pelelea”, e vorba despre podul-podar, cum zic petroliștii, adică balustradele acelea care înconjoară schela, turia sondei. Pînă le dădeam jos, printr-o demontare obișnuită, pînă le urcam iarăși pe turlă, printr-o montare la fel de obișnuită, trecea un timp prețios. Le-am făcut atunci un sistem de glisare, simplu ca lumina zilei, iar balustradele acelea au devenit rabatabile, pliabile, n-a mai fost nevoie să le tot coborîm și urcăm.”

„Și la cit a ajuns DTM-ul sondelor românești?”

„La 15 minute. N-am arătat eu atunci, pe loc, dar simțeam o bucurie și o mîndrie care parcă nici nu-mi mai încăpeau în suflet.”

„Și se înțelege acum și mai bine de ce, cum spuneți, viața maistrului Ion Otoiu a fost viața întreprinderii?”

E. DUMITRU ■



„Congresul partidului,

congresul întregului popor”

LUMINA ETERNĂ

Eu m-am născut în anii libertății
Nici o gratie nu mi-a oprit suflului.

Eu nu am învățat ce este
Partidul Comunist din cărți.

Puterea lui a crescut orașe în locul
satelor

Munți aurii de recolte a crescut.
Partidul nu ne-a dat doar nbi cuvinte ;
Ne-a dat și fabrici, belșug, case,

omenie,

Certitudinea că ziua de miine
Pornește ca o lumină din ziua de azi.
Congresul al XII-lea ne va înălța

și mai mult patria
Ea va străluci prin vremi
Ascendeni luminii eterne din spice.

MARA NICOARĂ ■

DESPRE PARTID

(Urmare din pag. 1)

dului în părți și capite — e datorită istoricilor să o facă — voi re-leva în schimb o creștere substanțială, o afirmare din ce în ce mai puternică și mai hotărîtoare, o integrare din ce în ce mai firească și mai profundă în viața și în istoria țării.

Dacă mi se îngăduie să asemuiesc partidul cu un erou — cum și este, de fapt — aș spune că acest erou nu avea o fizionomie pe deplin clarificată, în perioada începuturilor, întîmpinînd din cauza aceasta un plus de greutate și de dificultăți, fiind sfîșiat uneori de zbatări și de contrarii, regăsindu-se pe sine exact în măsura în care găsea sprijin și putere în locul care îl născuse, devenind în cele din urmă o forță morală și politică de prim rang, devenind și fiind un adevărat și convingător purtător de flămură, un adevărat și profund emițător de elan și de creativitate.

De la Congresul de constituire, din 1921, și pînă la Congresul de care ne mai despart cîteva zile, a fost străbătut un drum greu dar și glorios, de-a lungul căruia a fost cunoscută și înfringerea, ultimul cuvînt avîndu-l izbînda, după cum o atestă ziua de astăzi a țării, pe stema căruia scrie cu litere mari, din 1963: România!

De-a lungul acestui drum, partidul muncitorilor a devenit partid al întregului popor!

În această vreme aspră, grea dar și frumoasă, acest partid al oamenilor a devenit partid al omeniei!

Decantările de acest fel, cu caracter definitoriu și fundamental, sînt, ce-i drept, ale perioadei actuale, aparțin cu precădere ultimilor cincisprezece ani, care au făcut din România socialistă o țară a luptei pentru solidaritate și pentru independență, o țară a libertății și a frăției!

Vorbînd despre partid, despre ceea ce înseamnă el pentru noi toți, despre ceea ce este el astăzi, nu se poate să nu vorbim despre bărbatul care se află în fruntea lui de aproape cincisprezece ani, după ce fusese, alți treizeci de ani, activist și militant neînfricat, cum au fost pușini, cum n-a fost altul!

Numele acestui bărbat de seamă — Nicolae Ceaușescu — este încrustat definitiv în istoria partidului și în istoria patriei, activitatea lui și viața lui, în întregime, fiind pildă și îndemn pentru noi toți, constituindu-se totodată în garanție sigură a izbînzilor noastre de miine!

Noaptea fertilă a energeticienilor

Cîndva, coșul de fum de 220 metri al termocentralei din Ișalnița se bucura de un statut privilegiat: era cea mai înaltă construcție civilă din zarea aceasta a continentului. Constructorilor temerari care i-au imprimat echilibrul și rost, cumpănindu-se agățați în centuri de siguranță la înălțimi la care zboară păsările, li s-au dedicat reportaje frenetice, dar cum nimic nu e mai vechi decît un reportaj de ieri, era fatal ca și statutul amintit să-și perimeze înțeleșurile. Alte construcții românești, în anii care au urmat, și-au ridicat cu semeție tîmplele la înălțimi mai mari, pe temelii mai trănice. Oricum, reporterii consideră că este dreptul lor să fie bîntuiți din cînd în cînd de nostalgia și să revină, uneori, la umbra ctitorilor în lauda cărora au investit un dram de patină.

E seară de noiembrie, puterea nopții e la ceasul ei dintii. În beznele văzduhului sclipesc balize luminoase vizibile de la distanțe mari. Privită de departe, termocentrala pare un cargou imens care navighează spre o țintă fermă. Incepe noaptea energeticienilor, noaptea de veghe necurmată. Și lată și reperate sumare ale decorului în care se consumă temperaturile și feeria ei: din stațiile de transformare ale termocentralei din Ișalnița se risipesc peste cîmpurile din jur, asemenea razelor pornite dintr-o stea de primă magnitudine, peste două duzini de linii de înaltă tensiune de 110 și 220 kV; dincolo de stîlpile turnurilor de răcire, în lungul liniilor ferate care descind aici din exploatarea miniere ale Gorjului, într-o singură noapte ar putea fi descărcate 330 vagoane, adică 19 000 t cărbune, și dacă această capacitate nu a fost niciodată aruncată integral în joc s-a întîmplat astfel pentru că și cărbunele, ca orice altă bogăție naturală a patriei, se cere drămuț cu măsură; apoi, trecut prin stațiile de prelucrare; purificate, preluat de benzile transportoare care îl stivuesc în buncăre robuste și măcinat în mori ventilatoare pînă la granulația lui optimă, cărbunele e stors de energie în zece cazane mari în care apele Jiului, tratate și ele, epurate chimic și demineralizate, se transformă în abur uscat; și ceea ce se mai aude, de acum înainte, e zgomotul vișuros al celor șapte turbine de 55, de 100 și 315 MW. Dincolo de rotirea lor vertiginosă, în zarea spre care curg șirurile stîlpilor de oțel, te întîmpină doar marea tăcere sub care se disimulează valul de energie izvorit de aici. Este tăcerea fertilă a celor care nici în noaptea aceasta nu dorm, zămislind energie. Și este, deopotrivă, și noaptea santinelor energiei.

Să derulăm o clipă filmul înapoi...

Către amiază, un bărbat încă tînar, cu vorba scurtă și privirea ascuțită, inginerul Ștefan Gusti, șeful serviciului de programare și urmărire a producției, desfășurase înaintea noastră un petec de hirtie care ni se părea prea mic. Prea mic pentru a cuprinde întregul înțeles, redus la cifre, al muncii sutelor de oameni aflați la posturile lor, pe puntea asta care trepidează veșnic. Mă înșelam, desigur. Cit de puține ar fi fost, cuvintele aveau o altă pondere cînd le fortifică silabele această trepidație tonică, acest zgomot omniprezent, evadat de sub carcasa în care se concentrează o putere instalată de 1 035 MW. Mă înșelam, este limpede. Cînd vibrația face parte integrantă din tot ceea ce te înconjoară, cînd zgomotul neîntre-rupț devine o dimensiune a aerului pe care îl respiri, într-un spațiu în care se înregistrează o densitate maximă de aparate de control și măsură, oamenii se deprind mai repede decît în alte părți cu vorba tare, apăsată și întru toate chibzu-

ită. Și vorbele lui Ștefan Gusti, reconfirmate de economistul Ștefan Luba, desfășurau în fraze încheiate la toți nasturii imaginea sinoptică a unei biruințe colective. Și recapitulăm acum capitolele biruinței, în ordinea firească a importanței lor. Dar asta nu presupune, de fapt, nimic altceva decît a răspunde la o întrebare deloc simplă: ce înseamnă pentru oamenii dintr-o mare termocentrală să se achite de îndatoririle ce le revin? Ca să aflăm răspunsul la această întrebare, ne-am însoțit cu ei într-o călătorie care străbate noaptea de la un cap la altul.

În primul rînd, o termocentrală este dator să se înscrie în graficul de putere efectiv utilizabilă cu un plus rezonabil de energie și este semnificativ faptul că, în repetate rînduri, termocentrala de la Ișalnița a pus la dispoziția sistemului energetic național puteri suveranizate de ordinul a sute de megawați. Cînd este vorba de energia electrică propriu-zisă, de producția globală și marfă a întreprinderii, procentele 104,4 la sută 105,1 la sută și, respectiv 104,8 la sută, mereu, sînt aici la ele acasă, lună de lună. Și asta înseamnă mult mai mult decît ar fi în stare să mărturisească cifrele, fiind vorba de instalații cu puteri nominale strict determinate, pe care simpla bunăvoință a omului nu le poate ajuta să producă mai mult. Mai trebuie ceva, ceva ce ține de o disciplină superioară, sincronizată optim cu parametrii agregatelor.

Iar în al doilea rînd, într-o mare termocentrală lucrurile merg bine cu adevărat și cînd producția ei de energie termică se situează cit mai mult sub plan. Și aici la Ișalnița, lucrurile merg bine și din acest punct de vedere. Unicul beneficiar de energie termică al celor din Ișalnița, Combinatul chimic din imediata lor vecinătate, înregistrează sistematic în acest domeniu economii remarcabile. De pildă, pe o perioadă determinată de timp, combinatul a consumat cu 250 000 gigacalorii mai puțin decît se planificase. Concret, într-un limbaj mai la îndemîna tuturor, asta înseamnă o economie de peste 40 000 tone combustibil convențional. Este mult? Este puțin? O noapte numai nu ar fi în stare să ne ofere un răspuns concludent. El e cuprins în chibzuiala economiei naționale considerată în ansamblul ei.

Începem raidul nostru prin aerul torid din jurul cazanelor înalte cit un bloc cu 14 etaje, în pîntecele cărora duie un combustibil spre care civilizația acestui secol s-a reîntors cu un plus de speranță: lignitul scos la lumina zilei în minele din Rovinari și Motru. În secțiile termomecanice I și II sînt la posturile lor operatorii Dumitru Gebăilă, Cristea Păuna, Marin Călina și Cornel Paraschiv. În preajma turbinelor de 315 MW poate fi întîlnit Gheorghe Smarandache, care din muncitor a devenit maistrul, sau Dumitru Dănăricu, care din maistrul a devenit inginer. Nu întîmplător, amîndoi lucrează aici chiar din clipa în care a început să se rotească prima turbină, a cărei putere se cuprinde astăzi de aproape șase ori în puterea fiecăruia dintre giganții care le cad în grijă și nu este o întîmplare că au crescut ca oameni și ca meseriași odată cu întreprinderea lor. Și Gheorghe Preda, și Gheorghe Genoiu sînt nume care se rostesc cu respect atunci cînd ajungem în preajma cazanelor de termoficare. De un prestigiu egal se bucură și cei ce răspund de reîntrerea în producție a instalațiilor care au trecut prin revizii periodice, adică maistrul Gheorghe Dumitrică, sau lăcătușii Marin Cloancă, Marin Florea și Gheorghe Ghebur. Și lanțul lung al energeticienilor se desfășoară lent

în pagina carnetului: Jean Bouveanu, Radu Dirjan și Marin Ion, sau Gheorghe Raicu, Constantin Petcu și Constantin Tărăngoiu, sau Gheorghe Dumitru și Constantin Vlăduț, sau Teodor Velicuș și Mihai Răcăreanu, sau Ion Șarpe, sau Ilie Necșuțu, sau Constantin Voinea. Sînt oameni de nădejde și zbaterea lor de o noapte, de acum, o măsurăm prin ferestrele largi ale camerelor de comandă electrică și termică, de lingă pupitrele sofisticate ale dispecerilor Emilian Dobrescu și Nicodim Șerban. În sfîrșit, amplitudinea efortului conjugat al acestui nucleu de oameni de nădejde o citește pe cadranele și în graficele aparatelor de control și măsură și inginerul Florea Dolana, dispecer și el, șef de tură pe întreaga centrală. Și este fascinant să vezi cu ochii tăi cum gestul și veghea necurmată a omului de dincolo de geamul subțire se transformă în energie lizibilă, infuzînd putere într-un păienjenis de rețele care cuprinde o țară. Într-adevăr, măsura energiei nu e un parametru care s-ar putea aduce din condei, pe hirtie. Într-adevăr, aici, în marea hală a termocentralei din Ișalnița, distanța dintre faptă și consecința ei nu presupune un răgaz, relația e instantanee.

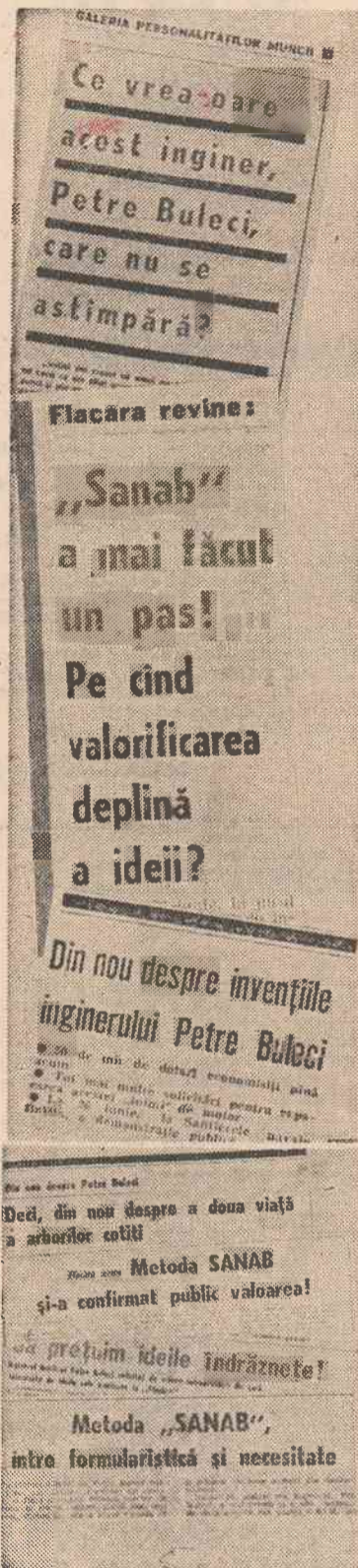
Și ar mai fi ceva de spus...

Pilon de bază în sistemul energetic național, termocentrala din Ișalnița produce mult mai mult decît consumă Doljul, județul în cuprinsul căruia navigă acest colos cu o putere instalată de 1 035 MW. Și dacă lucrurile stau așa, dacă ne-am imbarcat pe puntea lui în noaptea asta, ajungem repede la înțelegerea că noaptea fertilă a energeticienilor este totuna cu noaptea de veghe a santinelor energiei, prin nedormirea cărora secția de înaltă tensiune a întreprinderii de rețele electrice din Craiova dirijează vehicularea energiei în județele Gorj, Dolj, și Mehedinți... Pe firul celor 12 linii amintite de 110 și 220 kV, adevărate bulevarde pe care curg torrente de putere, ajungem repede acolo unde trebuie, în punctele nodale ale stațiilor de 400 kV de la Porțile de Fier, Tînjăreni și Urechești, unde un val de energie se contopește cu alt val de energie, unde citim pe cadrane și temperatura cărbunilor Gorjului, și vigoarea apelor imblînzite ale Dunării. Și tot atât de repede am înțeles că ne aflăm în fața unei geografii în plină expansiune: au intrat pe rînd în funcțiune, nu demult, stația de 110 kV din care se va alimenta în viitorul apropiat întreprinderea de autoturisme de mic litraj OLTCIT, apoi stația de la Almaj, apoi stația de la Tulburea... Cu alte cuvinte, ne mișcăm într-un spațiu în peisajul căruia silueta austeră a stîlpului de înaltă tensiune s-a implantat temeinic. El a pătruns pînă și în heraldica nouă a locurilor. Și în vibrația stîlpilor plutind în aer asemenea unei horbote de borangie veghează cu destoinicie santinelele energiei: la Tînjăreni, șefii de tură Alexandru Zamfirache și Constantin Corici; la stația de 220 kV din Șimnic, Gheorghe Stanciu; la stația de 110 kV Craiova-Est, Constantin Iacob... Pînă departe, în creștetul Carpaților meridionali, unde Constantin Bădulescu și Constantin Fota, în preajma cabanelor Vulcan și Buliga, au în grijă traversarea din Paroșeni spre Oltenia, și în noaptea aceasta, oamenii secției de înaltă tensiune se află la posturile lor, viața lor însăși fiind racordată la înalta tensiune a unei munci aspre și nu de puține ori bogată în mari satisfacții.

Într-adevăr, noaptea fertilă a energeticienilor de la Ișalnița este totuna cu noaptea de veghe a santinelor energiei, zidite în destoinicie pe un spațiu imens.

MIHAI PELIN ■

DOI ANI
ÎN PAGINILE
REVISTEI „FLACĂRA”



La exact două săptămîni de la publicarea în „Flacăra” a articolului intitulat: METODA „SANAB” ÎNTRE FORMULARISTICĂ ȘI NECESITATE, s-a desfășurat, la sediul Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, din inițiativa conducerii acestuia, o consfățuire de lucru, care a reunit, în jurul mesei rotunde, specialiști din diverse domenii legate, bineînțeles, de construcția de mașini și invenții. Mai înainte de a-i numi, credem de datoria noastră să consemnăm promptitudinea demonstrată de C.N.S.T., de tovarășul profesor universitar Iosif Tripsa, vicepreședinte al acestui for științific, care a avut darul de a întrerupe lungul drum al tergiversărilor, de tot felul și care păreau să fi devenit o a doua natură a soluției de reparare a arborilor cotiți rupți, pusă la punct de inginerul brăilean PETRE BULECI, metodă cerută (și aplicată) de foarte multe unități industriale și agricole, ca și de altele, dar lipsită de girul celor mai competente instituții de specialitate.

Inițiativa C.N.S.T.-ului se înscrie, astfel, în mod exemplar, pe traiectoria promovării noului, cu curaj dublat de competență, cu operativitatea impusă de considerente economice majore, care nu pot să fie sufocate de false principii, de hățișuri administrative, de păreri și atitudini personale, de simpatii ori antipatii. Noului trebuie să i se dea cale liberă, pentru că de pe urma promovării sale beneficiem cu toții, în mod direct sau indirect. Reuniunea de la C.N.S.T., consacrată discutării metodei SANAB, datorată lui PETRE BULECI și colaboratorilor săi de la ȘANTIERUL NAVAL BRAILA, a consti-

Metoda „SANAB”, creație a inginerului Petre Buleci, va fi generalizată în economia națională!

● Reuniunea de la C.N.S.T. a dat un vot de încredere soluției prezentate în coloanele revistei „Flacăra” ● Cele peste 15 mii de tractoare care au stat din cauza ruperii arborilor cotiți au păgubit economia noastră cu 40 de milioane de lei ● Este mai important să aplicăm soluțiile noi în producție decît să avem brevete parafate uitate în dosare și rafturi!



Fotografii de ION PREDOȘANU

tuit o demonstrație tonică, încurajatoare pentru toți cei care sînt angrenați în gîndirea tehnică creatoare, care dorește și pot să contribuie prin inteligență, imaginație și cunoștințele lor practice la îmbunătățirea unor procese de muncă, la obținerea de economii de materiale și de energie, la mai buna gospodărire a bunurilor de care dispune societatea noastră. Totodată, întîlnirea de la C.N.S.T. a mai demonstrat și un alt adevăr: că autorul unei idei noi trebuie să fie un luptător, un om caracterizat nu numai de inteligență și originalitate în gîndire ci și un spirit combativ, tenace, dispus să accepte lupta pe tărîmul pe care s-a angajat, chiar dacă aceasta se anunță a fi de durată și chiar dacă-i va cere, în mod repetat, noi argumente prin care să-și susțină creația. Acest aspect mi se pare foarte important, atît pentru cazul în speță, al inginerului PETRE BULECI, cît și al altor inventatori și inovatori, pentru că, așa cum a și mărturisit inginerul de la S.N. Brăila, „de la 26 iunie, după desfășurarea simpozionului din șantier, am abandonat orice activitate privind repararea de arbori cotiți și am reluat-o de-abia după primirea scrisorii trimisă de C.N.S.T. și semnată de tovarășul profesor Iosif Tripsa, care mi-a redat încrederea și mie și colectivului cu care lucrez”.

La convocarea C.N.S.T.-ului au răspuns: prof. dr. ing. Dolfi Drimmer, de la Institutul politehnic București, ing. Ion Marinescu, director adjunct al O.S.I.M., dr. ing. Leonid Istrate, de la Centrul terotehnic București, ing. Petre Stoianovici, cercetător principal la Institutul de cer-

cetări și proiectări în transporturi, dr. ing. Alexandru Lorent, Cornelia Ofmanschi și Ștefan Iancu, toți de la O.S.I.M., ing. Eugen Măndescu, de la C.N.S.T., ing. I. Nițu, de la I.N.M.T., ing. Gerhard Hanenheim, de la I.M.G.B., și ing. Petre Buleci. Tovarășul profesor Iosif Tripsa, vicepreședinte al C.N.S.T., a arătat că scoorul întîlnirii de lucru este acela al aplicării pe scară largă a metodei SANAB, realizată de inginerul Petre Buleci și colectivul său de la S.N. Brăila. „Este mai important, a spus tovarășul Iosif Tripsa, să avem astfel de soluții aplicate în producție, decît ca ele să zacă sub formă de brevete, aprobate și parafate, uitate prin sertare și rafturi. Apreciem în mod deosebit metoda SANAB pentru rezultatele sale practice, pentru eficiența sa economică majoră. Ca să lămuresc deplin situația și ca să-i fac să înțeleagă pe toți punctul meu de vedere, voi arăta că legea care guvernează activitatea O.S.I.M. a apărut în 1974, dar că, din inițiativa președintelui țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a început, un an mai tîrziu, în 1975. Festivalul național „Cîntarea României” al cărui scop este și acela de stimulare a gîndirii tehnico-științifice de masă.

Am convocat la discuția de astăzi și alți specialiști, ca prof. dr. ing. Drimmer, dr. ing. Istrate, cercetătorul Stoianovici, inginerul Hanenheim și pe alții, ca împreună cu reprezentanții O.S.I.M.-ului să putem ajunge la căile cele mai bune și mai rapide ale generalizării, pe întreaga noastră economie, a metodei SANAB. Tovarășul Buleci merită, pe lângă felicitările noastre pentru munca sa plină de abnegație, lipsită de orice interes material, pentru patriotismul său, cu alte cuvinte, și un sprijin eficient, prompt, total. Ingerul Buleci a înțeles sarcina de partid trasată de secretarul general al acestuia, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind necesitatea recondiționării pieselor uzate și i-a răspuns cum se cuvine. Asemenea preocupări există în întreaga lume civilizată, care și-a reconsiderat punctul de vedere mai vechi în privința utilajelor uzate și aceasta chiar mai înainte de a se fi declanșat criza energiei. Să fim conștienți că, prin repararea unui arbore cotit, salvăm viața unui motor.

Ce vă este necesar, tovarășe Buleci, pentru a vă extinde urgent metoda?

Petre Buleci a făcut o prezentare succintă, dar cuprinzătoare, a studiilor sale, susținută de date concrete, adică de cele 14 motoare de diferite tipuri și dimensiuni redade circuitului productiv, în urma reparării prin metoda SANAB. Totodată, el

a înfățișat celor prezenți studiul său extins asupra tuturor tipurilor de motoare cunoscute și concentrat într-un tabel sinoptic, în scopul obținerii unei acoperiri totale și generale privind prioritatea mondială a ideii născute și aplicate în Șantierul Naval Brăila. De aici a rezultat că, excepție făcînd Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Transporturilor și Telecomunicațiilor, celelalte instituții solicitate să răspundă chestionarului tehnic înaintat de inginerul brăilean încă din luna iunie 1979, nu au făcut-o nici pînă în prezent, împiedicîndu-l pe inventator să poată generaliza observațiile sale și să descopere soluția optimă de reparare a arborilor cotiți de toate tipurile. O altă concluzie a autorului a fost și aceea că, din lipsa omologării metodei, pînă la această oră, apar dificultăți în generalizarea aplicării sale cît și în caracterizarea ei ca invenție.

— Cred că, odată cu rezolvarea completării chestionarelor tehnice și cu omologarea metodei, se poate trece, ca măsură de primă urgență, la crearea unui cadru organizatoric adecvat, care să reunească mai mulți specialiști, din diferite întreprinderi și institute, deoarece colectivul cu care am lucrat la Brăila va fi depășit de volumul cerințelor ca și de sarcinile curente ce-i revin în specialitatea lor, care este cea a construcțiilor de nave. Dar, mai înainte de orice, se impune ca nici un arbore cotit rupt să nu fie aruncat, ci depozitat, în vederea reparării lui. La fel de important este să stabilim și cauzele ruperii arborilor cotiți, pentru că, în afara celor reparați, ceilalți se vor rupe în continuare, iar noi ne gîndim să oprim acest fenomen negativ. Iată, a spus Petre Buleci, din studiul întocmit de M.A.I.A. cu concursul a numeroase personalități (profesori universitari, doctori ingineri ș.a.), rezultă că numai în anul 1978 și numai în S.M.A.-uri, s-au rupt peste 15 mii de arbori cotiți, care au blocat activitatea a tot atîtea tractoare în agricultură. Paguba este estimată la circa 40 de milioane de lei. Dintr-o astfel de situație concretă rezultă obligativitatea întocmirii unui grafic al grupelor de greșeli și unul al celor care se fac responsabili de ele. Aceasta va permite o programare dinamică a viitorului aleatoriu, care să evite stagnările prin ruperea arborilor în exploatare.

Prof. I. Tripsa: Trebuie adăugați și arborii cotiți ajunși sub cote.

Ing. P. Buleci: Evident!

Ing. Ion Marinescu: Sînt de părere că va trebui, în sfîrșit, să ne schimbăm optica în privința valorii metalului, fenomen manifestat și pe plan mondial, și țări mai avansate. Trebuie să reușim să reparăm și să încetăm a mai arunca masive cantități de metal odată cu fiecare arbore cotit rupt. Fiind vorba de valori mari, materiale dar și de prelucrare mecanică, de efort uman, nu putem adopta o altă poziție. Imi amintesc că, încă cu 20 de ani în urmă, profesorul Hosu, de la Politehnica din Timișoara, ne-a rezolvat numeroase probleme de sudură, dar de la caz la caz. Acum ni se pune problema unei generalizări de metodă. Apare necesitatea unei secții de reconsiderare a arborilor cotiți și de aceea regret absența unui reprezentant al Direcției tehnice din M.I.C.M., care ar fi fost foarte utilă accelerării acțiunii de care ne ocupăm. Chiar și un factor de răspundere din Direcția tehnică a Ministerului Transporturilor și Telecomunicațiilor ar fi fost de dorit să participe aici unde vorbim despre înființarea unei secții pe acest profil. Soluția s-ar fi putut găsi, în prezența acestora, chiar azi. Trebuie să avem un studiu tehnico-economic, un inventar de mașini-unelte și de alte aparaturi trebuitoare, să o putem introduce în plan și s-o dotăm cu capacități materiale și umane. În prezent, inginerul Buleci face ceea ce face fără să fie remunerat, deși avantajele metodei sale pentru economia noastră sînt evidente.

Ing. Petre Stoianovici: În cadrul institutului nostru, unde există preocupări mai vechi pentru recondiționarea unor materiale rulante, în special, avem toate posibilitățile de concretizare. Ne-ar trebui metodologia și tehnologia tovarășului Buleci pentru a trece mai rapid la acțiune. O altă posibilitate ar fi să uzăm de utilajele de la Centrala industrială de reparații auto și de un spațiu de-acolo.

Ing. P. Buleci: Alit I.M.M.R. Cluj-Napoca, cit și C.I.R.A. București, pe care le cunosc, au tot ce le trebuie pentru aplicarea metodei SANAB la unele cazuri în parte, dar nu pentru a generaliza acțiunea. La Brăila, șantierul nu poate găzdui o secție pe acest profil, cel puțin în momentul de față. Nu pot să angajez șantierul pentru o astfel de acțiune. Nu am dreptul s-o fac.

Ing. G. Hanenheim: Există metodologii

„Congresul partidului, congresul întregului popor“

Prin grija partidului nostru, a secretarului său general, cercetarea medicală de anvergură este posibilă în orice așezămint spitalicesc din țară

Este pentru întâia oară când, prin grija expresă a partidului nostru, prin aportul nemijlocit, determinant al tovarășului Nicolae Ceaușescu, omul de știință, cercetătorul, toți cei chemați să contribuie la promovarea noului, la așezarea întregii activități pe cele mai noi cuceriri ale cercetării fundamentale și aplicative, au la dispoziție un document programatic, **Proiectul programului-directiv de cercetare științifică**, menit să jaloneze, printr-o amplă comprehensiune politică și social-economică, întreaga activitate din acest domeniu, astfel ca pretutindeni știința și tehnica să ofere, cu un devans de câțiva ani, soluții celor mai diverse compartimente ale activității curente. Un program ce asigură și cercetărilor de ordin medical un vast și fertil teren pentru afirmarea creativității, promovării noului, condiții optime pentru ocrotirea și îmbunătățirea stării de sănătate a populației.

Sînt cunoscute considerabilele eforturi financiare ale statului nostru pentru lărgirea și modernizarea rețelei sanitare, pentru dotarea așezămintelor medicale și institutelor de profil cu cele mai moderne mijloace materiale pentru tratament și investigații științifice. Sînt cunoscute, deopotrivă, importante succese obținute de slujitorii lui Esculap în combaterea unor grave afecțiuni, procedeele și medicamentele de concepție originală ce legitimează în ochii întregii lumi potențialul creator

al specialiștilor noștri, ai acestor ostași pe frontul sănătății din partea cărora, așa cum ținea să remarce tovarășul Nicolae Ceaușescu, țara așteaptă nu numai curaj, pricepere și inițiativă, ci și multă dragoste de oameni, devotament și spirit de sacrificiu. În acest context larg și în concordanță cu marile deziderate ale științei românești, ale școlii naționale de medicină, se înscriu și realizările colectivului de cercetători ai Spitalului orașenesc din Șimleu Silvaniei, exemple ce atestă, o dată mai mult că, prin grija partidului și statului nostru, cercetarea de specialitate este astăzi posibilă nu numai în centrele universitare ale țării, sau în cadrul unor institute de specialitate, ci chiar și în cele mai modeste unități spitalicesc, pretutindeni unde activitatea profesională se recomandă prin inițiativă, pasiune și dragoste de adevăr. Îmi permit să amintesc, astfel, că în perioada 1973-1979, colectivul nostru a prezentat peste 80 de comunicări la diverse confruntări științifice internaționale, primite cu mare entuziasm în Australia, Franța, America de Sud și de Nord, Spania, Germania Federală, Olanda, Grecia, Turcia, Bulgaria, Ungaria și în alte țări. Descoperirile colectivului nostru de cercetare s-au concretizat atît în produse care au fost industrializate în țară, în principal „Ulcosilvanilul“, cit și în peste 20 de brevete de invenție care conțin atît tehnologii de noi produse cit și

mecanisme de producere a acidului clorhidric din stomac, realizări unice pe plan mondial. Îmi permit de asemenea să informez cititorii revistei „Flacăra“ că în cadrul unor cercetări efectuate pe baza unor contracte cu Academia Republicii Socialiste România, sîntem pe cale să oferim industriei noastre noi descoperiri între care unele vor constitui, sperăm, noutăți de mare răsunet internațional.

Avem toate condițiile pentru a ne împlini visurile și năzuințele noastre de progres și prosperitate, de a finaliza spre folosul sănătății publice noile teme de cercetare pe care ni le propunem în conformitate cu marile comandamente ale viitorului, ale unui viitor prefigurat cu atîta limpezime în proiectele de directive ce vor fi supuse spre dezbateri și aprobare la cel de-al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, moment crucial în deschiderea noii etape din istoria vie a poporului nostru, un program măreț ce va prinde viață, ca și pînă acum, prin destoinicia națiunii noastre, prin înțelepciunea unui partid unit și încercat, prin aportul decisiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu, cel mai iubit fiu al poporului nostru, omul pe care îl dorim în continuare, alăturîndu-ne unei opțiuni generale, în fruntea partidului și statului nostru, în înalta funcție de secretar general al Partidului Comunist Român.

Dr. IOAN PUȘCAȘ ■

Analizorul de complement — o invenție capitală pentru medicina noastră

entru fabricarea de arbori cotiți. Putem țerge pe acestea.

Ing. P. Buleci: Trebuie să detenționăm cei arbori cotiți „obosiți“. Ca ei să nu se mai rupă în alt loc, după reparație. Am ușit aceasta, folosind o instalație de demensionare prin vibrație de la Uzina „Protesul“ Brăila, cu foarte bune rezultate.

Prof. dr. ing. D. Drimmer: Dacă am da că nu putem repara piciorul rupt al unui om, am fi în stare să-l „aruncăm“ pe acel om? Respingem cu toții o astfel de idee. Susțin că arborele cotit este „picior“ al oricărui motor, fără de care acesta nu poate „merge“. Știm că am zansat în reconșionări de piese diverse, iar arborele este și el tot o piesă. Și pe an național, ca și pe cel internațional, arborele cotit reprezintă o problemă tehnică și economică importantă. Eu nu vîd se opune aplicării metodei SANAB, spre care sîntem de acord că este bună? Trebuie să creăm o „clinică“ pentru acești arbori, un institut de reconșionări și pentru alte piese dar și pentru arbori. Lui Buleci să-i găsim profesioniști de valoare, pentru că nici el nu este un amator, cu care să poată colabora. Spun asta pentru că avem foarte multe tehnologii și pentru că generalitățile au o valoare relativă. Și arborii, ca oamenii, au personalitatea lor diferită și se cer tratați aparte. Noi am mers pe tehnologii clasice. Buleci vine cu ingenuozitatea sa și ne oferă o altă. Nici nu-mi pun problema că nu se poate! Totul depinde de soluția organizatorică.

Dr. ing. L. Istrate: Un institut ar fi ideal, cu filiale pe județe, pentru că problema este extraordinară de importantă pentru economie. Inginerul Buleci să preia toate comenzile, să pregătească un colectiv corespunzător și să dotăm tehnic două unitate. La Institutul politehnic ar putea fi școlăriți viitorii specialiști, pentru întreaga țară. Noi lucrăm așa cu multe județe. Mai tirziu s-ar putea lvi și necesitatea unor activități pe profil, din care cauză ne-am și gândit la un atelier de microproducție. Această experiență ar putea fi utilă și în cazul metodei SANAB.

Dr. Al. Lorent: Aplicarea largă poate veni numai odată cu o cunoaștere largă. Prin urmare, pentru a difuza metoda SANAB, este necesară întocmirea unui material explicativ detaliat, care să fie îmis tuturor beneficiarilor și să ne reină cu observațiile și propunerile lor, cu eficiența obținută, comparativ cu rezultatele scontate etc.

Ing. I. Marinescu: Insist pentru profiirea unor ateliere existente pe reparații de arbori cotiți și, în viitor, legat și de conjunctura respectivă, să se treacă la o altă formă. Atelierele vor demonstra gradul de necesitate. Dacă vor lucra cu pierderi planificate atunci nu avem de ce să le dezvoltăm, dar sînt convins că nu va fi așa. Factorul economic va fi decisiv.

Prof. I. Tripsa: Bineînțeles că factorul economic este decisiv. Conducerea partidului ne-a pregătit să gîndim în acest fel. Noi nu sîntem la începutul unor acțiuni de reconsiderare a unor piee. În 10 centre se fac astfel de operații, pentru tractoare. Transportul are și el o activitate vastă în domeniul utilajelor de completare pentru transportul naval, rușer și feroviar. În acest fel, s-au recuperat multe zeci de milioane de lei. Și pentru de terotehnică, de pe lingă I.T.B., acumulat o experiență valoroasă, de acest gen. Dar toate aceste realizări cer să se referă la altceva decît la arbori cotiți. În această privință, metoda lui Petre Buleci constituie o importantă noutate, diferent de cit poate costa o asemenea reparație, ea este avantajoasă, față de construcția unui alt motor și de risipa de material care se aruncă. Sînt de părere că aplicarea metodei SANAB trebuie privită și tratată ca o sarcină clară. Nu mulți tehnicieni au îndrăznit să între a problemele abordate de inginerul Buleci și contribuția lui este remarcabilă într-un tot. Pentru noi a sosit timpul să recem la aplicarea soluției lui și s-o așpîndim pe o scară cit mai largă, la situații din ce în ce mai complicate. În concluzie, propun organizarea unui curs intensiv, chiar la Brăila, cu începere de la 4 februarie 1980, curs pentru care vom ere un Ordin al Ministerului Industriei și Construcțiilor de Mașini, și la care ne vom ngriji să participe reprezentanți din întreaga economie națională și de pe tot eritoriul țării. Pînă atunci, vom începe mcheta care ne interesează, inclusiv cu completarea chestionarului propus de Petre Buleci, pe care o vom încheia pînă la 7 ianuarie 1980. Vom promova ideea unui centru, la Institutul politehnic București, și vom lua în studiu posibilitățile de colaborare internațională, pentru valorificarea metodei și în alte țări. Vom avea grijă ca participanții la cursurile de a Brăila să plece de acolo cu adevărate manuale practice, de care să se folosească la locurile lor de muncă. Titular le brevet, în cazul că acesta i se va corda tovarășului Buleci, trebuie să rînină Șantierul Naval Brăila.

Acestea au fost concluziile întîlnirii de a C.N.S.T. care vor deveni, sperăm, realități. După cum cred că s-a putut observa, din citirea acestor note de ședință, nu au lipsit îndoiele, ezităările, tîntînțele de tergiversare. De asemenea, trebuie acceptat că inginerul Petre Buleci nu poate angaja, sub nici o formă, Șantierul Naval Brăila, pentru unele sarcini ce-i vor reveni acestuia, fie și numai prin împlina organizare sau gîzduire a cursului intensiv de pregătire, cum nu poate nici determina introducerea în producție a unei metode neomologate, fără a încălca prevederile legale.

EMANUEL VALERIU ■

Copleșiți de speranță ori de disperare, citi dintre noi s-au trăit dramatica împrejurare de a-și fixa ochii în ochii omului în alb, așteptînd un răspuns capital la întrebarea „va rezista, doctore?“, sau „cit va rezista?“, sau „cit va mai avea de trăit?“ Iar omul în alb, cu toată știința sa și cu toate eforturile depuse, n-a putut să ne dea nici un răspuns. Pentru că, într-adevăr, medicul nu avea cu ce să detecteze starea de rezistență a organismului bolnav. A fost multă vreme, și mai este încă, unul din misterele trupului omenesc, bariera nu pe deplin trecută în cunoașterea lui. Exact în această zonă a încercat să pătrundă, prin invenția sa, medicul primar GHEORGHE GANCEVICI, de la Institutul „Ion Cantacuzino“, secția imunocitologie.

entru a înțelege performanțele aparatului său, ne reamintește citeva cunoștințe de imunologie. „Existăm, spune, pentru că avem o capacitate naturală de autoapărare împotriva agresorilor din exterior — microbi, viruși, bacterii... Printr-un mecanism-cheie generat de organismul însuși sîntem puși la adăpost de agresivitatea lor. Vin mai întii anticorpii care se fixează pe celula agresoare, o încercuiesc și o izolează, dar n-o distrug. Intervine apoi un agent care circulă în singele nostru, un agent chimic foarte complex numit complement. Intervine și provoacă ruperea membranei celulei agresoare care astfel moare, este distrusă“. Deși acest factor are o importanță capitală pentru viața organismului, deci și pentru medicină, investigarea lui dinamică, obiectivă, e practic inexistentă pînă la ora actuală în biologie tocmai datorită complexității acestei multicomponente. Atunci, oamenii de știință și-au îndreptat atenția spre funcțiile complementului, spre reacțiile care depind de el și care pot să ofere informații deosebit de valoroase asupra rezistenței noastre într-o maladie sau alta. Se pot astfel identifica ineseși leziunile funcției și prin urmare trage concluzii de către medic în vederea aplicării tratamentelor. Grație unor atari teste imunologice de finețe se poate preciza un diagnostic și se poate adopta mai bine o anume terapie. Dar, să pornim de la realitatea că în țara noastră, și nu numai la noi, pînă nu demult nu s-au putut realiza asemenea analize de maximă rigurozitate cum este cantificarea, măsurarea prin metode cinetice a funcției complementului. În general, pe plan mondial, preocupările sînt de dată foarte recentă. A fost pus la punct în Statele Unite, la compania „Tehnicon“, un aparat cu un asemenea rol care însă este extrem de scump (cel mai mic costă circa 78 000 dolari) și are, cum afirmă specialiștii, destule limite în performanțe.

Analizorul de complement, IC 78 (inițialele denumirii institutului unde lucrează cercetătorul-inventator), gîndit și construit de dr. Gh. Gancevici este un sistem electronic ce realizează determinări cinetice, determinări în mișcare a funcției respective. Aparatul are la bază cea mai modernă și mai precisă metodă de investigație și înlătură toate inconvenientele metodelor clasice, depășind totodată performanțele aparatelor companiei „Tehnicon“. Pune în evidență nu numai timpul de liză, durată în care are loc procesul de rupere a membranei globulelor roșii atacate cu viruși, microbi sau bacterii, dar și intervalul de inițiere al lizei, precum și întreg mecanismul ei. Date de o importanță capitală pentru medic. Sensibilitatea aparatului românesc este de 1 000 ori mai mare față de tehnicile convenționale și de 20 de ori față de realizarea specialiștilor americani. În 2 minute și din 100 microlitri sînge recoltat de la pacient poate să obțină determinări foarte precise ale funcției comportamentului, ale stării de apărare a organismului nostru față de o boală. Poate să pună în evidență existența unei maladii altfel greu de testat cu mijloacele cunoscute pînă acum. Analizorul de complement IC 78 are multiple alte avantaje.

omeniile de aplicații? De multe ori o întrebare absolut nevinovată și foarte necesară reporterului în demersul articolului său deschide universuri dramatice din lumea lăuntrică a unui om. Așa s-au petrecut lucrurile și cu întrebarea mea de mai sus. Om de știință remarcabil, cercetător care publicase și comunicase lucrări de specialitate de valoare în cele mai repute reviste medicale internaționale, iată, într-o zi, viața îl încearcă greu. El se îmbolnăvește soția. Și a constatat cu o imensă durere că nu poate să afle măcar rezistența organismului la atrocea boală a secolului care o lovice. Că nu există în țară modalitate de a investiga acest fapt. Era imunolog, era medic, și a apelat la toți confratii specialiști în oncologie, dar n-a găsit instrumente de lucru. Toate neajunsurile medicinei și limitele ei și le-a reproșat atunci sieși. S-a simțit mic, strivit de neputință, iar cercetările proprii, altădată rațiunea existenței sale, i s-au părut zădărnici. Ireparabilul s-a produs. Și atunci n-a mai vrut să știe de nimic și de nimeni. Însingurat, neconsolat, deprimat, s-a pensionat și s-a retras într-un sat de munte, la Bran. Dar acolo izolarea a lucrat ca o noapte-sfetnic-bun. Și-a reconsiderat întreaga activitate și întreaga viață, simțămîntele către oameni revenindu-i. Ca și dorința de a face mai mult pentru ei. Ca imunolog și ca specialist în imunocitologie știa prea bine că funcția de complement este un factor în controlul tumorilor, ca și într-o serie de maladii autoimune. Deci, iată un domeniu căruia i se adresează Analizorul de complement, IC 78, „Pentru determinarea tuturor anticorpilor citotoxici, precizează dr. Gancevici, pentru determinarea anticorpilor care arată rezistența noastră în prezența unor boli provocate fie de microbi, fie de viruși, de paraziți sau bacterii“. Un coșmar al viitoarelor mame, al femeilor însărcinate, a fost și este toxoplasma. Un parazit a cărui prezență în trupul mamei duce la tot felul de malformații congenitale și la copil-monștri. În schimb, a fost întotdeauna foarte greu de diagnosticat, de pus în evidență. Aparatul dr. Gancevici va rezolva de acum încolo această problemă. Ca și testele privind chistul hidatic. „o boală cu incidență mare, precum confirmă doctorița Mara Cioban de la Laboratorul de parazitologie, teste care nu se realizează deocamdată, în nici o clinică din țară ca analiză de rutină. Cei suspectați de această boală sînt îndrumați către institutul nostru“. Acum, în 2 minute, din momentul în care s-a introdus ultimul reactiv în aparat se pot realiza și testele de malarie (vin și pleacă destui oameni la tropice), ca și determinările privind rezistența organismului în bolile autoimune, rezistența organismului față de tumori, în cancerle datorate lipsei de complement, cum sînt limfoamele diseminate pulmonar, ca și în bolile cu autoinfecții, ca și în toate maladiile de singe ori de organe. Cu aparatul conceput de dr. Gancevici se pot investiga totodată și funcțiile globulelor roșii, valoarea hemoglobinei care, o știm prea bine, la ora actuală se face atît de complicat și chiar primitiv. O invenție capitală pentru medicina noastră! Pe lingă serviciile ei imense în activitatea concretă și curentă în serviciul sănătății omului, deschide largi perspective în abordarea și în alte genuri de analize medicale a determinărilor cinetice. Metoda cea mai fină, mai precisă și mai modernă, teren care, în sfîrșit, a început să fie survolt. Sperăm că va fi și generalizată în laboratoarele clinicilor noastre. Este un merit incontestabil și al conducerii Institutului de cercetări „Ion Cantacuzino“ de unde doctorul Gancevici plecase și unde s-a reîntors cu ideea și realizarea sa, care l-a reîncadrat în activitate, i-a dat sprijin material și moral, care a făcut toate demersurile la forurile centrale pentru a se materializa invenția sa și pentru ca aceasta să ajungă cit mai repede în clinicile noastre, anul acesta 5 bucăți, anul viitor 200. Un început bun.

CICI IORDACHE ■



Mihai Gheorghiu, directorul general al Centralei de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri într-un dialog al sincerității încredințat revistei „Flacăra”.

Eu nu mă bat pentru autorii de medicamente, ci pentru medicamentul românesc!

— Tovarășe director general, care este ori care ar trebui să fie, raportul dintre un nou produs medicamentos și industria de medicamente?

— Dorește să precizați: vă referiți la medicamentele originale ori la cele reproduse. Într-adevăr, pentru că situațiile sunt total diferite.

— Evident, ne interesează produsele originale, inventele cu alte cuvinte.

— Nu mai este cazul să arăt, cred, importanța unui nou medicament, toate implicațiile care apar ori pot apărea. Se cunosc.

— Nu de toată lumea...

— Vedeți, am aici pe perete o planșă scoasă dintr-o revistă și care redă drumul unui medicament. Noi, industria producătoare, apărăm în faza finală.

— Și vă mulțumiți cu starea de fapt?

— Pentru mine „participarea” se traduce tocmai prin ceea ce am numit amendamente. Să mă explic: despre unele noutăți am aflat chiar din „Flacăra”. Și atunci, lăsând la o parte criteriile administrative, funcția pe care o dețin momentan, m-am dus și i-am căutat pe inventatori, i-am găsit, am stat de vorbă cu ei, le-am ascultat argumentele, le-am cîntărit, le-am verificat, m-am consultat și cu alți specialiști, din uzină și din afara ei și... m-am apucat de treabă.

— A fost legal acest mod de lucru?

— Poate fi ilegal să încerci să-i ajuți pe oameni?

— Vreți să concretizați ceea ce afirmați în mod just, sub aspect teoretic?

— Drumul unui medicament original, căci despre așa ceva ne-am propus să discutăm, începe la un institut de cercetări farmaceutice sau de la un altul, de la o instituție medicală ori chiar de la o persoană oarecare, un inventator să zicem...

— Îmi permiteți să vă întrerup: după știința mea, cel puțin în ultimii mulți ani, institutele specializate nu au creat medicamente originale. Se constată doar contribuții particulare: Boici, Timar, Covaliu, Leontopol, Ranetescu ș.a.

— Eu v-am răspuns la modul general... Dumneavoastră ați făcut unele precizări, din păcate exacte. Dar să revin: prima cerință este avizul de necesitate, pe care îl poate elibera Comisia medicamentului și a farmacovigilanței, pe baza prezentării unui material sumar care descrie produsul respectiv. După care se trece la elaborarea medicamentului în cauză indiferent unde, în institut ori acasă la inventator. Cei cetați de dumneavoastră și l-au făcut singuri, iar subiectul preocupărilor lor nu a fost inclus în temele de cercetare ale unor

institute chiar cînd autorii, cum este cazul doctoriței M. Timar, lucrează într-o astfel de instituție. Acțiunea lor se explică prin aceea că ei gîndesc că nu ar obține „favoarea” unui aviz de necesitate chiar dacă l-ar cere.

— Și au dreptate?

— Mă tem că da... Dar să continui: se obține substanța, apoi se stabilesc norma internă, metodele de analiză și se solicită avizul de fabricație. La șarja zero intervenim noi, industria producătoare. Urmează experimentul, studiile clinice și celelalte. Se poate și altfel: ca cei care cer avizul de necesitate să fim chiar noi, întreprinderea.

— Vă cer din nou iertare pentru întrerupere: ce altă necesitate în afara existenței unei maladii și a luptei împotriva ei trebuie să se manifeste pentru a justifica „necesitatea” despre care vorbiți? Nu vi se pare suficient că boala atacă și că trebuie să i se riposteze?

— Am înțeles că parcurgem etapele unei stări de fapt reale...

— Dar ne exprimăm și niște opinii personale, dincolo de funcții...

— Atunci nu pot să nu constat că aveți dreptate. Cît timp o maladie „trăiește” este necesar să fie combătută. În așa rezidă necesitatea, evident, însă — deocamdată, — ea trebuie înscrisă sub forma unui aviz.

— Este aceasta o regulă universală?

— Nu. Este o practică stabilită la noi.

— Nu credeți că a lansa o idee nouă este un fapt, iar validarea ei științifică un altul, antrenînd responsabilități cu mult mai calificate?

— Tocmai de aceea afirm cu tărie și sinceritate că-mi place ceea ce întreprinde „Flacăra”. Și sper că o va face în continuare. Influența opiniei publice poate fi o pirghie puternică în promovarea unui medicament. Așa s-a întîmplat și cu Boicilul și, mai recent, cu experimentul Ranetescu. În cazul primului, eu am aflat întîi despre existența preparatului și apoi după aceea l-am cunoscut pe autor.

— Relatați-mi, vă rog, împrejurările la care v-ați referit.

— „Rețeta” Boicilului m-a atras de la început, pentru că „spinzul”, denumirea populară a plantei folosite de doctorul Vasile Boici, era întrebuintată și de țăran, care îl lega la urechea porcului ca pe un cercel și bucată de carne cădea. Deci, planta avea efect. Bun sau rău mi se pare, în prima fază, mai puțin important. Dar avea! Mai știam că și vechii egipteni foloseau același „spinz” în îmbălsămări. M-am interesat și am aflat că dr. Boici tratase un număr important de pacienți cu medicamentul său fără să fi omorît pe nimeni și chiar fără a provoca reacții adverse, care sînt de neînlăturat cînd un produs este nociv. Nu l-a reclamat nimeni niciodată. Am dedus că Boicilul nu face rău, pe lîngă ceea ce știam, că are un efect. Aceleași observații le făcuse și opinia publică și astfel s-a ajuns la testare în clinici.

— Totuși, niște greutăți au apărut și după aceea.

— Este adevărat, dar dacă ați ști din ce cauze...

— Vreau să știu.

— Medicamentul nu avea... preț de vinzare! Ministerul Sănătății trebuia să-l fixeze. Noi eram criticați că, avînd autorizație, nu-l fabricăm. O aveam, însă era inoperantă. Pînă la urmă i s-a fixat și prețul după o discuție deloc științifică cu unul dintre miniștrii de resort din anii respectivi.

— Care este profesiunea dumneavoastră de credință, tovarășe Mihai Gheorghiu?

— Nu resping apriori o idee, dar nu o accept fără un filtru. Cînd am de rezolvat o problemă, o afac, mai întîi, pe un front îngust și îl lărgesc, pe parcurs, în funcție de ceea ce remarc pozitiv. Riscuri? Există, dar mult prea mici pentru a justifica un abandon prematur. De fapt, îți poți da seama de șansele sau seriozitatea unui inventator după un criteriu aproape sigur: cînd el susține că ceea ce a realizat reprezintă un panaceu, în mod cert greșete. Așa s-a întîmplat cu Girolacul de care s-a ocupat și „Flacăra”. L-am cunoscut și eu pe inventator, dar cunoștințele sale tehnice erau conforme anilor '30 (extragerea din peliculă de film) și copios depășite. Asta nu înseamnă că a avea o profesie, alta decît cea în care inovezi ori inventezi, nu este posibil. Exemplele care mă confirmă sînt numeroase. Descoperitorul microbilor fusese... ceasornicar, pentru a cita doar unul. Am citit în presa noastră, că — adeseori — conducătorii de întreprinderi se tem de a îmbrățișa o noutate tehnică. Îi înțeleg și nu-i înțeleg: frica de risc exclude (sau ar trebui s-o facă) ideea de conducere; cui îi e frică să se retragă într-un post mai ferit de compartimentul decizional. Dar, mă întreb: de ce să se teamă de a se întreprinde? Nu din megalomanie, ci pentru a nu implica pe altcineva, mă voi referi la mine. În prezent, am preluat una din cele 38 de invenții ale lui Tent, despre care tot în „Flacăra” am citit. Ce se poate întîmpla? Să ne iasă ori să nu ne iasă. În primul caz, nu este nimic de explicat. În al doilea, sînt bun de plată pentru cîteva mii de lei, numai că există și fonduri pentru tehnica nouă de care pot dispune, așa încît acest risc dispăre. Dacă un conducător

se limitează la ce serie în statul de funcțiuni nu-și poate îndeplini integral obligațiile nici de serviciu și, mai puțin, pe cele morale.

— Cum ați defini un inventator?

— Un om cu un suflet foarte mare, dar cu o trăsătură comună: neîncredere față de greutățile de care se izbește, teama de a nu i se fura ideile. Din această cauză, el ascunde, uneori cu o încăpăținare extremă, formulele create. Vreau să le spun tuturor acestora că cea mai sigură cale de a conserva efectiv un secret științific este aceea de a-l scoate foarte repede la lumină și de a-l valorifica întîi în România. Tina Covaliu, în ciuda unor discuții aprinse, a înțeles într-un firziu mecanismul succesului și a colaborat bine cu noi. În privința doctorului Boici m-au surprins declarațiile făcute presei despre posibilitatea valorificării „de milioane de dolari” a medicamentului său, deoarece, pentru a-l oferi la export, sînt necesare unele determinări care de-abia acum sînt pe cale de a fi încheiate. Una este să oferi un „extract total” și alta e să vinzi un medicament.

— Ce vă conferă această încredere în oamenii „cu suflet mare”, cum i-ați numit pe inventatori?

— Nimic altceva decît simțul datoriei. Eu nu lucrez pentru autorii de medicamente, cum pot crede unii, ci pentru medicamentul românesc. Asta mă interesează. În cazul Covalitinului, l-am probat pe propriul meu rinichi, cu succes. Păstrez și acum o mică documentație particulară a cazului.

— Un medicament poate fi lovit de uzura morală?

— Da, deși mai important mi se pare să se sporească eficacitatea unui produs clasic prin apariția altuia nou, cu mai puține „defecte” și cu mai puternice „efecte”. Marile firme atrează oameni de autoritate științifică, atunci cînd au pregătit un nou medicament, pentru a-i deschiide calea. La noi, rezistența la nou face ca, uneori, oamenii de aceeași valoare științifică să participe la blocarea produsului abia creat. Dacă în primul caz citat poate fi, și este, adeseori, vorba despre un aspect comercial, în cel de al doilea ar trebui să primeze criteriul umanitar. Cînd Edison a inventat becul cu incandescență i s-a reproșat că produce cataractă, pentru că societățile de iluminat se vedeau amenințate. Odată cu tuburile fluorescente istoria s-a repetat. Oare nu vrem să învățăm nimic?

— O industrie națională poate asigura singură producția integrală de medicamente?

— Categorie nu. Ar fi și greșit să-și propună așa ceva. Schimburile sînt absolut necesare. Cercetarea noastră și industria de medicamente s-au achitat bine pentru o etapă, consider eu încheiată, creînd medicamente necesare pentru principalele afecțiuni ale societății de azi: tuberculoza, maladiile cardiovasculare, gastrointestinale etc. Pentru toate acestea nu depindem de import. Exportul preînde însă luări de rețete și formule ci numai produse originale, cu caracteristici esențiale, cu eficiență terapeutică bine verificată.

— Avem astfel de produse?

— Trebuie să avem. Acesta este mobilul care mă face să-i sprîjin pe inventatori. A-i respinge ab inițiu mi se pare profund eronat. A-i ajuta mi se pare și etic și util, în toate planurile.

— Ce credeți despre gradul de mobilitate a industriei noastre de medicamente?

— Mobilitatea nu începe la noi ci, cel mult, se încheie. Sînt conștient că domeniul în care lucrez este unul în care nu te poți juca. Riscul se cere a fi perfect acoperit. Dacă-mi permit s-o fac la serul Ranetescu este pentru că știu precis, demonstrat, că produsul nu-i nociv. Vreți să știți dacă așa prescrie un produs neverificat unui grup restrîns în ideea că așa putea salva o colectivitate mai mare? Nu mi-aș permite. Este ca și cum în prima grupă ar exista un copil al meu, iar în cealaltă doi. Nu! Niciodată!

— De soarta medicamentului să se ocupe două instituții: Ministerul Sănătății și Ministerul Industriei Chimice. Pe frontispiciul instituției pe care o conduceți scrie: Centrala de medicamente, cosmetice, coloranți și lacuri, dar eu știu că, printre altele, ea se mai ocupă și de săpun, detergenți, articole chimice de uz casnic, articole din cauciuc, anvelope, diverse alte materiale și încă altele. Asta mă face să gîndesc că, deși înscrisă în primul rînd pe firma de afară, problema medicamentului riscă uneori să se rătăcească în mulțimea celorlalte...

— Dumneavoastră ați afirmat-o.

— Și aștept s-o combatăți, eventual, ori s-o susțineți.

— Și așa interviul a ieșit destul de încărcat. Nu credeți? Hai să-i punem punct, pentru azi și să-l semnăm.

EMANUEL VALERIU

Cuget, deci există

De ce nu și economie de timp?

— Timpul este cadrul în care apar și dispar galaxiile, lumile, orașele, oamenii. Și viața noastră are o anumită durată de timp, pe care îl măsurăm în ani, — o măsură proprie a pămîntenilor; dar un același interval de timp poate fi lung pentru cine nu știe ce să facă și se „plictisește”, și poate fi scurt pentru cel care muncește și produce. Munca prelungeste timpul, inactivitatea îl scurtează. Adesea auzim pe unii că nu le ajunge timpul pentru cîte au de făcut, sau ce bine ar fi dacă cele 24 de ore le-am putea întinde încă pe atîta! Dar sînt și din cei care au timp destul și nu știu ce să mai facă ca să îl umple cu ceva. Iată deci că valoarea timpului este dependentă de noi, de ceea ce facem sau de ceea ce nu facem. Oricum, timpul este o valoare indiscutabilă și nu trebuie pierdut.

Sedintele de tot felul fură încă mult timp participanților; adesea ele sînt succulente de luări de cuvînt, numai pentru ca respectivul să fie trecut printre cei activi și chiar dacă repetă ceea ce s-a mai spus el tot consumă din timpul tuturor celor prezenți. Un 5 minute la 100 de oameni reprezintă un furt de 8 ore de timp!

La aglomerațiile ce apar în magazine, oamenii stau, stau, se ceartă și pe timpul pierdut ajung să primească produsul așteptat. Dar ceea ce e curios e faptul că în unele orașe numai excepțional apar aglomerații, iar în altele numai excepțional nu apar. Deci acestea au ceva legătură cu gospodărirea orașelor?

Unii dascăli rămași în urmă cu noutățile specialității lor, predau cunoștințe învechite, pe care elevii trebuie să le verifice în alte cărți sau să întrebze pe alte persoane pentru a cunoaște adevărul!

— în anul I la Politehnică studenții fac la început practică, fără să fi audiat vreo oră de curs, așa că stau și privesc fără să priceapă mare lucru, dar timpul fuge...

— săptămîna de practică de fiecare lună a elevilor din școlile de cultură generală și liceu, nu întotdeauna are conținut practic decît pe hîrtie, dar ea rupe continuitatea procesului de învățămînt și constituie un timp nerecuperabil!

— „vestitul sfert de oră academic” (de ce i-o fi zicînd așa?), consacrat de atîta vreme la aproape toate întrunirile, care adesea devine o jumătate de oră, înseamnă o pierdere enormă, de timp; la 1 000 de oameni el înseamnă 200 ore lipsă de la muncă!

— în unele institute de cercetări, la care s-a introdus obligativitatea semnării condiții de prezență, cercetătorii au devenit funcționari și în timpul orelor de slujbă fac cafele, stau la țai-fași și astfel „timpul trece, leafa merge” și totul pare în regulă!

— o serioasă problemă o ridică pensionarii, oameni care legal sînt scoși din muncă la o anumită vîrstă. Se întilnesc la colțuri de stradă, prin locuri etc. unde pun țara la cale și îmbrățișează repede. Nu cred că este justă afirmația criticului Saint-Beuve (1804—1869) care spunea că a îmbrățiși este plictisitor, dar e totuși singurul mijloc de a trăi mult. Eu cred că trăiesc mult cei care nu îmbrățișează fiindcă muncesc cît îi tin puterile. Îmbrățișarea nu e o cifră de ani, ci o lipsă de activitate care să te mulțumească. Circa 10% din populația țării este în această categorie de oameni care nu mai au ce face. Dar dacă s-ar găsi o soluție pentru această inactivitate, ei ar avea o viață plină, timpul lor ar fi scurt și țara ar câștiga enorm de mult după activitatea lor, cu toate că anii ar putea fi mulți!

— și cîte multe alte ocazii nu sînt pentru a se pierde timpul?...

— Lucrînd, produsul muncii tale reprezintă și valoarea timpului ce s-a folosit la acel produs. Fiecare din noi vrea să lase un produs după sine, căci numai prin acesta îți poți însemna urma trecerii tale pe acest pămînt și a timpului pe care l-ai avut pentru această timp. Timpul scurs fără să faci nimic e ca apa care trece, nu o mai întilnești niciodată și nu lasă nici o urmă.

— Oricum am lua-o, timpul reprezintă totuși bani („Time is money”), adică producție, valoare. Într-un stat care este pe drumul unei transformări istorice de la agricol la industrial, de la slabă cultură la vîrf de cultură, nimeni nu are dreptul să iroscească timpul, tot așa cum nimeni nu are dreptul să irosească curent electric, gaze, benzină etc. Economia acestor materii o închinăm asigurării generațiilor viitoare și timpul nostru trebuie să intre tot în categoria datoriei pe care le avem pentru urmași. Cu timpul este însă altfel: cu cît îl folosim mai intens, cu atît îl economisim mai mult.

Acad. EUGEN A. PORA

Omul de știință, personalitate marcantă a societății noastre

„Oamenii de știință din țara noastră, arăta secretarul general al partidului nostru, sint continuatorii unor vechi și bogate tradiții de gândire și creație științifică, al unor valoroase moșteniri lăuate de iluștri înaintași, care au adus o contribuție remarcabilă la îmbogățirea tezaurului științei naționale, inclusiv a celei universale. (...) Oare faptul că românii au fost printre primii care au abordat problema rachetelor, printre primii care au construit avioane, inclusiv avionul cu reacție, nu constituie o dovadă a capacității creatoare a oamenilor de știință români?”

Privite din perspectivă istorică a ultimilor 35 de ani, aceste gânduri atât de încărcate de adevăr și semnificații profunde, relevă în fața întregii omeniri una dintre tradițiile în-sușiri ale poporului nostru: creativitatea tehnică și științifică, componentă de esență a spiritualității românești, ajunsă la strălucirea ei deplină odată cu intrarea ireversibilă a țării noastre în evul său socialist. Asimilarea și sintetizarea întregului potențial de valori acumulate de veacuri au conferit inteligenței tehnice și științifice naționale nu numai largi și permanente posibilități de afirmare, ci, deopotrivă, un rol de avangardă al progresului multilateral, transformând-o într-o veritabilă forță de producție, determinantă în uriașele procese revoluționare ce definesc societatea noastră.

În întreaga lume, e adevărat, invențiile și descoperirile preschimbă într-un ritm alert climatul vieții contemporane și rolul omului în sistemul forțelor de producție. Dar tot atât de adevărat este și faptul că numai socialismul oferă procesului revoluționar al activității științifice baza socială adecvată, asigurându-i o dezvoltare constantă, fără opreliști, gîtuiri, distorsiuni, prin mijlocirea unei organizări și planificări riguroase și printr-o largă și vizionară comprehensiune politică și economică. Este ceea ce știința și tehnica românească au demonstrat plenar în ultimii 35 de ani și mai cu în special în răstimpul ultimului deceniu și jumătate, îngemănându-se cu forța a cercetării științifice cu necesitățile producției curente, în largul context al progresului multilateral, al efortului general pentru prosperitatea și fericirea întregului popor.

Datorită omului de știință, viitorul nu mai constituie astăzi un spațiu al necunoscutului, plin de capcanele neprevăzutului, ci un teren sigur, analizat și prospectat anticipativ. Acesta e și motivul pentru care planurile unice, consacrate dezvoltării programatice a țării noastre, sint astfel concepute încît fundamentează întreaga operă de construcție socialistă pe cele mai noi cuceriri ale inteligenței tehnice și științifice, acestea revenindu-i rolul de a oferi soluții în diferite do-

menii de activitate cu un devans de câțiva ani. Acumulările cantitative în această sferă de activitate, precum și cerințele ritmului accelerat de progres economic și social, au determinat ca la Congresul al XI-lea al partidului să se prevadă un nivel superior de dezvoltare și promovare a cercetării științifice și tehnologice, etapa 1976-1980 afirmându-se în destul de colectiv al poporului nostru ca primul cincinal al revoluției tehnico-științifice. Realizările obținute sint și ele mai mult decît edificatoare. Pe baza activității de cercetare științifică și de inginerie tehnologică proprie, în actualul cincinal au fost asimilate circa 5 000 de mașini, utilaje și instalații noi și reproiectate, precum și peste 3 300 de noi materiale și bunuri de consum, aplicându-se, totodată, circa 3 900 de tehnologii moderne. Cercetarea națională asigură, pe cincinal, circa 90% din materialele noi puse în fabricație, precum și peste 90% din tehnologiile noi. Produsele noi și reproiectate vor reprezenta în 1980 aproximativ 44% din valoarea producției industriale.

Noua perioadă istorică, prefigurată în Proiectul de directive ale Congresului al XII-lea va marca intrarea țării noastre într-o fază nouă, superioară, în care afirmarea plenară a inteligenței noastre, a celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii va condiționa realizarea unei noi calități în întreaga activitate economico-socială.

Din amplul Program-directivă, consacrat cercetării științifice și dezvoltării tehnologice și de introducere a progresului tehnic în perioada 1981-1990 și direcțiile principale pînă în anul 2 000 se desprinde cu limpezime o idee fundamentală: activitatea de cercetare în orice domeniu este datorată să pornească de la ceea ce s-a realizat mai bun pe plan mondial pentru a se ajunge la noi descoperiri, adevăruri și soluții. „Numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, vom putea realiza obiectivele de făurire a celei mai înaintate și drepte societăți din cîte a cunoscut omenirea”. Ceea ce reclamă din partea creatorului, cercetătorului, savantului o muncă neobosită, pasiune, cutezanță, dăruire.

Toate aceste îndatoriri de prim ordin impun integrarea științei și tehnologiei în toate sferele activității cotidiene. Personalitate marcantă a contemporaneității, inconjurat cu stimă, încredere și devotament, omul de știință aparține astăzi întregii societăți, el trebuie să fie deopotrivă mentor al progresului, militant pentru integrarea științei în domeniul vieții sociale, luptător pentru binele semenilor săi, desfercînd tainele necunoscutului, în profunzimile materiei, în micro și macrocosmos, în realitatea exterioară și interioară omului, creatorul de știință și inginerie tehnologică nu-și îndeplinește nobila misiune decît ca promotor al adevărului, bunăstării, demnității și fericirii omului. Între știință și conștiință legătura trebuie să devină nu numai necesară ci, practic, indisolubilă. „Dacă ne propunem să transformăm societatea, să transformăm omul, să cunoaștem tainele naturii și să o transformăm, arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, apoi trebuie să ne propunem mai cu seamă să transformăm conștiința omului. Fără aceasta, nu putem transforma nici societatea”.

Dr. FLORIAN DUMITRESCU
Șeful laboratorului de electrografie
și bioinginerie aplicată



„Congresul partidului,

congresul întregului popor”

Opinia unui alegător

Momentul istoric al opțiunii

Iată, ne apropiem de unul din marile momente istorice ale opțiunii naționale, cînd vom fi chemați, odată cu cel de al XII-lea Forum al comunistilor, să optăm pentru viitorul comunist al României și al fiecăruia dintre noi și pentru copiii noștri, pentru ziua de mîine mai bună, mai clară, mai fericită, pentru demnitatea și independența întregii noastre geografii economice și spirituale.

O întreagă națiune este chemată decis să facă la fel de decis politică și să se angajeze în continuarea unei bătălii atât de nobile cum este aspra, mereu ardentă, pătimașă, neocolitoarea de greutate, adesea de mari greutăți dar și de mari satisfacții, de incandescentă bucurie a mai binelui, care este bătălia pentru intrarea definitivă a României în circuitul viu al civilizației industriale și al economiilor solide și multilaterale dezvoltate, capabile să-și hotărască certitudinea independenței din toate punctele de vedere.

Ce este tulburător în marea opțiune la care sintem chemați atunci cînd prin marele Forum comunist și odată cu el vom declara adoptate cuprinzătoarele noastre Programe comuniste de dezvoltare, este faptul că fiecare român, fiecare cetățean conștient al acestei țări știe că în politica Partidului Comunist Român se află partea de politică concretă a fiecăruia dintre noi, partea de adevăr, partea de muncă, partea de speranță în mai bine, și partea de siguranță că mai binele va izbîndi așa cum a izbîndit și pînă acum prin noi înșine!

Și iarăși pentru fiecare cetățean conștient al acestei țări este la fel de emoționat limpede și definitiv hotărît pînă în cel mai intim ungher al sufletului faptul că certitudinea împlinirii Programelor celui de al XII-lea Congres și a speranțelor noastre toate, certitudinea că așa va fi și că va fi mereu mai bine, iar mereu vom fi mai mindri și mai siguri de independența noastră și a copiilor noștri, certitudinea că viitorul va fi așa cum îl sădim acum, cu miinile noastre ca pe un pui de cireș într-o grădină de lumină, certitudinea, marea noastră certitudine, stă în prezența — inconjurată de dragostea noastră și de desăvirșita noastră încredere — a tovarășului Nicolae Ceaușescu la cirna Partidului și a Țării.

Realegerea sa în funcția de Secretar general al Partidului dă o nobilă voință de granit cuvintului cheazășie.

DINU SĂRERU

O mare resursă a naturii la îndemîna oamenilor: plantele medicinale

Despre dr. farmacist Ovidiu Bojor, reputat specialist în studiul și cercetarea plantelor medicinale din țara noastră, ca și despre preocupările sale pentru valorificarea acestei inestimabile resurse naturale, revista „Flacăra” a scris de mai multe ori. I-am transcris opiniile și propunerile concrete privind urgentarea organizării unei producții mai masive și mai diversificate de medicamente cu substanțe active extrase din farmacia verde. Studiile și cercetările sale privitoare la rezervele și potențialul genetic al acestora justifică pe deplin o industrie. La fel cum o justifică și existența în portofoliul OSIM, ca și în portofoliul Institutului pentru controlul de stat al medicamentului și cercetări farmaceutice (unde lucrează dr. Bojor), ca și în portofoliul altor centre și instituții medicale a unor creații de prestigiu, produse verificate, testate, dar a căror fabricație întîrzie nejustificat. Numai dr. Ovidiu Bojor a creat — și i s-au brevetat — împreună cu un colectiv de colaboratori, în ultima vreme, 5 asemenea produse farmaceutice. „De fapt, mai importantă e ideea medicamentelor în speță. Tehnologia lor de obținere, precizează dr. Bojor, am lansat ideea de a obține comprimate din pulberi de plante. Deci, nu merg la o extracție costisitoare a principiilor active, căci într-adevăr procesele de obținere a acestora, prin tehnologiile clasice, sint sofisticate și au costuri mari de producție. Părțile din plantă care contin reacții ca atare, se aduc la stadiul de pulbere și se comprimă ori se tabletează printr-un procedeu foarte simplu. Principiul activ este precis dozat și astfel medicamentul ajunge să constituie 99,5 la sută reactiv. Se știe că în medicamentele curente, obținute prin sinteze chimice, principiile active pure sint înglobate în alte substanțe așazis neutre, fie prin tablete, operculare, fie prin soluții etc. care, chiar dacă nu sint nocive au, totuși, o doză de risc pentru organism. În plus, medicamentele din pulberi de plante sint de 10-15 ori mai ieftine de obținut”.

Sint mai ieftine, sint înregistrate și brevetate de OSIM, sint testate și verificate clinic, majoritatea au și avizul Institutului pentru controlul de stat al medicamentului, numai că nu se găsesc în farmacii! Nu beneficiem de ele, tocmai pentru că, așa cum spuneam, nu se produc! Iată, de pildă, „tabletele din pulbere de digitală”, foarte necesare cardiacilor și total inofensive pentru restul organismului. Conțin o cantitate infimă de substanță-suport cu ajutorul căreia se întabletează. Nu mai necesită solvenți, energie, și nici o cantitate laborioasă de manipulare, ca produsele farmaceutice actuale pe bază de digitală. „Rufin”, un „produs farmaceutic cu acțiune antispastică — astringentă sub formă de comprimat sau de drajeuri” (Dosar OSIM nr. 87015). În compoziția lui intră 5 plante foarte bogate în principii active care au și proprietăți antibiotice, modificînd favorabil flora patogenă intestinală. Este indicat în colite și enterocolite nespecifice, ca și în multe alte afecțiuni ale intestinelor. „Hepatobil”, după însăși denumirea lui se adresează afecțiunilor hepatice și ale veziculei biliare (Brevet de invenție R.S.R. nr. 60248). Obținut sub formă de comprimate și picături. În compoziția lui intră plante cu o valoare terapeutică deosebită în afecțiunile respective și care au în plus acțiune sedativă, calmantă, știindu-se prea bine că bolile hepatice și biliare sint, de obicei, însoțite de stări nervoase și invers, acestea le influențează negativ pe

primele. „Hepatobilul a avut o soartă mai bună, ne spune dr. Bojor. A fost experimentat clinic și i s-a fabricat șarja zero. Așteptăm acum ca Trustul „Plafar” să furnizeze plantele necesare unei producții industriale. În general, pentru a cîștiga audiență, încrederea factorilor care dau avize și aprobări, am mers pe plante clasice, verificate în medicina tradițională și clasică, de mii de ani, plante precis studiate farmacodinamic, cu acțiune certă. Pe măsură ce ideea va prinde, vom introduce și plante noi”. Completînd lista celor 5 medicamente, mai adăugăm pe cel — nenumit încă — pentru afecțiuni urogenitale (brevet OSIM nr. 87012) și adjuvant în tratamentul leziunilor cardio-renale ca și pe cel contra dispepsiilor acute și cronice ale copiilor (brevet OSIM nr. 87013). Dr. Ovidiu Bojor ne informează că „s-a demonstrat pe cale experimentală că principiile active responsabile pentru acțiunea terapeutică în cele mai multe cazuri, la cele mai multe plante se inactivează la cald, prin infuzare”. Așadar, „clasicile” noastre ceauri, în care ne punem de multe ori nădejdi și speranțe, nu ne pot ajuta în măsura în care planta are inițial resurse. Așadar, încă un argument pentru a se grăbi fabricația medicamentelor din pulberi de plante obținute după procedeele colectivului de farmaciști și cercetători condus de dr. Ovidiu Bojor. Ca și generalizarea tratamentelor cu ceaurile balneologice ale căror rețete sint alcătuite tot de către acest mare specialist al farmaciei verzi, brevetate și ele după ce și-au spus cuvîntul experimentărilor clinice. Experimentări ce continuă, care au loc și acum, practic, au intrat în metodologia terapeutică a secției de balneologie din Spitalul județean, Iași. Rezultatele obținute, asigurîndu-le acest statut. Este vorba despre 5 rețete complexe pentru băi de plante utilizate în tratamentul nevrozelor cardiace și al altor tipuri de nevroze, în tratamentul eczemelor (neurodermite, urticarie, etc.) a numeroase afecțiuni ginecologice și al unor boli pulmonare (bronșite cronice, enfizem, tuse spastică...). „Metoda este controlabilă de către însuși bolnavul”, precum spune dr. Bojor. Rețetele au puse la punct documentațiile, prospectele, posologia și cu toate acestea generalizarea lor, măcar în clinicile balneologice și în stațiunile balneoclimaterice, nici nu se ia în considerație. Deși zilele trecute în Plenara Consiliului Sanitar Superior s-a vorbit mult și cu teme, s-a vorbit grav și responsabil, despre condiția cu totul incipientă și precară, acoperită de indiferență, a medicinei de recuperare. Acest al treilea sistem al ocrotirii sănătății publice, în vederea reînserției fostului bolnav în producție și viața socială. Or, balneologia, balneoterapia prin plante medicinale sint domenii ale ei. Iată, așadar, se impune, revine aceeași întrebare, pusă de multe ori de revista noastră, pusă prin paginile sale, de numeroși medicii și specialiști în domeniu: Cine anume trebuie să se ocupe de valorificarea ideilor, invențiilor, creațiilor originale în practica noastră medicală, în folosul sănătății populației? Răspunsul: „Ministerul Sănătății” a devenit prea vag. S-a propus de numeroase ori ca acest for să înființeze o comisie centrală de bioinginerie care să le preia, să le studieze, să le verifice cu înaltă competență și probitate morală și să le autorizeze în fața conducerii ministerului, pentru a fi aplicate, extinse, generalizate. O comisie cu oameni care știu să-și asume responsabilități. Pe cînd?

CICI IORDACHE

O FĂCLIE ÎN MUNȚI, LA GURA APELOR



„Vom livra energie la termenul stabilit!” Sub aceeași deviză, eforturile eroice își spun cuvântul din plin

În Țara Hațegului, pe Riul Mare, în plin miez granitic al Retezatului, se construiește o hidrocentrală de 349 MW, a doua ca mărime (după Lotru) de pe râurile interioare din țară. Apele aprigului riu al bătrânei „țări” (chiar aprig, cînd sare din albie și invadează cu grele tăiașuri toți munții locului) vor curge, disciplinate și deviate pe sub pămînt, spre o centrală electrică echipată cu mari turbine tip Francis, după ce, mai întîi, se vor odihni într-un uriaș lac alpin ce se va ivi în zona zăpezilor, la confluența dintre cleștarul izvoarelor și cer. Scutul sau stavila lacului va fi un baraj înalt de 173 de metri, iar drumul apelor spre cataractele din adîncuri va fi un tunel subteran („aducțiunea principală”) lung de peste 18 km. De fapt, drumul apelor spre marele lac alpin (200 de milioane de metri cubi) va fi mai complicat, mai stufoș, el urmînd a străbate o vastă rețea de tuneluri („aducțiunea secundară”, de exemplu, numără vreo 34 de kilometri), înfășurînd frunța munților ca o somptuoasă cunună. Tunelurile vor colecta toate apele locului, ale Riului Mare și ale vertiginosilor lui afluenți, desprînși din frumoasele lacuri ale Bucurei sau Zănoagii. Celor 349 MW ai centralei electrice subterane Retezat — Riul Mare li se vor adăuga încă vreo 14, produși de microhidrocentrala din Clopotiva (numită astfel după numele bătrînului sat, unul din cele mai vechi ale Hațegului, ce-i stă alături) prin refolosirea apelor care vor ieși din turbinele Francis, astfel ca nici un strop de energie să nu se piardă.

Aceasta este marea cetate a energiei din munții Hațegului, una din cele mai spectaculoase opere hidrotehnice ale țării, una din cele mai interesante ale continentului, o lucrare de concepție românească, o performanță de gândire tehnică și de artă, mărturisind — alături de alte cetăți ale energiei, edificate sau în plină edificare — că altitudinile creației, astăzi, la noi, ating valori care ne umplu de mîndrie, de marea mîndrie de a le fi contemporani. E o

LA CONGRESUL AL XI-LEA:

UN PROIECT ÎNDRĂZNET

LA CONGRESUL AL XII-LEA:

O MINUNATĂ ÎNFĂPTUIRE

lucrare care, izvorînd din Directivele Congresului al XI-lea al P.C.R., afirmă astăzi, în pragul celui de-al XII-lea forum al comunistilor, materializarea unui proiect constructiv de proporții, afirmînd, în același timp, anvergura, realismul și consecvența politicii energetice a partidului, strategia științifică a dezvoltării într-un domeniu de vitală însemnătate pentru prezentul și viitorul nostru.

În acești munți ai Retezatului, pe care i-am străbătut cu emoția filării unei ediții princeps a străvechimei și dăinuirii noastre, am întîlnit astfel, în aceste zile, creatori în înțelesul major al cuvîntului, care ne-au dat, cunoscîndu-l, sentimentul de a-i fi răscolit, printr-o operă incedită, pe bătrînii cititori ai civilizației, ai Țării Hațegului, vatra Sarmizegetusei și a Augusteii Ulpii, la statuile cărora ne închinăm de vreo două milenii. Cei de astăzi, cu camioanele, excavatoarele, buldozerele și macaralele lor au adus și ei, în aceste locuri, civilizația măsurilor mari, ca și constructorii romani care au tăiat prin aceleași văi drumurile arhaice ale originii noastre. Într-un fel, și ei, cei de azi, au pășit într-o lume a etnograficului și sint deci niște descălecatiori.

Ei și-au ridicat coloaniile (patru colonii,

veritabile orașe, inezstrate cu toate subtilitățile tehnicii, ale confortului citadin) în niște locuri în care, de veacuri, timpul părea a trăi în eternitate, nedetronat din înfățișările lui arhaice. Clopotiva, satul în care s-au instalat acum cîțiva ani primii constructori, e atestat în documente încă din 1360, dar rădăcinile lui, spun istoricii, coboară, de fapt, pînă la rădăcina milenului, și chiar mai jos. Satul vecin, Riul de Mori (sau „Ri din moare”, cum îi zice localnicii, sat ce dă numele comunei în care e înglobată și Clopotiva), e scris în hrisoave din 1351. Sate în care civilizația vremurilor noi pătrunsese, desigur, ca pretutindeni (din cele 250 de case din Clopotiva, de pildă, peste 150 sînt noi, multe din ele fiind din zid sau din piatră), dar sate care, aidoma tuturor celorlalte din această bătrînă Țară a Hațegului, au conservat, pînă nu demult, o seamă de rudimente sau sedimente ale vechimii, „fosile vii” ale existenței și ale civilizației din capul vremii. E un ținut românesc ce păstrează, observă cercetătorii, mai mult ca oricare altul, aerul de arhaică provincie romană, aer pe care-l tragi în piept odată cu mireasma de reci metale a stîncărișului risipit printre case, a brazilor rari, suspendați la răsucii de cer: gemeni cu pini

maritimi, care vor fi amintit ocup o Italie meridională, o Sicilie mî Septentrion. Primii constructori ai centralei, cînd au început să bată cu Clopotiva și așezările dimprejur, au cu uimire, că unul și același mur una și aceeași apă poartă, fiecare două-trei nume, un sat numindu-l fel, satul vecin într-altul. Astfel de vidualități lingvistice”, cum le zic fi au o explicație social-istorică certă: nume totala incredibila izolare a crînguri de oameni, fiecare din ele, în mieu-i țare, ca într-un birlog c ca într-o oază suspendată dincolo d de mișcare, fără nici o atingere c de împlî la cîțiva pași mai departe.

Marele șantier al hidrocentralii între ele toate aceste așezări izolat gîndu-le, în același timp, cu lumea viliziația, cu mișcarea făcînd ca Țară a Hațegului să devină, la ce față, unul din centele de largă ir nouului, un centru de cea mai mod nută tehnică, de cea mai contem înfățișare a muncii, a peisajului și a

În colonia Brazi, sediul central a construcției, sub fereastra inginerului Dănilă, directorul grupului de șa murmură molcom, adormitor, o mo apă. E o moară de birne, cu o singu tră, care încă mai macină, încă mai apa Riului Mare, navalnica apă p în curînd o vor toarce, transformî energie, modernele turbine ale ce subpămîntene. Dar oare chiar mai moara, sau e numai ecoul vechiului păstrat în memoria (încă virgînă!) lor neștiutoare de destinul ce le ast Dar oare chiar mai există această sau e numai reflexul, răsfrînt de unei imagini trecute în neființă? M ta, fata morarului, a fost printre tineri din Clopotiva care s-au încac șantier.

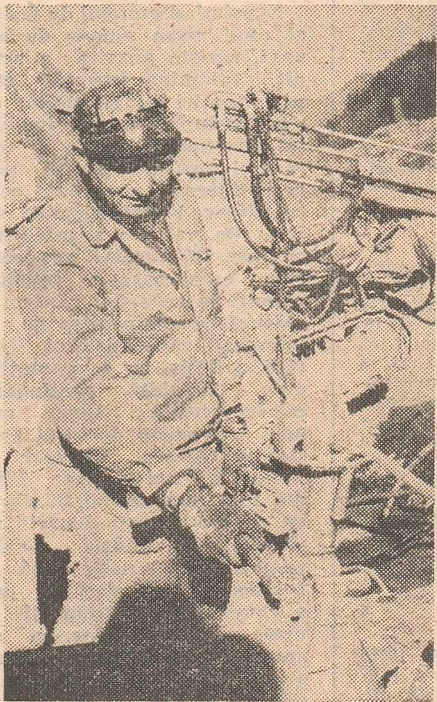
O tînără morărită s-a încadrat, pe șantierul mării construcții. Și n parte?

Peste 200 de oameni din Clopoti

1 000 din Țara Hațegului (statistică, precizează, încă „în lucru”, cifrele șiificându-se zi de zi) au devenit conțori ai marii cetăți a luminii. Alte și sute de oameni, constructori cu e experiență, buldozeriști și excavatorveniți de pe Lotru, de pe Argeș sau e Dunăre, mineri cu școala Bicazului a Văii Jiului, șoferi de camioane, beti și fierari-betonisti din toată țara de asemenea, prezenți aici. Și sint, cu nevoile construcției, încă puțini, mai e nevoie, aflăm, de vreo mie de eni.

punctul numit Gura Apelor, pe șanl barajului, la o altitudine de aproape de metri, într-un gigantic „V” căscat muntii, muncesc sute de oameni. Hul perforatoarelor, al excavatoarelor, ldozerele, al camioanelor acoperă tocoperă vuietul apelor, atât de năprasub bicuiera vinturilor din munți, t vuiet care, mai jos, la Brazi, ne gea timpanele. De fapt, chiar dacă tele și mașinile ar tăcea, apele, pe aici, au s-ar auzi. Acum, aici, riul tace, i, aici, la Gura Apelor, gura a s-a închis, riul curge pe sub int, prin tunelul care l-a deca să facă loc construcției baui. La 28 august anul acesta s-au s, în nucleul barajului, cele dintii lode argilă, inaugurând, la edificarea coi, o decisivă etapă. Se muncește in se muncește și noaptea, la lumina ctoarelor, și, zice ing. Aurel Dan, șcantierului baraj, lucrările ar fi cu mult avansate dacă, în primăvara trecută, tva timp după devierea apelor, apele, ate de zăpcozi, n-ar fi incurcat niște uri, aruncând lucrările înapoi. S-a cit eroic, au fost aruncate, la rindu-le, e înapoi, timpul pierdut e în plină rere. Într-o cursă contracronometru a iciei, într-o bătălie care rămâne, desi-grea, fiindcă ea se duce cu munții, cu e, cu o natură sălbatică, niciodată sup-pină azi, rebarbativă deci la încălca-nui strămilener domeniu. Dar aici, la j, ca pretutindeni pe marile șantier, cerea în cinstea Congresului al XII-ul partidului, asumindu-și angajamenal temerare ca niciodată, înregistrea-ată, nu numai eforturi pentru recupea unor restanțe, ci și depășiri de ter-e, adică grăbirea clipei cind hidrocent-va furniza energie. Cu câteva zeci de i mai sus de baraj, la cota 1077, se nează, în clipa de față, în avans fața grafic, puțul castelului de echilibru, e de 136 de metri și străpuns în con-dintre cele mai dificile, în luptă cu infiltrajii de ape, incredibile la o l de altitudine. Rocile, pe-aici, sint de ene, perforarea lor a iscat, de la int, vibrații ca de cutremur, ca de ocean t de furtună, caștile de protecție, ni ovesteste, n-au stat pe capete decit e, minile ce-au ținut uneltele au fost, u și mereu, gata-gata să fie smulse din ri. Ca să cișige mai departe timp, mă-avansul, minierii betonisti utilizează tjele glisante. Tehnicile moderne de mare, ca și cele de străpungere (în rin-cărora vom nota, printre altele, utili-a unor moderne „brațe de perforat-ate pe buldozere) si-au spus și își din plin cuvintul, accelerind construc-t. Sint în plin curs, la ceasul de față, arativele pentru montarea utilajelor alei. Oameni ca maestrul Adalbert (a cărui echipă a instalat, de curind, mai puternică stație de electrocomar-e de pe șantier, așteptată cu nerăb-de oamenii carierei din care se ex-argila necesară barajului), ca mais-minier Mihai Gheorghiiă, ca tehni-l Dumitru Medruț, ca Francis Fîlopot pensionat, la capătul a 30 de ani ecuti pe marile șantiere, după ce, cu a zile mai înainte, isprăvise înainte de en montarea stației de 220 kV, alt oiv de mare însemnătate pentru accoa lucrărilor șantierului), ca mine-on Birsan (care, la conferința organi-i de partid a șantierului, s-a angajat mpreună cu echipa lui, să presteze, în ea congresului, la puncte de lucru-e din subteran, o mie de ore de muncă otică), ca și mulți alții, au făcut; a-a, din noapte zi, într-o bătălie ce, își vestește la orizont victoria.

bătălie, spuneam, încă grea, cu o nancă ostilă, neclintită de mii de ani, ntită, poate, din era romană, dar în capetele istoriei, aflăm, totuși se lea-constructorii de azi întâlnindu-se cu le ieri, într-un chip pe cit de surprin-; pe atât de simbolic. Valorificarea a- acestor munți au făcut-o și cei de S-au descoperit, în marginea Căpoti-urmele unui apeduct, care, se pare, enta cu apă Ulpia Traiană. Riul Mare i fost deviat, cu aproape două mile-ai înainte de devierea care s-a petre-la Gura Apelor, prin iazuri care, ru-u-i albia, desfășcând-o în brațe de apă, urfind prin ele șosul din poala munte- au compus un pitoresc și, totodată, e-nt sistem de irigație, din care urma-elor învinși de romani s-au înfruptat ca se înfruptă. Constructorii de pe Mare captează deci, transformându-le o energie nouă, într-o putere nouă o oamenilor, niște izvoare arhaice, a e memorie și a căror ființă nu s-au lut, nu se pierd, ci, dimpotrivă, se im-esc, se desăvîrșesc. Marea hidrocentra-u alte cuvinte, clădește un nou strat ivilizație, superlativ, peste cele exis-; ceea ce face ca vechile frumuseți, ile armonii ale bătrinei „țări”, la care n, care ne definesc, care fac parte din



Constructorii ai șantierului din munții Hațegului... Oameni care poartă pe chip și în suflet un tatuaș de un fel deosebit — iradierea marii cetăți a energiei și a luminii, pe care o edifică cu competență și pasiune

ființa noastră, să nu se tulbure, să se im-bogățească numai. Încă un fapt, în prelua-girea acestei semnificații. Tunelul subte-ran al „aducțiunii secundare” străbate, pe mai mulți kilometri, Parcul național al Hațegului, monument al naturii, rezerva-ție de animale rare, păzit de grija severă, incompatibilă cu compromisurile, a omului de știință din zilele noastre. Ca să nu-i tulbure miracolul, constructorii au imagi-nat un front de lucru strict subteran, în care puțurile sau gurile galeriilor sint pu-ține, deschise în zone excentrice rezerva-ției.

N-am putut sta de vorbă cu prea mulți constructori. Oamenii, aici, sint atât de

„Ridic în slăvi pe omul ce-a născocit hirtia” dar și pe oamenii de la „Letea” care o fabrică

Am fost la Fabrica de hirtie „Letea”, din Bacău. Am discutat cu oamenii de acolo. Cu mulți. I-am căutat la locurile lor de muncă. Pentru asta am urcat și am coborât trepte, am traversat platforme. M-am copt de căldură și ca de altea alte ori iarăși nu m-am interesat ce geme, fluieră și tresală prin conducte și coloane, prin cuptoare, motoare și exhaustoare, prin ventile și bazine, pe estacade și eplandade. Iarăși am respirat aerul acela de combinat, specific, aer cu care mulți s-au obișnuit, așa cum e, rău, adică aer care aruncă cu pietre după clorofila frunzelor și după fondurile alocate pentru sănătate. Așa-ți trimite gândul la pădure, și la ozon, și la curat. În ciuda și în locul peisajului industrial instalat pe retină, începi să vezi munți, brazi înalți și drepti, cetini printre care licăresc uneori smocuri de barba-caprei și tufe de vise, mușchii Nordului de la poale, trunchiuri asediațe de fericiți, cerbi și zimbrici cu predestinație heraldică, izvoare și răcoare, și liniște, oh, liniște de pădure spuzită de veveșite... La urma-urmei la „Letea” nici nu-ți trebuie cine știe ce imaginație ca să vezi și să simți, în plină fabrică, pădurea. Imperiul aurului verde este, acolo, în fiecare centimetru cub de fibră, de coajă, de rășină, de amestec, de lobbă și bineînțeles că de hirtie. Pădurea carpatică intră pe poartă fabricii pe roți de vagoane de cale ferată, iar buștenii descărcați cu macaralele „poplip” și cu alte mijloace mecanice de către echipele lui Gheorghe Prisecaru, într-o ultimă tentativă nostalgică încearcă să se mai organizeze în munți, de astă dată în munți de lemn. N-au timp, nu mai au timp, versantele lemnoase, stivele sint străbătute de la un capăt la celălalt de către torrentii benzilor transportoare. „Letea” consumă anual 450 000 metri cubi de rășinoase”, îmi spune inginerul Doina Pop. Eu mă opresc, notez, fac o împărțire și mă înfior: aproape 2000 de hectare de pădure!

Și abia de aici încolo începi să-ți poți explica. De ce, adică, încă de pe la începutul începuturilor fabricației hirtiei din lemn (1719), oamenii au făcut tot ce le-a trăsniț prin cap numai ca să-și SAL-VEZE PADUREA. (Mai ales pentru noi, romanii: pădurea salvelor de oxigen; pădurea templu; pădurea leagăn; pădurea doină; pădurea lege; pădurea speranță; pădurea miracol; pădurea industrie; pădurea școală...) Nimănui nu-i convine pleșuvia! Pădurea înseamnă viață. Și echilibru. Lucrul a fost înțeles de mult. Nu întâmplător în fabricarea hirtiei s-au căutat înlocuitori... de pădure. Inul și bumbacul, cirpele, azbestul, gogosăile de omizi, cuiburile de viespi, iarba, coaja de tei, paie, rumegușul, turba, vrejurile de cartofi și de viță-de-vie... (Nu au lipsit nici săriturile peste cal: în 1799, Senger, la Leipzig, publică o întregă carte pe hirtie fabricată din mătasea broaștei!) Dealtfel — continua să-mi povestească Doina Pop — și noi, aici, la „Letea”, folosim alături de lemn o serie întreagă de alte materiale. Rețetele diferă de la caz la caz, dar există și niște constante: hirtiele pentru bani se confecționează din pastă de bumbac, hirtia pentru țigarete provine din ciști (altfel n-ar arde), hirtiele pentru acte se fac din cirpe, iar hirtia de ziar (aceasta de sub ochii dumneavoastră) nu conține decit 25—30% celuloză. Ceea ce înseamnă că va îmbătrâni mai repede, pastele mecanice o vor îngălbeni în cel mult șapte ani. Hirtiei de ziar i se refuză albul, în pofida tradiției. (Vă amintiți cum descrie Thomas Churchyard setea de alb? „Ridic în slăvi pe omul ce-a născocit hirtia / Căci numai ea e-n stare virtuțile s-arat. / Ea face să apară cărți noi și tine-n viață / Ce scris-a mai de seamă, trecut-antichitate / Greș-lile umane și vicile ascunse / Să fie mă-cinate ca zdrențele-ntr-o moară / Sub lo-viturii de șteampuri să se transforme omul / Și orice pată neagră din inimă să-i piară; / Și ia o formă nouă și-un drum cinstit în viață / Ca proaspăt să apară în noua-i entitate / Iar cind șuvoi de ape spăla-vor orice pată / Va fi alb ca hirtia, de bună calitate”. Și asta la 1588!) În 1979, numai hirtia cu alte destinații decit ziarul are dreptul să aspire la neprihă-nirea absolută. Costul acesteia este însă și mai ridicat datorită celulozei albe cu hi-poclorit de sodiu și cu alți înmălbători optici. Lemnul, materia primă pentru ob-ținerea celulozei, costă de asemenea sume devenite importante și pentru țări cărora

le dă mina să mai și scape aurul printre degete. Darămite pentru noi! Tehnicile supraviețuirii recomandă economisirea și a lemnului. Dealtfel, documentele noastre de partid n-au obosit niciodată să atragă atenția asupra acestei importante probleme. Cele ale Congresului al XII-lea, și aflate deocamdată în faza de proiect reamintesc: „Industria de exploatare și de prelucrare a lemnului se va dezvolta în principal pe seama sporirii gradului de valorificare a masei lemnoase”. Și încă: „Va trebui să se asigure înfăptuirea co-respundătoare a sarcinilor ce revin pentru cincinalul 1981—1985 din «Programul național pentru conservarea și dezvoltarea fondului forestier în perioada 1976—2010». Vor fi executate lucrări de reimpăduriri pe o suprafață de peste 200 de mii de hectare, din care 65—75 la sută vor fi plan-tate cu rășinoase...” Până atunci? „Până atunci facem tot ceea ce depinde de noi pentru ca, în pofida joagărelor, pădurea românească să nu-și slăiască forțele”, mi-a răspuns inginerul Lucian Dellecase, directorul tehnic al fabricii de hirtie „Le-tea”. Iar vizita făcută pe fluxul tehnologic al întreprinderii m-a convins că preocuparea pentru valorificarea superioară a masei lemnoase n-a înălțat drăpe-tele albe ale resemnării nici măcar pentru o clipă. Programele întocmite cu ani în urmă — ca urmare a sarcinilor trasate de partid — se respectă cu rigurozitate. Iată, de exemplu, mașina de hirtie intrată în funcțiune în 1976 produce de câteva ori mai mult decit întreaga platformă a ani-lor anteriori aducerii sale. «Este fanta-stică, unică în România» — îmi spunea Andon Stoleru, omul de la pupitrul ei de comandă, cel care cu virful degetelor, apăsând niște butoane, conduce pasta de hirtie până cind aceasta intră în cutia de lansare a mașinii. «Impreună cu Vasile Vasilaș, ajutorul meu, facem treaba pe care, dacă n-ar exista automatizare, ar trebui executată de 36 de oameni. Produc-ția zilnică a mașinii este de 250 tone de hirtie (80 000 t/ân, 80% din această can-titate se exportă), lățimea benzii este de 6870 mm. Nu întâmplător această unică mașină este numită acum fabrica nouă! Dar nici aceasta nu mi se pare a fi esen-țialul, ci altul: pierderile de fibră sint minime. Ceea ce înseamnă economie de pădure!» Are dreptate.

Și tot economie de pădure înseamnă și: ● Modernizarea secției de fabricare a celulozei. Cum? Prin schimbarea procesu-lui tehnologic de obținere a celulozei prin bisulfid la procedeu pe baze solubile cu sodiu. Eficiența? Crește randamentul de valorificare a masei lemnoase, pe de o parte, iar pe de alta, creșterea producției de celuloză. (Din aceeași cantitate de masă lemnoasă se va putea obține cu 10% mai multă celuloză.) Mai departe: căldura rezul-tată de la prepararea bioxidului de sulf va fi folosită pentru a produce 10 tone de abur pe oră. ● Aceeași cantitate de abur a început să fie produsă și altfel, prin pun-nera în funcțiune a unui cazan folosin-du-se drept combustibil cojile buștenilor (30 000 mc) care altădată se aruncau. Efect economic: 5 000 tone c.c. economisite anual (echivalentul a 3 800 tone de pădură). ● Îmbunătățirea tehnologiei de pe mașina nr. 7, ca urmare a modernizării acesteia. Efect: față de cei 1 100 de lei producție obținuți prin vechiul procedeu, «după» se obțin 2 600 de lei producție din același me-tre cub de masă lemnoasă. Exemplele ar putea continua. Numele acelor care au provocat aceste rezultate: Dorel Cociovei, Ion Marcu, Hurdubei, Constantin Filip, Constantin Popovici, Mircea Năconencini, Constantin Savin, Petre Maxim, Ion Am-băruș, Nicolae Dragnea... — ingineri și sub-ingineri, maiștri, tehnicieni, proiectanți, e-conomiști... Datorită lor, în acest an, la nivel de întreprindere se consumă doar 4,47 mc de lemn pentru obținerea unei tone de hirtie. E mult ori puțin? Judecați și dumneavoastră: în 1975, tot pentru o tonă de hirtie se consumau 6,4 mc, iar în 1980 vor fi suficienți 4,31 mc. La „Letea” preocuparea pentru valorificarea superioară a pădurilor românești continuă.

MIRCEA BUNEA ■

locutorul nostru — este dedicată unei ope-re de o anvergură istorică: înfăptuirea programului energetic conceput de partid, de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, temelie a independenței noas-tre economice, a forței și înfloririi patriei.

Pentru o astfel de operă — am consta-tat-o și aici, pe Riul Mare, ca în atitea alte puncte fierbinți ale muncii și ale crea-ției românești, în aceste zile premergă-toare Congresului al XII-lea al partidului — nici un efort nu e prea mare.

ILIE PURCARU ■
Fotografii de ION LICIU ■

Verificând sesizarea Asociației locatarilor din str. V. Pârvan nr. 2-4, s-a constatat că reclamațiile care au dus la demolarea boxei din curtea imobilului respectiv erau neîntemeiate. Dealtfel toate acele reclamații erau făcute de o singură persoană, care nu locuiește acolo, rudă cu o locatară a blocului. Măsura luată — demolarea boxei — a stîrnit pe bună dreptate nemulțumirea locatarilor acestui bloc cu 142 apartamente. Discutînd situația creată la Consiliul popular al sectorului 1, tovarășul prim vicepreședinte Constantin Dima și arhitectul șef Daniel Palaghia au întîmpinat cu deplină înțelegere și solicitudine doleanța locatarilor din str. V. Pârvan 2-4, dînd asigurări că se vor lua măsuri pentru soluționarea grabnică a problemei.

În data de 18 octombrie 1979, am cumpărat prin magazinul I.C.L. Mobila nr. 24 din București două garnituri de mobilă, o sufragerie R.V. și un dormitor Midia. Ajuns acasă, am încercat să montez șifonierul (care era sigilat și inzebrat cu un certificat de garanție), dar am constatat că pe partea sa stîngă nu exista ușă, în schimb, pe partea dreaptă, erau două, lucru care nu ne folosea la nimic, fiecare din cele două uși avînd serii diferite. La reclamația noastră, unitatea ne-a schimbat șifonierul (transportul plătin-du-l noi) și, tot acasă, am descoperit că lipseau șuruburile de montaj. Acestea sînt de construcție specială și nu se găsesc în comerț. Garnitura Midia este fabricată la I.P.L. Constanța. Mobila am plătit-o, dar problema este nerezolvată, șeful de unitate mărturisindu-ne că situația îl depășește. (Avram Nicolae, București, șoseaua Olteniței nr. 220, bl. 8, sc. A, et 2, ap. 16)

Consiliul popular al municipiului Arad: „La nota dumneavoastră privind pe cetățeanul Boată Vasile din Arad, str. Mioritei nr. 9, prin care arătați că acesta plătește rate pentru un apartament dintr-un bloc aflat încă în construcție, vă facem cunoscut că termenul de pre-dare fiind decalat, s-a decalat și termenul de rambursare a creditului acordat de stat, peten-tul urmînd a plăti rate numai de la 1 februarie 1980“.

În ziarul „Viața nouă“ din Galați a apărut un anunț prin care ni se face cunoscut că secția de industrializare a lem-nului Șendreni, care ține de C.I.L. Brăila, vinde rumeguș către populație. E limpede, așa a înțeles combinatul amintit să valorifice superior deșeurile din lemn. O altă cale nu s-a găsit, decît prin ardere. În timp ce Combinatul de celuloză și hîrtie Brăila folosește ca materie primă lemnul. C.I.L. Brăila o pune pe foc. (Ștefănescu George, Galați)

Mă numesc Brojbeanu Maria și locuiesc în Tirgoviște într-un bloc dat în folosință la 1 iulie 1979, blocul 1-B din micro V. Deși blocul ni s-a pus la dispoziție în urmă cu patru luni, nici pînă astăzi nu avem gaze la bucătărie. S-au obținut și aprobări, s-au făcut numeroase promisiuni publice, dar locatarii găsesc în continuare pe reșouri. În aceeași situație se află și blocul 1-A al cărui locatari s-au mutat cu două luni înaintea noastră.

Mulțumesc revistei Flacăra pentru sprijinul acordat în ceea ce privește înlocuirea de către fabrică a agregatului de răcire de la frigiderul Arctic. De asemenea, adresez multe mulțumiri și colectivului de conducere al întreprinderii de frigider din Găești pentru înțelegerea de care a dat dovadă, pentru receptivitatea cu care a răspuns la apelul dumneavoastră. (Culea Aurel — Hirșova)

În numărul din 11 octombrie al revistei dumneavoastră, am citit articolul privind reșaparea cauciucurilor. Era vorba însă numai de mașinile din sectorul de stat. Mă întreb, îi întreb pe specialiști, nu este posibilă și reșaparea anvelopelor uzate din sectorul particular? Eventual, goul unităților de reșapare, despre care se vorbește în articol, ar putea fi umplut, în măsura posibilului, de cei care au mașini proprii. Este, de fapt, o

propunere. (Bela Aurel — Tulcea)

Vă scriu cîteva rînduri despre frumoasa tradiție a crescătorilor de animale de prin părțile Sucevei, de a se întîlni în fiecare toamnă la Cîmpulung Moldovenesc. Așa a fost pe vremea lui Bogdan, a lui Dragoș, a lui Ștefan, cînd ciobanii își minau aici turmele și își chemau vecinii de la un munte la altul. Iubitori ai tradiției, ai datinilor și obiceiurilor strămoșești, cîmpulungeni s-au strîns și în această toamnă pe platoul din lunca Moldovei. Au venit la sărbătoare să-și arate rodul hîrniciei și priceperii lor 5000 de oameni, specialiști în zootehnie, crescători de vaci, crescători de cai și păsări. Au fost prezentate vaci care dau pînă la 6000 litri de lapte pe an, au fost aduși cai din vestita rasă huțulă, păsări cu producții record de ouă. Comisia de organizare a acordat diplome de merit, premii în bani și nutrețuri pentru animale. (Ferdinand Mîchitovici — Cîmpulung Moldovenesc)

Întreprinderea de hoteluri și restaurante Mangalia: „Referitor la sesizarea tov. Ioan Rusu din Șimleu Silvaniei vă comunicăm că cele semnalate reflectă realitatea în mare măsură. De aceea s-au luat următoarele măsuri: sancționarea tov. Moldovan Vasile, atitudinea sa prejudiciind faima întreprinderii, sancționarea ospătarului Anca Nelu, pentru lipsă de solicitudine și atitudine necuviincioasă față de consumatori, atenționarea șefului de unitate“.

În orașul nostru avem două magazine care desfac și încălțăminte pentru copii. Dar pentru sezonul de toamnă nu se găsesc numerele 20 și 22. Nu putem trimite copilul la școală în sandale cînd plouă. În județul nostru — Hunedoara — există o fabrică de încălțăminte, dar încălțăminte pentru copii nu fabrică. (Vlad Eva — Deva)

Mă numesc Teodor Pop, sînt din Baia Mare, și vreau să fac o propunere. Toată lumea știe că există Ziua minerului, Ziua constructorului, Ziua cefeștiștilor și alte asemenea zile în care omagiem minerii, constructorii, cefeștiștii, în care sărbătorim, de fapt, oameni ai muncii din țara noastră. Și acum propunerea: n-ar fi oare posibil ca o zi pe an să sărbătorim și șoferii? Să avem, adică, și Ziua șoferului. Cu speranța de vești bune, vă scriu în numele citorva sute de șoferi din Maramureș.

Cred că în ceea ce privește răbdarea dețin un mic record. Prima mea cerere pentru instalarea telefonului va împlini peste puțină vreme 8 (opt) ani. Ani în care am mai făcut și alte cereri, reveniri, ani în care am fost și în audiențe, unde am fost ascultat cu interes, am fost înțeles și aminat. În vara acestui an s-a dat în folosință și noua centrală telefonică, moment în care am mai depus și eu o cerere. Poate la intervenția dv. voi primi un răspuns favorabil. (Hunyadi Mătyás, Brașov, str. Păltiniș, nr. 27)

Mă numesc Roiu Iordana, vă aduc la cunoștință următoarele: locuiesc de 20 de ani într-o cameră (str. Palada nr. 3, Birlad), care în urma seismului din 1977 a fost grav avariată. Toți locatarii din curte au primit locuință numai eu nu. Menționez că am lucrat timp de 20 de ani croitoreasă la cooperativa „Progresul“ din Birlad și am fost scoasă la pensie cu gradul II de invaliditate. Am umblat peste tot, dar n-am rezolvat nimic. Am primit o adeverință de demolare însă nu s-a demolat nimic și vine iarna. Mi s-a comunicat că deoarece sînt singură și nu am familie, nu mi se poate acorda locuință. Am 56 de ani, c pensie de 700 de lei și nu-mi pot cumpăra locuință.

O scrisoare semnată de 70 de locuitori ai satului Esecchioi, comuna Ostrov, județul Constanța: „Satul nostru este așezat la 12 kilometri de șoseaua ce duce spre litoral. Din acești 12 km pietruiti, recent s-au asfaltat jumătate. Pe această distanță de la 1 mai 1977 circula un autobuz pe ruta Medgidia — Ostrov — Esecchioi. Era rodul sesizărilor și rugămintilor noastre

la forurile județene. În iunie 1979 însă, minunea, adică autobuzul, a dispărut. Cei 6 kilometri nefasfalțați s-au deteriorat și cursa s-a suspendat. Am reparat noi sătenii șoseaua și ne-am adresat din nou forurilor județene. Ni s-a răspuns că autobuzele își vor relua traseul, dar timpul a trecut și noi și copiii noștri batem cu pasul cei 12 kilometri“.

„Mă numesc Zelch Alexandru, domiciliu în Făgăraș, str. Tudor Vladimirescu, bl. C, sc. B, ap. 16, județul Brașov, și vă aduc la cunoștință următoarele: la începutul lunii martie a.c. am cumpărat o haină de blană de la unitatea de confecții nr. 46 din Brașov. Ajuns acasă am constatat că haina avea numeroase neglijențe în confecționare, atît în ceea ce privește culoarea cit și dimensiunile, care o făceau de nepurtat. M-am adresat unității, apoi întreprinderii care a lucrat-o. Întreprinderea de blănuri Vidra Orăștie (Favior). N-am primit nici un răspuns pînă astăzi“.

În cartierul nostru, mai precis pe str. Lacul Bucura nr. 40, se află creșa de copii nr. 10 cu program zilnic și săptămînal. De curînd am fost anunțată că această creșă se dezafectează pentru a i se da o altă destinație, părinții fiind obligați să-și găsească o altă creșă. Nu știu unde s-o găsim intrucît în tot sectorul 5 mai există o singură creșă cu program de zi și aceasta se află pe șos. Alexandriei. (Dadu Elena — București)

Subsemnatul Mogoșan Simion, domiciliat în București, str. Lotrioaara nr. 13-15, bl. V 41, ap. 1, revin la sesizările făcute în numerele 38/1978 și 43/1978 ale revistei dumneavoastră pentru a arăta că a trecut un an și nu s-a luat nici o măsură. Reamintesc cîteva din necazurile noastre: fisurile de la izolația terasei permit infiltrații în ap. 50 și 51, la baie nu sînt instalate caloriferele, acestea fiind montate în boxele dintre etaje, ușile nu au balamale, umezeli interioare în dormitoare de la etajul 4 în sus etc. Am mai trimis o adresă la I.C.R.A.L., dar n-am primit nici un răspuns.

În numărul 24 (15 iunie 1978) al revistei Flacăra mi s-a răspuns că voi primi locuință din cota anului 1978. Vă aduc la cunoștință că n-am primit locuință nici pînă în ziua de azi, deși situația mea este la fel de gravă și s-au împlinit 12 ani de cînd am depus prima cerere la întreprinderea unde muncesc: Întreprinderea de exploatare a flotei maritime Navrom. (Trandafirescu Ion — Constanța, str. Ion Adam nr. 8)

Intrucît un răspuns dat învățătoarei Șerban Maria la rubrica „Poșta redacției“ din nr. 34 al revistei a nemulțumit-o pe tovarășa ELEONORA ȘERBAN, directoarea Școlii generale Li-pănești, județul Prahova, redăm integral răspunsul primit din partea M.E.I., care a stat la baza notei în cauză, pentru deplina lămurire a situației:

R.S.R. — M.E.I. — nr. 13617/14470/1979: „Urmare scrisorii adresate revistei FLACARA, prin care vă referiți la unele aspecte negative din activitatea directoratei școlii din comună, profesoara Șerban Eleonora, vă facem cunoscut că cele sesizate de dv. au fost cercetate, recent, de către Inspectoratul școlar al județului Prahova. Din cercetarea efectuată nu s-a putut confirma că directoarea școlii nu ar aplica principiul muncii colective. Se confirmă însă faptul că a amenințat-o cu sancționarea pe învățătoarea Andrei Doina pentru motivul că un număr de 5 elevi de clasa IV-a B au primit în trimestrul I mai multe note de 4, fapt ce a dus la situația de corigență a acestora. De asemenea, se confirmă că în relațiile cu învățătorii directoarea a folosit uneori un ton neadecvat. Pentru toate aspectele menționate mai sus, i s-a atras atenția și i s-au dat îndrumările necesare pentru îmbunătățirea stilului și metodelor de muncă în școală“.

Primim din partea Direcției farmaceutice și a aparatului medical: „În legătură cu scrisoarea semnată de Irimie Ana, domiciliată în Petroșani, str. 13 Septembrie nr. 2-4, vă aducem

la cunoștință că am dispus să i se expedieze prin Oficiul farmaceutic Deva 1 flacon Salazopirin x 10 comprimate și 2 flacoane Intestopan x 20 comprimate“.

S.M.A. Balș, județul Olt: „Cele sesizate de tov. Costelini Elena au fost juste în sensul că tov. Dozescu Ion a fost cu tractorul la domiciliu în ziua de 5 august și l-a parcat acasă la el pe timpul nopții. Pentru acest fapt, tov. Dozescu Ion a fost sancționat cu diminuarea retribuției cu 10% pe luna septembrie 1979.“

Comitetul județean Sălaj al P.C.R.: „Privind modul de soluționare a scrisorii adresate redacției Flacăra de către Rostof Radu din municipiul Zalău, vă aducem la cunoștință că consiliul oamenilor muncii de la I.A.I.F.O. Zalău a analizat situația familiei acestuia, repar-tizîndu-i un apartament conf. I, compus din 3 camere, în bl. 31, ap. 19, cartierul Dumbrava“.

Experimentul doctorului Dănilă continuă

Exprimînd punctul de vedere al unui mare număr de bolnavi, revista noastră a revenit, săptămîna trecută, asupra situației Mihai Dănilă, cerînd prelungirea experimentului efectuat de acesta în domeniul unei noi terapii pînă la obținerea unor date certe referitoare la valabilitatea sau lipsa de valoare a metodelor propuse. Răspunzînd pe această cale numeroaselor solicitări primite la redacție, sîntem în măsură să-i informăm pe cei interesați că Ministerul Sănătății a decis, cu o promptitudine laudabilă, continuarea experimentului. După cum ne-a comunicat doctorul Constantin Gorgos, director al Policlinicii universitare Titan din București, Mihai Dănilă își va desfășura mai departe activitatea în cadrul unității respective, cel puțin pînă la 1 ianuarie 1980, dată la care o comisie de specialiști ar urma să se pronunțe, cu argumente științifice limpezi, asupra valabilității terapiei în discuție. Totodată, ni s-au dat asigurări că, dacă va fi cazul, experimentul va continua și după 1 ianuarie 1980. (Ovidiu Ioanîfoaia).

Primim din partea Centralei de transporturi auto: „La scrisoarea trimisă redacției de către Visalina Aramă, prin care aceasta relatează greutățile determinate de refuzul autobazei nr. 2 Brăila de a încadra în muncă după absolvirea liceului industrial „Panait Istrati“ din localitatea (promoția 1979), specialitatea mecanic mașini și utilaje, vă facem cunoscut că aceasta a primit repartiție pentru a-și efectua stagiul în producție la I.T.A. Brăila — autobaza Insurăței, unde se găsește în prezent“.

De la Ministerul Turismului: „Referitor la scrisoarea lui Constantin Tănase, om al muncii din cadrul I.T.T.A., vă comunicăm: unitatea noastră nu a cunoscut că C. T. dorește să i se repartizeze un spațiu locativ, pînă la primirea scrisorii adresate dv. Pe baza constatărilor comisiei pentru locuințe, tov. C. T. a fost trecut pe lista pentru apartamentele ce vor fi repartizate pe anul 1980, la poziția nr. 1 — apartament cu 5 camere“.

Consiliul popular al municipiului Brașov: „Urmare adresei dv. privitoare la numitul Chezan Petru din Brașov, str. De Mijloc nr. 6, prin care solicita să fie ajutat în problema locuinței, vă aducem la cunoștință că acest caz a fost soluționat, petiționarul primînd locuință prin locul de muncă“.

● „FLACĂRA“ nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

Poșta redacției

INVĂȚĂMÎNT

Elena Paralic — Vaslui: Din moment ce ați semnat contractul de școlarizare cu o întreprindere și nu v-ați prezentat, după absolvire, la postul convenit, este normal să plătiți cheltuielile respective. Puteți fi scutită de această plată numai dacă întreprinderea în cauză se obligă să suporte ea cheltuielile de școlarizare ale dv. ● Adrian Bușoi — Rm. Vilcea: Pierderea unor certificate școlare se poate publica în ziarul local, la rubrica de mică publicitate, sau în ziarul „România liberă“, la aceeași rubrică ● Nicolae Bălan — Birlad: Pentru a putea da examen de admitere în învățămîntul superior pentru anul școlar 1980-1981, este necesar să vă încadrați în muncă ● Aurel Coman — Galați: Inspectoratul școlar județean Mureș ne face cunoscut că lucrările scrise ale candidaților Coman A. Luigia au fost apreciate și notate în mod obiectiv ● Angela Ionescu — Cluj-Napoca: Același răspuns ca și cel adresat lui N. Bălan ● Mircea Oancea — Zalău: În momentul de față, în cadrul Facultăților de filologie nu există secții speciale de ziaristică.

HORIA PĂTRASCU

ADMINISTRATIV

Vasile Popescu — București: Dosarul medical v-a fost înmănat la Institutul de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă pentru internare în vederea stabilirii capacității de muncă. Cum dumneavoastră nu v-ați prezentat, situația nu s-a putut clarifica. În prezent dosarul se află la Comisia de expertiză medicală a sectorului ● Crăița Loghin — Pașcani: Conform normelor în vigoare, femeile încadrate în muncă au dreptul la un concediu de sarnică și le'uzie plătit de 112 zile. Pentru alimentarea și îngrijirea copilului pînă la împlinirea vârstei de 9 luni, mama poate primi zilnic program de lucru redus cu două ore ● Iancu Lupescu — București: Am fost informați că ați fost repartizat la Cooperativa de invalizi „Cartonajul“ ● Ilie Olteanu — Coșoia, Teleorman — ș.a.: La această rubrică am mai dat un asemenea răspuns și anume că pensile și celelalte drepturi de asigurări sociale se plătesc integral cooperatelor din unitățile agricole cooperatiste care depun în totalitate contribuția la fondul de pensii și asigurări sociale. La celelalte unități, drepturile se plătesc proporțional cu contribuția depusă, dar nu mai puțin de 80 la sută din sumele convenite cooperatelor.

MARGA NEDELEA

CURIER LITERAR

Coră Sandu — București: Curat și sincer sentimentul pe care îl încercați în fața mării. Dar cînd ne transmiteți noutatea că „furia ei este cîmplită“, pierdem orice elan în truda noastră de a mai recupera ceva. Dionisie Drăguș — Ploiești: Convingător apelul unui băiețel ca toți tații să se întoarcă acasă, nu însă și versul pe care îl puneți în slujba acestei idei. „Dorința unui băiețel“ se alătură cu succes textelor mărute de muzică ușoară. Maria Almasy — Brașov: „Cele 12 bucăți poezii, texte, componență proprie“, așa cum vi le recomandăm, indiferent de tematică, ne transmit fiurul de loc reconfortant al unei gramatice zdrcinate. Ioan B. Gabriel — Așa cum cereți, cu toată blîndețea, vă spunem că nu orice obsesie (la dumneavoastră greierii) îl face pe om poet. Construcțiile sintactice de neînțeles precum și afectarea profunzimii, întîrzie colaborarea noastră.

ADI CUSIN

Avutul obștesc este și avutul tău

Intr-o noapte, în timp ce-și făceau datoria, doi lucrători de miliție: maiorul Vasile Fazakas și plutonierul Ioan Cora, ambii din județul Cluj, au descoperit într-un autoturism „Dacia 1300”, condus de un oarecare Vasile Biltiu, 178 de bobine cu bumbac. Așa a fost deschis dosarul bumbacului sustras de la Întreprinderea de tricotate „1 Iunie” din Timișoara, dosar care a închis între copertile sale o voluminoasă cauză penală, cu 22 de infractori și un prejudiciu în dauna avutului obștesc de 1.971.580 lei.

Lucrurile n-au ieșit ușor la lumină, infractorii preocupându-se, pe durata întregii perioade în care au operat, de ascunderea cu abilitate a faptelor comise, acoperindu-se la fiecare mișcare cu tot felul de acte justificatoare întocmite în fals. Ofițerii Ștefan Leș, Alexandru Popovici și alți numeroși colegi de-ai lor au trebuit să consume multe zile și nopți, să dovedească tenacitate și răbdare pentru a reconstitui, pas cu pas, drumul infractorilor. Datorită muncii lor neobosite, autorii acestei importante delapidări au fost trimiși în fața legii, iar prejudiciul a fost recuperat în întregime.

Se pune însă întrebarea: cum s-a ajuns la o asemenea afacere de... milioane?, ai cui erau banii aceia furați și cum se face că nu s-a sinchisit nimeni — pină la intervenția organelor de miliție — de absența lor (a valorilor respective)?

Ca și în alte cazuri de care ne-am ocupat anterior, infracțiunea a fost posibilă datorită unui adevărat „lanț al slăbiciunilor” în organizarea și conducerea treburilor în Întreprinderea de tricotate „1 Iunie” din Timișoara. Pentru a-și realiza producția de tricotate pentru copii, respectivă întreprindere se aprovizionează cu fire de bumbac de la diferiți furnizori din țară, printre care și întreprinderile textile din Vaslui, Iași și Tâlmăciu. Primirea acestor fire ar fi trebuit să se facă, potrivit actelor normative în vigoare și în spiritul luptei pentru calitate pe care o dă întreaga noastră țară, de către o comisie de recepție. Abia după ce respectiva comisie ar fi luat act de sosirea materiei

prime necesare întreprinderii, aceasta ar fi avut dreptul să ia drumul magaziei gestionate de numita Gertruda Szasz.

Și iată prima verigă a „lanțului slăbiciunilor”. Comisia de recepție exista, dar numai pe hirtie. În fapt ea nu-și exercita atribuțiunile, gestionara fiind aceea care prelua firele de bumbac direct de la conducătorii auto care le transportau de la furnizori. Bine, vor spune cei care se pricep, dar documentele desemnate de comisia de recepție nu erau valabile și, în consecință, orice factor de răspundere ar fi putut să-și dea cu ușurință seama că primirea firelor în întreprindere nu se face conform prevederilor legale! Într-adevăr, de sesizat putea să se sesizeze oricine ar fi vrut s-o facă, pentru că procedeu acesta era de notorietate în Întreprinderea „1 Iunie”, dar documentele erau totuși valabile. Cum? Simplu! Pentru că deși lipsea cu desăvârșire... comisia semna cu regularitate! Fără să vadă vreun fir de bumbac, tovarășii însărcinați cu această împovăritoare atribuțiune își puneau autograful pe orice li se vira sub nas de către descurcarea gestionară.

O a doua verigă a neregulilor era cea din procesul de predare a bumbacului către producție. Oficial, persoana însărcinată cu preluarea acestuia ar fi trebuit să știe cu exactitate și, în consecință, să consemneze în evidențe, cantitatea exactă a firelor predate de gestionară. Dar nici această activitate nu era executată în mod corespunzător și legal. Pentru că, așa cum au constat cercetările, persoana însărcinată cu preluarea mării pentru producție era... slab pregătită! Iată unde s-au găsit tovarășii factori de răspundere să numească o persoană necorespunzătoare, tocmai acolo unde ar fi trebuit să existe filtrul cel mai sever al cantității de materie primă scoasă din depozit și introdusă în producție. Profitând de naivitatea acelei persoane, Gertruda Szasz preda firele necântărite, pe baza datelor înscrise pe etichetele aplicate pe lăzi (și care puteau fi modificate fără probleme), iar când aceste etichete lipseau, pur și simplu, pe baza aprecierii aproximative a

cantității respective, după ochi — cum se spune.

Dacă se întâmpla ca în lăzi să fie fire care să nu corespundă calitativ cu finetea bumbacului consemnată pe etichetă, atunci acele lăzi erau returnate fără forme în magazine și, de cele mai multe ori, fără a se solicita altele în loc. Vorba aceea, nu-i mare pagubă, doar are balta peste.

În sfârșit, s-a constatat că nu de puține ori, datorită spațiului restrâns de depozitare (aceasta a fost motivația furnizată de organele responsabile), firele ce se aflau în gestiunea magaziei au fost păstrate la un loc cu cele preluate deja în producție!

Iată contextul în care gestionara Gertruda Szasz, numită în această funcție fără calificarea corespunzătoare, și-a creat o mare cantitate de plusuri, pe care n-a întârziat să le valorifice. Pentru această activitate avea însă nevoie de ajutorare (a se citi complicități), pe care le-a răsit cu ușurință în persoana economistului principal din serviciul aprovizionare, Vasilescu Emil, care se ocupa în mod expres de resortul „fire”, și a Valeriei Fischer — primitor-distribuitor la magazie.

Și caruselul delapidărilor s-a pus în mișcare. Sub pretextul că trimite firele înapoi la Vaslui, pentru preschimbare, ori la vopsit, la diferite unități de profil din Timișoara sau Arad, gestionara infractoare scotea bumbacul din unitate fără să-l factureze, iar economistul Vasilescu, care ar fi trebuit să urmărească soarta materiei prime care părăsea gestiunea întreprinderii sub acest motiv, dădea, pur și simplu, dovadă de amnezie, nesesiind nicăieri și niciodată că bumbacul respectiv nu mai făcea calea întoarsă. În acest fel, în lunile mai-august 1977, cei doi, împreună cu cumpărătorii Ciurar Ioan și Maxiam Ioan, au sustras din plusuri, în patru rânduri, 9.344 kg bumbac, în valoare de 327.420 lei. De fiecare dată, Szasz întocmea aviz de expediție și bon de poartă, menționând că bumbacul și ambalajele nu se facturează, iar Vasilescu viza aceste documente în sensul că datele înscrise corespund cu realitatea.

În continuare, cumpărătorul făcea rost de o mașină, de regulă de la autobazele din Timișoara, tratând direct cu șoferul

amănunțele problemei, mașina era introdusă în fabrică de Vasilescu sau de Marc Florian (un alt complice din întreprindere al gestionarei) și încărcată, din poziția acesteia, cu lăzi de bumbac. Plata se făcea pe loc: 800 de lei lada sau 10 lei kg., acesta era tariful, după care marfa își lua borul, iar infractorii împărțeau banii.

Alteori, bumbacul nici nu mai ajungea de la furnizor la beneficiar. În perioada mai-decembrie 1978 și în luna aprilie 1979, șoferii Rafan Ion, Rafan Gergely, Ababei Ioan și Mihuta Stefan, în baza înțelegerii prealabile cu cei trei infractori de la „1 Iunie”, care urmau să le confirme fictiv, în baza plusurilor ce le aveau, primirea mării, au sustras și vândut pe drum nu mai puțin de 18.507 kg de bumbac, în valoare de 752.372 lei.

În toate aceste situații, șoferii s-au prezentat la întreprindere numai cu avizele de expediție și specificațiile furnizorului, fără marfă, iar gestionara Szasz a confirmat primirea bumbacului și a ambalajelor aferente și efectuarea transportului în folosul unității, întocmind apoi recepții fictive și... încasându-și partea ei din afacere. Desigur, dacă comisia de recepție de care am amintit mai înainte ar fi funcționat potrivit prevederilor în vigoare, aceste matranazicuri n-ar fi fost posibile, ca dealtfel toate neregulile și facilitățile ce li se făceau infractorilor prin inexistența acestui organ însărcinat cu primirea mării.

În fapt, prejudiciul în valoare de aproape două milioane de lei în dauna avutului obștesc a fost creat nu atât datorită abilității unor infractori (de menționat că toți cei implicați erau infractori primari), ci, în primul rând, ca urmare a dezordinii, a neexecutării prevederilor actelor normative în vigoare, a superficialității și indolentei organelor responsabile cu conducerea acestei întreprinderi. Nu este prima oară când proasta gestionare a bunurilor unei unități socialiste creează apetit unor indivizi ruși pe căpătuală, exemplul întreprinderii „1 Iunie” din Timișoara fiind tipic în acest sens și trebuind să dea de gândit tuturor aceluia care mai cred încă că avutul obștesc este un „sat fără ciini”!

VALERIU RÎMNICEANU
ION CHILOM

Să cercetăm cu atenție, e vorba chiar de un om!

Cele câteva zile de anchetă desfășurată pe marginea scrisorii trimise la redacție de Nicolae Soiu mi-au demonstrat în primul rând că birocrația temeinic dichisită nu cunoaște opelești. Că ea poate contribui, de pildă, chiar și la desăvârșirea unui destin rău croit. Adică exact acolo unde trebuie făcut un bine. Birocrație, nici multă, nici puțină, doar încheagată. O birocrație rotundă, a cărei perfecțiune se poate ușor controla, înlocuind esențialul cu un obiect. Rezultatele sînt strasnice, pe măsura străduinței, dacă, așa cum se întâmplă și în cazul de față, omul nu se poate deplasa. Deci, nu multă, nu puțină, ci completă. O birocrație în care să fie loc pentru indiferență, neglijență, lipsă de omenie, poate și ifos, arțag și demnitate ca să priceapă fiecare că legea a fost respectată și că totul este normal.

În cazul Nicolae Soiu, totul a fost normal (dacă poate fi vorba de așa ceva în privința acestui om) pină în ziua de 20 noiembrie 1978. Ce s-a întâmplat pină atunci.

Un fragment din scrisoarea lui Nicolae Soiu:
„Subsemnatul Soiu Nicolae cu respect vă prezint următoarea situație: m-am născut în anul 1935, luna august, ziua 18, iar în cîmpul muncii am intrat din august 1953, lucrînd pină în martie 1974 cînd mi s-a amputat piciorul drept. (Urmează diagnosticul cu care a părăsit spitalul și pe care îl vom înfățișa mai încolo, copîndu-l după certificatul medical al lui N.S., n.n.). În momentul cînd părăseam, infirm, spitalul, soția mea era grav bolnavă și în 4 aprilie 1974 a decedat. Toate aceste traume psihice, bontul care s-a vindecat tardiv, faptul că am rămas singur, supraviețuind prin mila și bunăvoința vecinilor, au făcut ca dosarul să fie întocmit mult mai tîrziu.”

Diagnosticul cu care N.S. a părăsit spitalul Fundeni în martie 1974, așa cum apare în Certificatul medical nr. 701 din 11 august 1975:

„...petiționarul a fost internat în clinica chirurgie cardiovasculară a spitalului clinic Fundeni de la data de 19.XI.1973, pină la data de 23.XII.1973, foaia obs. 3806, și de la data de 9.II.1974 pină la 14.III.1974, foaia obs. 533 cu diagnosticul Trombangită obliterantă a membrilor inferioare. A fost operat de mai multe ori: simpatectomie Tombară, suprarenalectomie și simpatectomie toracică dr., amputația gabei dr. În faza actuală suferă de o boală cronică cu evoluție progresivă, are o infirmitate definitivă. Nu poate efectua eforturi fizice”. Certificatul este semnat de directorul spitalului, dr. Francisc Proinov, și de șeful clinicii, prof. dr. doc. Pop D. Popa Ioan.

Tîrziu, după patru ani (vom reveni asupra acestui fapt), Nicolae Soiu înaintează cererea de pensionare către Comisia de pensii a cooperativei meșteșugărești din municipiul București. Comisia de expertiză medicală a sectorului îl consultă și, ținînd seama de starea bolii în acel moment, precum și de documentația medicală aflată la dosar, printre care și certificatul nr. 701, din care am transcris și noi diagnosticul, îl încadrează pe N.S. în gradul de invaliditate II. Comisia de pensii a cooperativei îi dă astfel lui N.S. o pensie de 435 lei pentru o vechime totală de 5 ani 9 luni și 15 zile, din care doar în jur de trei ani prestați în calitate de cooperator, restul figurînd ca „angajat”. (Și asupra vechimii vom reveni.) Deci, lui N.S. i se admite dosarul de pensionare potrivit legii 3/1977, a instrucțiunilor Ministerului Muncii privind aplicarea ei și, desigur, a regulamentului privind pensile în cooperatia meșteșugărească, cu obligația ca după un an să se prezinte din nou la comisia de expertiză a sectorului 3 (fost 4), cea care l-a încadrat în gradul de invaliditate II. Pentru perioada cită figurat ca „angajat” și n-a fost membru cooperator, N.S. trebuia să-și întocmească un alt dosar de pensionare la Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a sectorului 3. Ne apropiem de ziua de 20 noiembrie 1978.

Să lămurim cit de cit revenirile. Nicolae Soiu n-a făcut cerere de pensionare pină în 1978, mai exact n-a dus-o pină la capăt, pentru că era singur și se simțea rău. O cerere de pensionare există, dar ea a rămas la acest stadiu și se află la dosarul medical, pentru că n-a avut cine să umble pentru întocmirea dosarului. Nu contestăm că în acest timp a existat și o oarecare neglijență din partea lui N.S., dar, oricum, el n-a solicitat pensie și pentru acești patru ani. În ceea ce privește vechimea de 21 de ani în muncă sînt unele încurcături. N.S. afirmă că

vechea carte de muncă cu care s-a încadrat la cooperativa „Chimica” i-a fost pierdută de cei de la personal, iar cei de la personal spun că N.S. a rătăcit-o după ce a reprimut-o pentru a o completa. Mă rog. Noi am înregistrat la ora aceasta atitudinea plină de omenie a tovarășei Luchian, șefa Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale de la sectorul 3 care s-a oferit să solicite de la întreprinderile la care a lucrat Soiu, documente care să ateste vechimea acestuia în muncă.

Asadar, N.S. face cerere de pensionare la direcția care se ocupă cu pensile din sectorul 3, pe atunci sectorul 4 (personalul de la această direcție s-a schimbat între timp și cei care lucrează astăzi aici sînt în afară de cauză), la o lună după ce i s-a acordat pensia de la cooperatie, adică în iunie 1978. Lucrările merg destul de repede: în 20 noiembrie N.S. primește acasă prin postă nu pensia cum ar crede ci o decizie (J 8482) prin care i se respinge cererea, motivîndu-se că „...din adresa nr. 12308/1978 a Institutului de expertiză și recuperare a capacității de muncă rezultă că din documentația medicală socială nu se poate trage concluzia că la data de 9.VI.1974, cînd (N.S. — n.n.) a încetat activitatea, avea pierdută în cea mai mare parte capacitatea de muncă”. De fapt, ce se întimplase? Ca urmare a cererii lui N.S., Direcția pentru probleme de muncă a sectorului înaintează dosarul la Ministerul Muncii, la Direcția generală pentru pensii și asigurări sociale, care, la rîndul ei, se adresează Institutului de expertiză. Acesta, așa cum arătăm, pe baza documentației medical-sociale ajunge la acea concluzie ciudată care numai prin claritate și fermitate nu strălucește. Răspunsul echivoc, bun pentru toată lumea, înțelege fiecare ce-o vrea, face drumul înapoi la Ministerul Muncii, apoi la Consiliul popular, după care, bine prins într-o decizie, la Nicolae Soiu.

Casa de pensii a cooperativei află într-un tîrziu de această decizie și îi oprește pensia pentru cu totul altceva: N.S. nu s-a prezentat la comisia de expertiză a sectorului, după un an, așa cum era normal.

La policlinica Vitan, unde funcționează respectiva comisie, aflăm următoarele lucruri: 1) N.S. s-a prezentat la termenul indicat pentru expertizarea medicală cuvenită, dar aceasta n-a fost posibilă deoarece dosarul său se afla la Institutul de expertiză (am arătat mai sus pentru ce); 2) Această situație n-a fost prezentată și la cooperatie pentru completarea dosarului; 3) Oficiul de expertiză al sectorului 3 n-a știut nimic de concluzia Institutului de expertiză trimisă Ministerului Muncii, deși ar fi fost normal să se întimplă astfel fiindcă aici a fost încadrat Soiu în gradul II de invaliditate; 4) La oficiul de expertiză se afirmă, în continuare, că, în baza aceluiași documente medicale de care am vorbit pină aici, N.S. se încadra și în martie 1974 în gradul II de invaliditate.

Deci lui N.S. i se acordă în mod legal pensie în 1978, pensie care se oprește în 1979. Cit de legal i-a fost sistată am văzut însă. Vrem să fim bine înțeleși. Pledăm în aceste rînduri pentru o dreaptă rezolvare a situației lui Nicolae Soiu. În spiritul legilor noastre, al instrucțiunilor de aplicare a ei. În spiritul omeniei societății noastre, al grijii pentru fiecare membru al ei. Poate că N.S. este în stare să muncească pe măsura capacității și a forțelor lui. Nu știm și, deocamdată, n-o știe foarte bine nimeni. Dar în același timp, nimeni nu are dreptul să-l lase fără mijloace de trai pentru o singură părere. Dacă nu se poate trage concluzia că în 1974, cînd a încetat munca la cooperativă, avea pierdută în cea mai mare parte capacitatea de muncă, așa cum afirmă I.E.R.C.M., mai explicit, că nu se încadra în gradul II de invaliditate, tot așa nu se poate trage nici concluzia că n-avea pierdută această capacitate. Numai pe dubii nu se poate întemeia o asemenea hotărîre pentru destinul unui om. Era firesc ca atunci cînd institutul își exprima incertitudinea, Nicolae Soiu să fie expertizat medical pentru a i se rezolva situația. O putea face Institutul de expertiză, o putea cere Ministerul Muncii, o putea cere Consiliul popular al sectorului. Desigur, organele de profil. Dar nu este drept ca omului să i se ia singurul mijloc de existență demn, pe care îl merită. În timpul anchetei noastre am fost asigurați la Institutul de expertiză că N.S. va fi supus unei comisii de expertiză și i se va rezolva situația. Înregistrăm și această atitudine a specialiștilor de la Institut, nu ca un hatîr făcut cuiva, ci ca o dorință de a se îndrepta greșelile făcute în acest caz, greșeli care nu aparțin în cea mai mare parte institutului. Oricum, prea mult s-a plimbat un dosar de la o direcție la alta uitîndu-se esențialul: că în el era vorba de viața unui om infirm.

RAZVAN BĂRBULESCU

„Magia cuvintelor“ ?

Stimate tovarășe academician profesor Iorgu Iordan,

În încheierea articolului dumneavoastră, **Despre „magia cuvintelor“**, publicat în revista „România literară“ din 1 noiembrie 1979, invitați la o discuție „largă și competentă“ asupra problemelor pe care, spuneți, le-ați „semnalat“ doar. Dați-mi voie, ca elev (ca să zic așa „indirect“, pentru că student nu v-am fost, dar v-am citit toate lucrările importante), ca elev care vă respectă și vă apreciază, să concretizez acest respect urmînd indemnul pe care l-ați adresat. Nu știu dacă am, după părerea dumneavoastră, „competență“ (nu în sensul incriminat pe parcursul articolului, ci în cel pe care îl acceptați) de a mă angaja în această discuție, dar am în orice caz curajul s-o fac, cu toate riscurile pe care le-aș putea avea de aici, pentru că mă înscriu, sint sigur, într-un cadru „larg“.

Există, într-adevăr, un fel de modă care a introdus în ultima vreme o serie de termeni inedite în limbajul criticii literare, al poeziei și al lingvisticii. Orice cititor își poate da seama de aceasta și nu sint rare cazurile cînd omul se întreabă de ce se spune „a codifica“ și „a decodifica“ (sau „a decoda“), în loc de „a scrie“ și „a citi“, de ce se spune „discurs liric“ și nu... Și nu, ce? Pentru că aici este problema: dacă cititorul își pune astfel de întrebări, ar fi bine ca el să găsească un răspuns chiar în lucrarea respectivă, un răspuns cel puțin implicat. Or, eroarea provine din faptul că, deseori, termenii aceștia „noi“ aparțin și unor metodologii sau chiar științe noi pe care nu totdeauna cei ce îi folosesc le urmează riguros, multumindu-se într-adevăr să substituie cuvintele. Introducerea conceptelor de „emifactor“, „cod“, „mesaj“, „receptor“, de exemplu, înseamnă totodată adoptarea principiilor teoriei comunicării, cu toate implicațiile care decurg de aici. Pot spune, în felul acesta, că o poezie este „mesaj“ numai dintr-un anumit punct de vedere, după cum este „text“, „structură“ sau simplu „obiect“, privită din altă perspectivă.

Tot astfel, termenii de „competență“ și „performanță“ nu substituie pur și simplu termeni anteriori, ci introduc (sau, cel puțin, ar trebui să introducă) concepte noi, a căror origine se află în lingvistica transformasională. Este imposibil de crezut că profesorul I. Iordan nu știe aceasta, după cum este greu de presupus că nu ar ști că în limba engleză (de unde a fost adaptat cuvîntul) „performance“ are un alt sens decît cel din limbajul sportiv, singurul răspindit pînă nu demult la noi. Pentru sensul „sportiv“ avem la origine un cuvînt francezesc și numai o întîlnire nefericită a făcut ca adaptarea termenului specializat din engleză să se suprapună peste semnificația mai veche și mai largă. Firește, însă, că scopul ghidus-ironic, pe care articolul profesorului Iordan nici nu se străduiește să-l ascundă, e mai bine servit de o confuzie ca aceasta...

Pe de altă parte, se remarcă adesea, așa cum spuneam, o simplă modă în utilizarea unor astfel de cuvinte și aici stă gravitatea problemei ridicate de I. Iordan. Cînd conceptele metodologice care se află la baza unor astfel de termeni devin simple „cuvinte“, neargumentate de tehnica de abordare a unui text literar, atunci este vorba într-adevăr de o „magie a cuvintelor“ pe care o condamnam autorul articolului la care ne referim. Nu rareori slăbiciunea cuvîntului lipsit de concept este vizibilă chiar în manualele școlare și chestiunea devine atunci foarte serioasă. Aș îndrăzni să spun că lucrurile stau cel mai grav cu unele studii de semiotică (autohtone sau de pe alte meleaguri) ce nu (în seama de un fapt elementar, și anume că orice „demers“ semiotic trebuie să pornească în mod necesar de la conceptul de „semn“ și să se mențină permanent în limitele acestuia, cu toate rigorile de metodă care decurg de aici. Nu o dată citim lucrări care se vor „semiotice“ pur și simplu pentru că determinantul acesta sună frumos și e des utilizat de vreo zece ani încoace, dar nu au nimic de-a face cu această știință...

În directă legătură cu cele de mai sus, trec acum la o altă problemă ridicată de opinia profesorului Iorgu Iordan, și anume aceea a științelor interdisciplinare. Pentru semnatarul acestor rânduri, lingvistă încă în devenire, este pur și simplu uimitor că un savant care mărturisește că a înțeles „viața limbii, adică structura ei și modul cum funcționează diversele ei

elemente alcătuitoare“ făcînd o analogie cu științe atît de îndepărtate de lingvistică cum sint chimia și fizica (pentru conformitate a se vedea volumul al 11-lea din **Memorii**, p. 140, de unde am și citat), protestează acum, cînd științe conexe ca sociolingvistica și psiholingvistica sint pe cale de individualizare. Sau trebuie să luăm de bună numai afirmația suguroasă ca: „Eu exagerez puînțele prezentarea lor, de dragul, adică din nevoia de a polemiza“? Doar I. Iordan afirmă el însuși ca aceste noi științe pot invoca „numai o anumită sistematizare a rezultatelor obținute, încadrarea lor într-un ansamblu mai mult ori mai puțin coerent... Ceea ce deranjează aici este acest „numai“ care amănuează tendința firească a oricărei științe noi, interdisciplinara sau nu, de a deveni un construct independent și coerent. Este neîndoielnic astăzi că „sociolingvistica“ înseamnă altceva (macar ca metodologie) decît „lingvistica sociologică“ și că faptele asupra cărora ea își îndreaptă atenția sint altele decît cele enumerate de I. Iordan și care, de altfel, se încadrează mai curînd în domeniul științelor funcționale. Sociolingvistica studiază relațiile sistematice (spre deosebire de cele accidentale) dintre uzul limbii și structura socială; înțeleg prin aceasta că nu orice element social are consecințe în limbaj și invers. Or, un asemenea punct de vedere este diferit de variația individuală și afectivă a limbajului, variație care este punctul de plecare al **Științei limbii române** a profesorului I. Iordan, unde apare, **avant la lettre**, sociolingvistica.

Din nevoia, pe care o simt la rîndu-mi, de a polemiza, i-aș spune profesorului Iorgu Iordan că pentru noi (imi iau, iată, permisiunea de a vorbi în numele unei generații sau, măcar, al unei părți a acesteia) sociolingvistica aduce o perspectivă încaută chiar și pentru faptul că a părăsit nivelul descriptiv al științelor despre limbaj pentru a se situa pe cel pragmatic, a cărui importanță a fost sesizată abia de vreo trei decenii încoace. Lucrul acesta nu se putea produce mai devreme (nu se făcea deci, așa cum crede I. Iordan, o sociolingvistică „à la Monsieur Jourdain“) pentru că atît sociologia, cit și lingvistica, științe relativ tinere, nu erau conștiente de modificările structurale (iarăși un termen condamnat!) care s-au produs în obiectele lor de studiu și de corelația acestor modificări. Din punctul de vedere al lui I. Iordan, nu putem, probații, vorbi nici de o „sociologie a literaturii“. Dar gîndindu-ne, de exemplu, numai la faptul că, dintr-o astfel de perspectivă, unele cărți populare dovedesc a fi avut o mult mai mare influență asupra mentalității culturale a secolului al XVIII-lea românesc decît cronicile bunăoară, putem ajunge la o viziune deosebită care aruce neîndoielnic ceva nou la cunoașterea evoluției culturii și literaturii române. S-ar putea însă, ca după opinia lui I. Iordan să fie iar vorba de vreun termen de-al lui Mepphistofeles...

Poate că, la noi, lucrurile sint ceva mai aproape de părerile profesorului Iorgu Iordan atunci cînd este vorba de psiholingvistică, incit nu ne rămîne decît să regretăm că domnia-sa nu a socotit „util sau potrivit“ să ne ofere și unele exemple. **Sine ira et studio** aș spune doar că psiholingvistica în stadiul ei actual (și insist asupra acestei precizări!) pare ceva mai nedeterminată decît sora ei despre care am vorbit mai sus și aceasta pentru că este mai degrabă o „lingvistică aplicată“. Ceea ce ne înseamnă, desigur, că putem sau ar trebui să ne străduim să oprim evoluția psiholingvisticii. Dealtfel, după cite știu eu, nimeni nu s-a supărat pe chimie, fizică, pe astrofizică, astrobiologie sau chiar... astrobotanică! Nu mai auzc în discuție exemplele geneticii și ciberneticii — științe prin excelență interdisciplinare...

Nu cred că mai sint astăzi vremurile cînd Senectutea își putea permite să persiflaze și să stopeze tot ceea ce nu intra în vederile sale. Intreaga evoluție a științei contemporane ne aovedește că viitorul științelor conexe, interdisciplinare, este asigurat. După cum istoria lor ne arată că acestea au pornit adesea de la considerații mai vechi, „protocronice“, dacă mi se permite să folosesc acest cuvînt, dar nesistemizate la apariția lor. Cunoașterea, apropierea de esențele unui obiect — mai cu seamă cînd acesta este conceptual și nu senzorial — este un șir de aproximații succesive. Dar și modelul atomului s-a schimbat de vreo trei ori de cînd cel care semnează aceste rînduri, și care n-a împiuit încă patruzeci de ani, a pașit pragul școlii! Nu înțeleg, așadar, atitueinea profesorului Iorgu Iordan, savant demn de toată stima pentru contribuția pe care lucrările sale au adus-o la dezvoltarea științei românești, nu înțeleg de ce „păreriile unui cercetător, fără învială foarte bine pregătît și extrem de serios în cercetările sale“ (oricare va fi acela), îi provoacă atit ingrijorare.

Cît despre o discuție „largă și competentă“, ea poate avea loc, fără îndoială. Cred însă că mulți nu vor participa dacă există probabilitatea ca ea să se desfășoare pe un ton ca cel din **Despre „magia cuvintelor“**.

CEZAR TABARCEA ■

N.B. Din diverse motive, țin să precizez că rîndurile de mai sus provin numai din propriile-mi nedumeriri cu privire la un mod de a privi știința în secolul 20.

Eveniment cultural

Două expoziții de sculptură importante

Prejudecată cu efecte sesizabile în viața culturală este aceea că lucrul de artă important are și dimensiunile care-i arată importanța. De aici, din preaplînul prejudecății, neliniștea că o selecție de plastică mică e un fapt cu semnificații modeste. Că neliniștea aceasta funcționează o probază anonimată în care se petrec citeva din expozițiile de plastică mică importante și, preparîndu-l, entuziasmul foarte moderat pe care organizatorii dintr-un an și dintr-un timp al marilor expoziții îl pun la promovarea acestora. Mare și mic sint, e adevărat, cuvinte cu un acuzat înțeles valoric, dar e tot atît de adevărat că folosința lor poate fi mai propriu, mai atent cumpănită. Casa de cultură „Friedrich Schiller“, deși nu este o instituție culturală importantă, pune în organizarea expozițiilor de artă o consecvență și o energie de care multe case de cultură mari, monumentale, orășenesti sau municipale, n-au a da seamă. În general, pentru expozițiile pe care le organizează, casele de cultură folosesc holurile ori niște săli ce se întîmplă. În general, o expoziție într-un hol nu e o treabă care să-l imbie pe artistul de valoare, atent cu prezența în lume a operei lui. În particular, o serie de expoziții bine pregătite pot da condițiile pentru seria unor expoziții importante. Acum, în holul și într-una din sălile Casei de cultură „Friedrich Schiller“ are loc a patra ediție a „Expoziției de plastică mică românească“, ediție care contează pe participarea unor sculptori din toate generațiile și pe o operă în multe privințe excepțională. Sufletul acestei a patra ediții este Leonard Răchită, unul din creatorii tineri de cert și susținut interes. El a invitat optzeci și trei de sculptori. Au răspuns invitației șizeci și șapte, cu una sau mai multe lucrări. Iată citeva nume care ne spun, dintr-un început, calitatea manifestării: George Apostu, Ovidiu Maitec, Paul Vasilescu, NicăPetre, Horea Flămîndu, Florin Codre, Cristian Breazu, Gh. Hiescu-Călinești, Constantin Popovici, Napoleon Tiron. Iată alte citeva, ale unor tineri pe a căror operă se poate conta, a căror afirmare s-a petrecut viguros și continuu: Tiberiu Bențe, Cornel Camarovschi, Doru Covrig, Bela Crișan, Ioan Deac-Bistrița, Nicolae Fleissig, Ion Iancu, Mihai Istudor, Előd Kocsis, Nicolae Kruch, Grigore Miinea, Neculai Păduraru, Liviu Rusu, Nicolae Șaptefrați, Manuela Siclodi, Leonard Răchită, Sava Stoianov. Sintem, prin urmare, îndreptățiți să considerăm această expoziție drept una de seamă, prin participare și prin problematică. Sculptorii nu clădesc numai monumente și opere de referință în biografie. În procesul creației, comanda monumentală este, de obicei, momentul care potențează unele izbînzii ale muncii zilnice, ale acelei munci de sculptor ce naște opera intermediară, conținînd noutate și ezitare, siguranță și îndoială, definitiv și perisabil. Plastică mică, lucrul dintre două realizări de căpătîi, rămîne, în destule cazuri, chiar opera de căpătîi. Șansa unor comenzi monumentale nu vine pentru toată lumea și, la drept vorbind, multe vietii de artist se implinesc și în absența acestei șanse. În multe situații sculotura mică e dovada vocației reale a unui plastician. Sculptura mică e o realitate mult prea presantă pentru a nu avea manifestările ei curente, marile ei manifestări. În cursul unui an pleacă peste hotare citeva selecții de plastică mică. În schimb lor sau, pur și simplu, în rîndul expozițiilor de interes ce călătoresc prin lume, vedem alte expoziții cu lucrări de mici dimensiuni. Ciudat rămîne faptul că o republicană de sculptură mică încă nu se organizează, că unele expoziții de grup au stat în săli de mîna a doua, că producția bogată în plastică mică a atelierelor sculptorilor n-are rostul public pe care-l merită.

Problema a sculpturii românești de astăzi poate fi socotită și recenta expoziție a lui Dumitru Rădulescu. El a absolvit secția de ceramică a Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu“ dar, pe bună dreptate, se cheamă sculptor-ceramicist, adică un artist care se slujește de un material, cu un statut profesional ce pare definitiv, pentru a construi o direcție nouă. Există de-acum o școală românească a sculpturii ceramice și Dumitru Rădulescu este unul din cititorii ei. Lutul ars poate să fie, pentru artistul cu gustul invenției libere, pentru poetul formei sculpturale, materialul ideal: relativ ieftin, relativ ușor de prelucrat, îngăduind prin chiar tehnologia trecerii sale în artă o anume spațialitate lirică, un anume avînt metaforic al clipei de naștere a obiectului plastic. Ideea școlii românești de ceramică sculpturală s-a vădit originală și ea a chemat curînd nu numai ceramiști, dar și sculptori în înțelesul obișnuit al termenului. Realizările școlii sint prestigioase, ea semînd la Medgidia un veritabil parc național de obiecte ceramice, sigur integrate în cadru, mărturisind astfel rațiunea lor fundamentală, aceea de a fi fructe de lut ale naturii. În expoziția de la „Orizont“ a lui Dumitru Rădulescu, tema, de o frumoasă motivație lirică, este însuflețirea aluatului ceramic. Atîns de mina omului, acesta dospește și tînde a umple locul. Mina artistului are puterea miraculoasă de a slobozi niște tumulturi acolo unde pareă să vesnicească neînfină. Tot binecuvîntata lui mină născocesc centurile spirituale care să țină revărsarea materiei, să-i dea un înțeles, să facă ordine în haosul născînd. La pușini artiști tema e rezolvată atît de măiestru, cu o limpezime și o pregnanță statuară. Peste timp, cînd se va scrie istoria sculpturii ceramice românești, expoziția lui Dumitru Rădulescu va avea un capitol bun, pentru că e un moment de creație, de constituire în trunchiul ideii mamă al unui gînd cu noi deschideri.

TUDOR OCTAVIAN ■

CAP LIMPEDE

„DUPĂ AMIAZA UNEI CAPODOPERE“

...Iată un titlu-posibil pentru o rubrică în care televiziunea ne-ar putea oferi, măcar o dată pe săptămîna, marile filme ale lumii.

Ne-am învățat, de ani de zile, cu unele emisiuni, mai bine zis cu prestigiul lor. „Telecinemateca“ golea, cu mult timp în urmă, străzile Bucureștiului. Bette Davis, Orson Welles, Smoktunovsky, Jean Gabin, Toshiro Mifune ne-au prilejuit adevărate sărbători la domiciliu, așteptate cu bucuria cu care copiii își întîmpină aniversarea. Am văzut, la „Telecinemateca“, „Splendoarea

Ambersonilor“, „Poveștile lunii palide după ploaie“, „Pădurea spinzuraților“.

De la o vreme ni se oferă, pe garanția unor rubrici cu rezonanțe de încredere, filme — adesea celebre — dar „rezumate“ pînă la neînțeligibil, pelicule care, astfel tratate, compromit atît semnătura autorilor cit și — nu o dată — conceptul de „a 7-a artă“.

Desigur, toată lumea înțelege că un program TV nu-i o plasă de pește, oricînd extensibilă, în care pot încăpea de-a valma, niciodată la fel de lungi emisiuni. Desigur, toată lumea înțelege și e de acord că un program TV presupune o anume disciplină, cit și respectarea acestei discipline. Dar de ce nu se programează seara, într-o zi obișnuită (și nu în cadrul

„prestigioasei“ „Telecinemateci“, în spațiul fix de o oră și jumătate, rezervat filmelor de o oră și jumătate, filme de o oră și jumătate?

Lăsați capodoperele în fagașul lor inițial, nemutilate de foarfeca ce le alinază în corsete, și programați-le, să zicem, o dată pe săptămîna, după-amiaza, într-un spațiu convenabil, de 2 ore, 2 ore și ceva (care „ceva“ să însemne minutele destinate unei prefețe inteligente, atît de necesară informării noastre).

Ar fi un dar binevenit pentru noi toți, cinefili de toate vîrstele, prea mulți (și din toată țara), pentru minuscula sală a „Cinemateci“ — poate cea mai mică sală de cinema din București.

SILVIA KERIM ■



ION IRIMESCU: Cap de fată

VALERIU ARMEANU :

„Neguțătorii de triluri“

O primă impresie la lectura poeziilor, din acest volum, ale lui Valeriu Armeanu, ar fi aceea că poetul este un extravertit, adică are privirea îndreptată mai ales în afara propriului eu. Ceea ce-l înconjoară: natura, obiectele, forțele, oamenii chiar, au, în raport cu cel care le percepe, o existență tumultuoasă, aproape agresivă, manifestându-se mai ales prin ipostaze devastatoare, aproape apocaliptice, de sfârșit de ev: „Caii albi și triști / după ploaie; aproape o goană, / și biciuirea leproșilor prin așle. / Noaptea se zbatu / între vergi și odgon; / Citeva rămășițe de foc, / un coridor devorat... / O, acizii marilor străzi, / și-aceste riuri / ce se mișcă la-ncheietura morții / mă făc să-l pling pe Abel...“ (Caii albi și triști). O veritabilă teroare a teluricului, exprimată de atâtea ori prin voracitatea materiei ori, în egală măsură, prin deteriorarea ei înfîmîină, de la primele poeme, pe cititor provocându-l, pregătindu-i o stare de alertă, dacă nu de anxietate. Cu certitudine însă nu o stare pesimistă, căci poetul, simțind, instinctiv, excesul, deschide cite o fereastră reconfortantă care anulează senzația de coșmar: „ei rana mea e a unui fluviu / pe care-l scoți de sub zid... / Tu, însă, crede ce-ți spun: stirpele sînt vii, blestemul fragil; / chiar în primăvară oasele de miel / se-nore în lumină / ca niște revărsări“ (Crede ce-ți spun). În ce măsură asemenea interpolară ori finaluri schimbă fundamental atmosfera e, desigur, o chestiune de discutat. În ce ne privește însă o considerăm superflua atunci cînd are în vedere un singur ciclu poetic și chiar un singur autor.

Valeriu Armeanu, poet modern, degustător al niresmelor lui Blaga și cultivînd versul insurgent al avangardiștilor, mai ales al lui Vinea, fascinat de libertatea organizării senzațiilor, ce a căpătat atîția adepți de la suprarealism încoace, nu este, însă, un extravertit în sensul comun. Căci universul exterior este convertit și selectat în funcție de sensibilitatea subiectivă a poetului, în funcție de imaginația sa funambulescă ce cheamă în spațiul contemplativ elemente metamorfозate, altfel de cum apar ele în percepția comună și de fiecare zi: „Au bîntuit tălpile mele / prin brumă și prin vrazbă, / rufele morții au stat umede prin cămări, / doar spuma cleveților în oraș; / poate e-a fost numai un susur, / ca și cum ar fi ros viermii / un flaut... / Atîta mîzgă pluteste / prin oase de sîlniți; / doar o raclă cu albastre eresuri / mai amînutește de ciorchinii negri / ai soarelui / ori de capul loștrîței / pe care îl devoră pisica / în chiliia de var a poemului“. Poetul are o viziune panoramică și consubstanțială de unde libertatea amestecului de planuri și de impresii, fuziunea simțurilor, afinitatea întempestivă a metaforelor. O baie unificatoare trece peste senzații diverse: materiale, intelectuale, afective, morale, reorganizate apoi prin actul poetic după o mentalitate eterogenă sui-generis. Habitudinii, cum ușor se poate observa, ale revoluției moderniste în poezie, în artă în general, totul este ca ele să fie folosite fără fanatism, cu măsura convenită tuturor lucrurilor. Niciodată o manieră nu naște un artist. Condiția primordială a artei este talentul. Valeriu Armeanu este, neîndoiește, unul dintre cei mai talentați exponenți ai poeziei tinere. Neguțătorii de triluri, al treilea volum al său, confirmă. Ceea ce mi se pare esențial.

POMPILIU MARCEA ■

„Douăzeci de ani de cîntec, aproape o viață“



Vreau să vorbesc despre consăteanca ei Sofia Vicoveanca. Pentru că s-a născut să aud de vocea ei în ziua, luna anul cînd într-un juriu regional s-a pronunțat un verdict ce nu-i mai lăsa tîrei cîntărețe nici o poartă deschisă spre enă. S-a spus atunci, fără răutate, că anul ei sună prea gros, ceea ce pe mine, ne muzician pe-atunci, m-a consternat și acel soi de consternare ce-ți închide în nple graul și te sfătuește să te plimbi ngur fugînd. Dar nu tot eu învățasem data aceea, în conservator, că dintotdeauna marile talente, și mai cu seamă alea muzicale, au debutat cruciș, pe înaste poteci ostile pentru a făuri mai tiru contrastul sau anecdota față de talentul care în sfîrșit se impune de la sine?! Idrucit învățasem și așa ceva, mi-am mai s-că nu se poate să nu vină clipa care agă definitiv vocația certă de inima oului care o pricepe și o adoptă dintr-otă, fără sofistica metrică a măsurătorilor și timbrul vocal pe bucăți de altitudine u depressive; clipa aceea venise de pt cu douăzeci de ani în urmă, atunci nd verdictul nu conținea și hazul de am.

Fiind unul dintre aceia care s-au înafîțit cu sonate și simfonii, oratori și ope, o vreme am fost suspicios față de leea de profesionalizare a interpretului cîntec popular. Și nu pentru că acestuia i i-ar fi priit academia și înzestrarea cu berneticele forme muzicale. Suspiciunea enea din abundența talentelor, ca realitate specifică, și din neputința presupusă, a oții, de a le diferenția, căci în artă, vora dictionului, mulți vin și puțin rămîn. Și a întimplat s-o descopăr la doua oară pe ofia Vicoveanca. Mă aflam la două mii e kilometri depărtare de casă, într-un aș cu opt milioane de locuitori, în care n prieten așezat vremelnic cu munca a blo m-a pofșit în locuința sa. Era într-o ară de mai și am ascultat-o pe Sofia reț de citeva ceasuri prin mijlocirea steofonică a discurilor care căpătau treptat ipul patriei; cîntecul de dor al Sofiei vea gust de melancolie dirză, plină de emnitate și străvechime, iar melodiile de oc erau asemenea unor hore largi ce se mpun din flacăra și vitalitate. Ochii ostri s-au înrouat ca niște semne suflești de slăbiciune. Bărbații nu plîng, este devărat, dar cîntecul ei vrednic și fără usur era ca lumina pură și puternică, și u plîngeam noi, doi bucovineni regășiți

ION ŢUGUI ■

Zilele Muzeului literaturii române

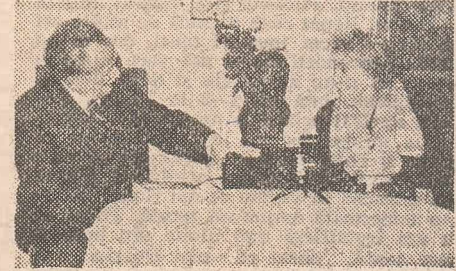
În contextul amplelor manifestări cultural-artistice organizate în întîmpinarea celui de-al XII-lea Congres al P.C.R., „Zilele Muzeului literaturii române“ au reunit, în perioada 24—28 octombrie a.c. un bogat grupaj de manifestări și acțiuni culturale-artistice și științifice desfășurate sub genericul „Responsabilitate și militanțism în valorificarea tradițiilor“.



Ioan Alexandru transpunînd comentariul criticului de artă Vasile Drăguț într-un poem al eternei comuniuni dintre poet și pictor. Imagine de la vernisajul „Pinacotecii scriitorilor“.

Începînd cu dezbaterea „Tradiții ale presei mili-

tante“, organizată în colaborare cu Facultatea de ziaristică a Acalemiei „Ștefan Gheorghiu“, și cu prezentarea la clubul uzinelor „Grivița roșie“ a expoziției „Eroii daci și idea de libertate în literatura română“, suita manifestărilor a continuat în București, cunoscînd o adevărată încoronare în județul Maramureș. Astfel, în colaborare cu Comitetul de cultură și educație socialistă al județului Maramureș și revista Tribuna, a fost rea-



Dialog în consens asupra „Preferințelor muzicale ale lui I.L. Caragiale“ — Cella Delavrancea și acad. Șerban Cioculescu, invitați ai Muzeului literaturii române în cadrul manifestărilor desfășurate în perioada 24—28 octombrie a.c.

Un prieten al participanților la trafic



O carte de un mare interes se află în librării: **Conduita preventivă în circulația rutieră**, semnată de gl. m. V. Buzea, col. V. Beda și col. Gh. Ene. Volumul — apărut la Editura Sport-Turism — reprezintă un ghid util pentru orice participant la trafic în condițiile „exploziei rutiere“ la care asistăm în acești ani, atît în lume cît și în țara noastră, semnificativ pentru ritmul în care a crescut parcul auto din România fiind și faptul că, în mai puțin de 13 ani, numărul autovehiculelor înmatriculate în municipiul București a egalat numărul autovehiculelor aflate în evidența organelor de miliție din întreaga țară !.

Lucrarea este prima de acest fel care apare în literatura de specialitate de la noi. Dar ea nu poartă amorența începutului de drum. Cu toate că s-au încumetat să trateze un subiect imedit, autorii — nume cu prestigiu în domeniul respectiv — au reușit să-și ordoneze impecabil vastul material de care dispun și să întocmească un adevărat îndreptar referitor la comportarea în condițiile circulației moderne. Remarcabil în această carte, printre altele, preocuparea pentru a oferi cit mai multe exemple de cazuri concrete din care înșiși cititorii să poată desprinde învățămintele necesare. Avem deci de-a face nu cu o înșiruire de dogme, ci cu o invitație la o dezbatere din cît mai multe unghiuri de vedere ale unor chestiuni care ne privesc pe noi toți. Pentru că, așa cum susțin autorii, „Problema sigu-

ranței traficului nu rezidă, așadar, în faptul că unii conducători auto și pietoni gresesc sau nu în calitate de participanți la circulație. Important este să avem țări de a recunoaște că fiecare dintre noi putem ajunge în postura de contravenienți disciplinai rutiere și de aceea trebuie să acționăm în așa fel încît să gresim cît mai rar și cît mai puțin periculos pentru securitatea deplasării noastre și a partenerilor de drum. Să avem, cu alte cuvinte, o viziune clară despre personalitatea noastră în procesul circulației rutiere, să ne educăm necontenit ca să știm ce trebuie (sau nu trebuie) să facem pentru a fi feriți de accidentul rutier“.

În concenția autorilor, factorii conduitei preventive sînt următorii: Cunoștințele teoretice și practice, Vigilența, Prevederea, Judecata, Îndeminearea. Un alt capitol analizează componentele conduitei preventive: Pregătirea pentru drum, Rezervele, Evitarea aglomerațiilor, Oportunitatea semnalezării. Fiți totdeauna vizibili!, Condițiile atmosferice, Asigurarea, Anticiparea pericolului, Prevenirea situațiilor dificile. Folosirea rațională a autovehiculului. Cartea se opreste pe larg și asupra relației dintre conduita preventivă și condiția fizică și psihică a conducătorului auto, asupra modului de evitare a coliziunilor, precum și asupra altor aspecte ale circulației rutiere legate de conduita preventivă. În final se evidențiază preocuparea permanentă a organelor de miliție de a preveni provocarea evenimentelor rutiere, se oferă sfaturi utile precum și date statistice în privința modului în care se desfășoară circulația modernă. Stilul lucrării este simplu, accesibil, capabil să mențină trează atenția cititorului, astfel încît paginile cărții se parcurg cu ușurință. Ea are toate șansele să devină, așa cum dealtfel și-au dorit autorii, „un prieten competent și apropiat al tuturor participanților la trafic“.

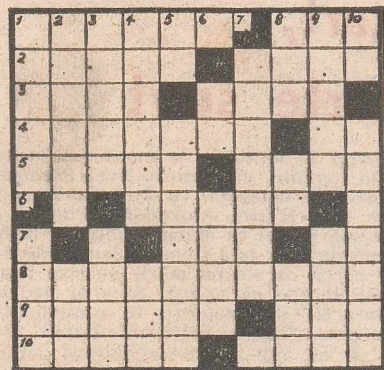
SERGIU BALABAN ■

Anatomie

ORIZONTAL : 1) Are dinți puternici — Ce face, face numai de ochii lumii. 2) E toată numai ochi — Nu-și vede lungul nasului. 3) Mină strînsă — Limbă. 4) Strînsă în talie — Coastele 1 și 4 la torace! 5) Berbeci — Piept de cămașă. 6) Din categoria caninilor. 7) Fișii din piele — Capitol aparte la anatomie. 8) Apreciați după nas. 9) Cu dare de mină (pl.) — Atacă bila. 10) Tari de urechi — Afectează inima.

VERTICAL : 1) Sfîrșială de călcîie — O mină de păr. 2) Plasate de-a lungul pieptului — Marcă de motocicletă. 3) Ne scoate peri albi — Dat pe față. 4) Puritate pe sprînceană — În față la ortopedie! 5) La... plămîni! — A struni nervii. 6) Gît... scurt! — Cu ochiuri înșelătoare. 7) Virful capului. 8) Făcută de oale — 3—4 articulații! — Se spune la ureche. 9) A călca pe nervi — Bun de gură. 10) Cam n-ai! — Numai pielea și osul.

LVIU POPESCU ■



Dezlegările careului „Definite pe lumină...“, apărut în numărul trecut :

AZI ; PUPILĂ ; ÎNTUNERIC ; PAF ; SERATE ; ORAR ; LI ; RA ; P ; MARTIRA ; OF ; ROI ; E ; M ; RANIT ; PATĂ ; TA ; IZO ; ER ; TUNET ; LIRE ; DIAPAZOANE.

Nici F. C. Argeș, nici Steaua, nici Dinamo... TOTUȘI UNIVERSITATEA CRAIOVA

La ora la care am scris nu cunoșteam decât două rezultate ale zilei cu competiții europene care ne promitea atita și ne-a și amărit cu două șmecherii. Jucind foarte prost, foarte neinspirat, condusă în teren de data asta lamentabil de strălucitorul Dobrin — strălucitor în atitea ocazii, dar singur ieri — F.C. Argeș a ieșit din competiția cluburilor campioane ale Europei. Nici unul din jucătorii săi nu a mers. Antrenorii au fost, de această dată, ca și inexistenți. Publicul și-a mușcat minile de rușine. Repet ceea ce încă de multe ori am scris: avem jucători mari, dar ei nu joacă. Antrenorii nu-și pot face meseria pentru că n-au autoritate și după 0-2 la Nottingham, iată un 1-2 la Pitești. Englezii au fost primii la minge, mureau primii la minge, lor nu le-a fost rușine să alege și chiar dacă al doilea gol pe care l-au marcat a fost din ofsaid, ei pleacă mai departe, în vreme ce noi rămânem într-o nenorocită saramură locală. Păcat că nu am fructificat mai nimic din această mare șansă, păcat că nici Dobrin n-a putut să joace într-o miercuri în care ar fi putut răsplăti pe aceia care l-au ajutat, încurajat și care și-au riscat ei înșiși numele pentru al lui. Ce să mai zic de apărarea piteșteană, care este o catastrofă absolută?! Nici o disciplină în joc, nici o seriozitate, nimeni nu ținea pe nimeni. Băieții din apărarea argeșeană păreau niște pensionari ieșiți pe stadionul din Trivale să-și plimbe ciuții. Titlul de campioni, cucerit atât de greu în anul competițional trecut, udat cu lacrimi de prietenii clubului, a fost pur și simplu terfelit într-un meci pe care F.C. Argeș nu avea voie să-l joace așa cum l-a jucat. Nici pe campioni, nici pe celelalte echipe din competițiile europene, Federația Română de Fotbal nu le-a ajutat să-și întărească loturile, să se prezinte onorabil ieri. E vorba de un ajutor real, adică de crearea posibilităților ca aceste echipe să ia, măcar pe perioada cât sint angrenate în competițiile europene, jucătorii de care au nevoie pentru a nu se face și pentru a nu ne face de ris. Dacă noi ne inchipuim că vom atinge mari performanțe aducând pe băiatul Ralea de la Găești și aruncându-l direct în meciul cu Nottingham Forest, campiona intercluburi a lumii, ne inchipuim degeaba. O dată la o mie de ani se poate ca Ralea din Găești să facă o minune, să încapă sălciile să plîngă, englezii să aibă dureri oculare și adunați într-o procesiune tăcută și unitară, jucătorii de fotbal de pe întreg continentul, fie ei catolici, protestanți sau ortodocși, să se închine în fața acestui Ralea ca în fața unui nou și mai european Petreache Lupu. F.C. Argeș a greșit dar a și fost ajutat să nu cumva să nu greșească.

Un spectacol urit ne-a oferit ieri și Steaua București, echipă care jucase magnific acum două săptămîni la Nantes. Scriam în „România liberă” de ieri că de multă vreme n-am văzut o echipă românească atât de demnă într-un meci internațional, atât de inspirată și telegenică precum fusese Steaua în meciul ei din Franța. N-aș spune că Steaua n-a luptat ieri. Dar ce folos, că s-a calificat Nantes!? Gestul neucleat al unui jucător militar, Stoica, a dezechilibrat meciul și ne-am pomenit pierzători cînd puteam să fim cîștigători. Iată-ne la ora 15,30 a zilei de miercuri afară din competițiile europene cu două echipe din două cîte au jucat pînă la acea oră. Circumstanțe atenuante se pot găsi dar nu ne folosesc. În zadar se vor reperi analiștii să facă o furtunoasă frecție acestui picior de lemn. Îmi vine să plîng de neaz. Nu mi-am inchipuit că

ne vom comporta atât de prost, atât de neinspirat, atât de împotriva intereselor noastre. Zicam tot ieri, în „România liberă”, că fotbalul românesc își joacă în această miercuri demnitatea și viitorul. Ei bine, și F.C. Argeș și Steaua au reușit o performanță nemaipomenită. Nu numai că nu și-au apărut cum se cuvine demnitatea și viitorul, dar și-au întinat într-o oarecare măsură și trecutul. Nu-mi mai vine să zic că F.C. Argeș e echipa noastră campioană după meciul de ieri și nu-mi mai vine să zic despre Steaua București că e superba echipă de la Nantes, după meciul din Ghencea. Aș dori ca peste așteptările noastre, peste îndoielile care au reapărut și ne consumă, Dinamo și Universitatea Craiova să se fi comportat altfel în meciurile lor de la Frankfurt pe Main și Leeds. Orice s-ar fi întimplat însă acolo, datele probei nu se schimbă. Niște oameni energici și curajoși, niște oameni inspirați și constructiv trebuie să schimbe radical fotbalul românesc. Cineva, totuși, trebuie să deconteze atitea oale sparte!

★
După închiderea ediției, mult după închiderea ediției, am văzut pe Dinamo apărîndu-se într-adevăr eroic la Frankfurt pe Main. E drept că apărarea singură nu ajunge. Și nici miercuri noaptea n-a ajuns. Dar cită energie au risipit dinamoviștii, cită tinerie și dăruire! În minutul 90, poate chiar puțin mai tîrziu de minutul 90, catastrofa s-a produs: Ștefan, care a apărut și senzational și penibil, a alunecat după minge în poartă, într-o fază fără speranță pentru Eintracht. Și, apoi, în prelungiri, în minutul 2 al primei reprize, fără Mulțescu, Dinamo a încasat și golul 3, care ne-a produs o durere la fel de mare ca prostia mîrlănească a rîzîriștilor stelist Stoica! Păcat, Dinamo! Oricum echipa aceasta a căzut de pe un cal frumos, n-a făcut echilibristică pe mirtoage.

Singura lumină a acestei miercuri a fost Universitatea Craiova, care după cum spunea cel mai dinamic jucător al ei, Sebastian Domozin (la gura căruia se băteau nu turcii, ci oltenii) a făcut un meci mare în Anglia, învingînd cu 2-0 pe Leeds United. Performanța este, într-adevăr continentală. Este, dacă nu mă înșel, prima oră cînd o echipă românească umilește, într-o competiție oficială, o echipă englezoască, pe terenul acesteia. Se cuvin fiorbinți felicitări acestui club, cu cel mai larg și mai patetic public din România, cu cel mai bogat în valori lot și cu cel mai glorios destin, dacă va ști să-și joace cu bărbăție șansa mai departe.

Ne vom întoarce la Craiova, de care ne-a despărțit eroarea, împotriva fotbalului și a ideii de valoare, a unor oameni pe care, nemaifiind ei acolo, e vremea să-i iertăm și să trecem de la noi și acest pahar.

La ora cînd echipa, pentru care și noi, această semnătură, am făcut cit am putut, vine acasă inobilată de o mare victorie, ne pregătim pentru o revedere cu „campioana unei mari iubiri”, echipă antrenată azi de Valentin Stănescu și I. Oblemenco și compusă din: Boldici, Negrilă, Bumbescu, Ștefănescu, Ungureanu, Țicleanu, Balaci, Beldeanu, Geolghău, Cămătaru, Cîrțu. Felicitări, tuturor!

Dragilor mei olteni, acest cîntec de bucurie și de speranță pe care ori l-am auzit, ori l-am văzut:

Olteni să fim uniți

Că noi i-am bătut pe Leeds

ADRIAN PĂUNESCU ■

Scurt, foarte scurt

● Top 12 la tenis de masă s-a încheiat la feminin, cu victoria Evei Ferenczi, cîștigătoare detașată, cu 3-0, la 10, 7 și 16 în fața Mariei Alexandru. Punînd la socoteală faptul că Maria a pierdut la fel de categoric în fața tinerii Liana Măcean, s-ar părea că steaua marii noastre campioane începe să apună. Să mai vedem.
● Surpriză de proporții în campionatul de rugby „Știința Petroșani-Rapid 22-25”! ● De sub teascurile „Editurii „Junimea” din Iași a ieșit, recent, o completă „Istorie a sportului românesc în date”, realizată cu minuțioasă și riguroasă de Nicolae Postolache, doctorand în istorie. Asta în vreme ce Editura „Sport Turism” scoate cărți de bucate! ● Internaționalul buzoian Constantin Stan, unul din golgeterii campionatului trecut, a fost scos temporar din lotul Gloriei pentru „lipsă de seriozitate în pregătire”. Să-l fi lăsat oare nervii pe Stan? ● Duminică s-a dat startul în etapa de iarnă a marii competiții naționale „Daciada”, la București, pe Stadio-

nul „Tineretului”, 3.000 de tineri participînd, cu entuziasm, la întreceri de volei, handbal, cros, rugby, aeromodele etc.
● România — R.F. Germania 11,5 la 8,5 la șah, după un meci în care Florin Gheorghiu și-a reconfirmat clasa, depășindu-l pe marele maestru Hans Hecht. Campionul nostru de juniori Adrian Negulescu a adus puncte prețioase, în vreme ce Elisabeta Polihroniade, în evidentă scădere de formă, a cedat în fața Giselei Fisdik. ● Cîțiva foști internaționali de elită, retrași de curînd din activitatea competițională, au fost cooptați la conducerea loturilor reprezentative de rugby, Mateescu la A, Tuțianu la B, Dragomirescu la tineret, Pop la juniori. N-ar strica, gîndim, ca și alte federații să arunce ochii în curtea celei cu balonul oval. ● Într-o vreme în care federația de fotbal continuă să bată monedă pe stabilitatea antrenorilor, Titus Ozon a fost demis de la Șoimii Sibiu! Așteptăm reacția F.R.F. ● La masa presii de la Stadionul „Republicii”, ca și la altele, dealfel, continuă să intre cine vrea și cine nu vrea. E clar că cei însărcinați cu ordinea au prea multe rubedenii amatoare de fotbal. ● În Turul Europei, automobilizării „Daciei” Pitești, Ilie Olteanu, Ovidiu Scobai, Ștefan Iancovici, Petre Vezeanu, Arpad Szalai și Constantin Zărnescu, s-au comportat excelent, cucerind

Teodora Ungureanu nu și-a spus ultimul cuvînt



Pe o bancă a Sălii sporturilor din Cluj-Napoca, în ziua a doua a campionatelor naționale de gimnastică-maestri — zi de odihnă pentru gimnaste — ne apropiem de una dintre spectatoarele și-i solicităm câteva opinii.

Numele ei, cunoscut în toată lumea, este **Teodora Ungureanu** — recenta campioană mondială universitară. Cîștigase cu o zi înainte locul unu la in-

dividual compus în cadrul „Cupei României” și totuși nu era prea veselă. După cum aveam să aflăm, o nemulțumirea faptul că în ultimul moment campionatul feminin a fost amînat cu toate că fusese anunțat ca principal criteriu de selecție pentru apropiatele campionate mondiale ce vor avea loc la mijlocul lunii decembrie în Statele Unite. Urmărea cu o deosebită atenție întrecerea băieților și își intru-sea vorbele cu aplauze adresate lui Dan Grecu, Kurt Szilber, Sorin Cepoi, Aurelian Georgescu, Ion Chelicheș, ale caror evoluții o încantau. Cu ochiul său atent, acest ochi cultivat într-ale gimnasticii, de cunoșcătoare și gimnastă cu mari merite (puțini știu asta) în lansarea Nădicii Comănești, avea să fie o interlocutoare amabilă și, mai ales, avizată. Discuția privește omul Teodora Ungureanu și gîndurile sale de viitor, la cei aproape 19 ani pe care-i va implini peste cîteva zile, mai exact în 13 noiembrie, prilej pentru un sincer „La mulți ani și multe victorii!”.

— **Spectatorii au aplaudat cum se cuvine reîntoarcerea la „Sanie cu zurgălăi”, solo-ul de la Montreal, parec aducîndu-și aminte că atunci ați fost nedreptățită, că arbitrajul a stat în calea medaliai de aur, pe care o meritați cu prisosință.**

— Ce-a fost, a fost. Pentru mine concursul de aici, de la Cluj-Napoca, a fost la fel de greu ca oricare alt concurs de pînă acum. Exercițiul meu de la sol, „Sanie cu zurgălăi”, l-am păstrat integral atît din punct de vedere compozițional cît și artistic, dar l-am îmbunătățit substanțial cu o acrobatică nouă. La celelalte aparate mi-am făcut exercițiile normale.

— **Ce ați putea remarcă în mod deosebit după prima zi de concurs?**

— Comportarea fetițelor, și-mi pot permite să le spun astfel intrucît eu nu mai sint o fetiță. Micile concurențe s-au prezentat cu elemente foarte grele pentru vîrsta lor și ne putem aștepta la progrese mari. Nu le știu pe toate pe nume, dar sint convinsă că multe își vor face un nume în gimnastică.

— **Cu siguranță că ele vă știu! În ce condiții se antrenează noul val?**

— Cred că nu exagerez spunînd că fetițelor acestora nu le lipsește nimic. Au în toate centrele condiții bune de antrenament, deci dotări corespunzătoare, antrenorii tineri pricepuți și aici i-aș aminti pe Ion Pătru, ale cărui fetițe, fie-mi iertat, nu le știu după nume, de la C.S.S. 2 București, și Florin Ștefănescu de la Dinamo, antrenorul și descoperitorul Luminiei Baicea, o fetiță de mare talent, care va fi foarte bună nu peste mult timp. Este foarte bună și acum, dovadă rezultatele obținute. Le mai trebuie multe concursuri ca să cîștige în siguranță. La vîrsta lor eu nu eram așa bine pregătită, ceea ce înseamnă că gimnastica este în progres.

— **Vorbînd de Luminia Baicea, ați fi putut să subliniați cine a descoperit-o. Pe dumneavoastră cine v-a învățat alfabetul?**

— Andrei Kerekeș, un antrenor de Școala sportivă Reșița, prin 1967. Un antrenor de care nu mai știu nimic. Ai este și vina mea. L-am uitat prea repede. Acum cînd stau și mă gîndesc, cred că datorită dumnealui am ajuns la nivelul la care am ajuns. Încerc să repar acum mulțumindu-i public, ce-ar mai putea de reparat. Revenind la alfabet: acela element îl fac mai multe gimnaste, și nu toate îl fac corect. Or, corectitudinea se deprinde, ca și alfabetul, cu primul dascăl. Mult le mai dătează și antrenorilor George Condovici, Iosif Hidi și Anasia Albu cu care am lucrat un an, care m-au ajutat să revin la forma avu înainte de hepatică.

— **Cu cine lucrați acum?**
— Înainte de „Cupa României” am început să mă pregătesc cu tovarășa antrenoră Emilia Liță, pe care o stîmez foarte mult și ca fostă gimnastă și încă una cu rezultate foarte bune. Îmi vorbește foarte frumos, ceea ce nu mi s-a întimplat cînd toți antrenorii de pînă acum. Este bun înțelegătoare și pricepută.

— **La nouăsprezece ani vă gîndiți sigurată la viitoarea profesie.**

— Bineînțeles! Tocmai de aceea m-am pregătit pentru examenul de admitere I.E.F.S., examen la care mă prezint luni. Mi-ar plăcea să devin antrenoră. Să lucrez cu copii mici, să-i învăț și pe ei să știu eu și chiar ce nu știu eu. Dar pînă atunci sint convinsă că se va mai auzi o gimnasta Teodora Ungureanu și se va mîca cînta imnul țării la succesele ei.

— **Ți-o dorim din toată inima. Cîrei crezi că se bucură cel mai mult de rezultatele tale?**

— Cine alta decît mama. Numai pe ea o mai am. Și acum e singură la Onești. Aseară mi-a telefonat să se intereseze de rezultatul meu, vîzînd că nici radioul, nici televiziunea n-au scăpat vreo vorbă despre ceea ce s-a întimplat aici, în fața numeroșilor iubitori clujeni ai gimnasticii.

— **V-a dat vreun stat mama?**

— Nu. Are încredere în mine, mai ales că din 1972 sintem tot despărțite. Sper că ajutată de clubul Dinamo, club ce mă ajută și așa foarte mult, în cel mai scurt timp să nu mai fim singure. Mamă este unul dintre puținii oameni care m-au încurajat și mă încurajează în continuare. Să revenim pușin la concursul de aici. În general, gimnastica masculină e apreciată mai pușin și pe nedrept. Băieții au elemente mult mai dificile decît fetele. Au elemente acrobatică de toată frumusețea la toate aparatele și combinații foarte originale. Nu știu cum de nu observă lumea aceste lucruri. Și vă rog să nu vă supărați, dar nu-mi plac interviurile, mai ales cele lungi.

I-am mulțumit Teodorei Ungureanu pentru-am despărțit urîndu-i mult succes la admitere cît și în viitoarele confruntări. După atîția ani petrecuți în arenă și cînd gîndul la cei care vor veni, iat-o pe Teodora matură. După cum ne-am convins anii din urmă n-au scutit-o uneori de tristețe, o tristețe pîlînd în fața succedelor —, cu toate acestea rămîn ani plini de izbînză senine. Ce-și poate dori un om mai mult decît ca ajuns pe cel mai înalt podium să se cînte tricolorul pentru el. Și Teodora Ungureanu a trăit frumusețea și emoția unor astfel de clipe, care alături de îmbrățișările secretarului general tovarășul Nicolae Ceaușescu, și ale tovarășei Elena Ceaușescu, cu prilejul decorării ei cu „Ordinul muncii” clasa I, în 1 august 1976 — sint cele mai frumoase momente din viața ei.

ION PREDOȘANU ■

mai vrut să-i dea avizul, situația fiind incertă. Fiind în interesul hocheiului românesc ca Gall să intre cît mai repede pe gheață, credem că e de datoria federației să intervină cu hotărîre.

● Anticipînd, revista „Sport” ne aduce la cunoștință, pe coperta numărului din octombrie, că „fotbalistii noștri abordează cu îndrăzneală al 3-lea tur al cupelor europene”!? Dincolo de hazul situației, și nu zicem hop, pînă n-am sărit pîrleazul.
● O veste bună pentru iubitorii boxului gălățean. A revenit pe malurile Dunării antrenorul emerit Petre Mihai, de al cărui nume se leagă multe din succesele de altădată ale pugilismului din localitate.
● Pentru amatorii de statistici: selecționata de tineret a României a fost antrenată, în ultimele 500 de zile, pe rînd, de Ion Voica, Viorel Kraus, Cornel Simionescu, Cornel Drăgușin, Viorel Mateianu și, în ultimul timp, de Robert Cosmoc. Cum se zvonește că Robert Cosmoc va prelua conducerea echipei F.C.M. Reșița întrebarea e cine urmează la rînd?
● Aflată în pană de virfuri de atac, divizia A de fotbal pare să se fi orientat spre egalonul imediat inferior. Glonț de la Turnu Măgurele, Iordache de la Focșani și Iamandi de la Tulcea sint foarte curtați pentru productivitatea lor.

VIDIU IOANIȚOIA ■

Supunem atenției:

AUTOMOBILUL ELECTRIC

(Urmare din pag. 24)

mai sus, fie în litere, fie în invenții, fie oriunde, acelora de obicei societatea, pentru că să rămână așa cum e, trebuia să le taie capetele într-un fel.

A.P. Vedeti, tovarășe Molea, că s-a întâmplat așa, că societatea omenească a rețezat desori de cap pe cei care depășeau înălțimea medie, e adevărat. Însă noi simțim într-o epocă, în general, nu doar în această țară, că nu e ora, care e, numai la noi, e ora asta pe tot Pământul, în care e nevoie de asemenea oameni. Cu atât mai mult însă în țara noastră unde eu vă spun și vă reamintesc că inventatorii ar trebui să fie primii excepționali, pentru că noul la noi este o stare de spirit, apărută de autoritatea președintelui, este adică politică de stat. Și aici este într-adevăr dilema noastră: cum se poate ca într-o țară al cărei conducător exprimă politica noului, primul între liderii contemporani...

M.M. ...El însuși este un inovator în politică.

A.P. ...el însuși este, de exemplu, descoperitorul unei noi ordini politice a lumii, al unei noi ordini economice, cum se poate ca acolo unde se spune cu atât mai acut azi, dar s-a spus acum 15 ani, „Să gândim cu capetele noastre”, să ne coste atât energie risipită, să ne coste atâtea elanuri strivite faptul că unii gîndesc și a... lasă să gîndească? De aceea v-am invitat aici și revista noastră continuă operația aceasta de mare noblețe de a sprijini aceste idei pentru că sînt și necesitățile vremii exprimate în această luptă pentru afirmarea noului, sînt și niște sarcini precise ale noastre pe care afirmarea noului, sînt și niște sarcini precise ale noastre pe care le avem ca simpli membri ai acestui partid. Tovarășe Molea, ce aveți dumneavoastră de propus? Cu ce noutate veniți? Concret.

M.M. Niște tovarășii au venit și mi-au arătat o poză, le trebuia ceva.

A.P. Nu numai referitor la mașină. Vă rog să scoateți legitimația dv. de gîndire.

M.M. Acei tovarășii aveau realmente nevoie de ceva. Și nu știu cum se face. Mi-au arătat o poză mică, urîtă poză. Le-am spus că nu știu, dar să vedem. De la poza aia s-a ajuns să înțeleg că deși se credea că în cartea de radiotehnică, aia pe care o învăță elevii în școala medie, se credea că s-au umplut toate paginile, e curios că în ultimii 5-6 ani au rămas multe pagini nescrise. Multe pagini nescrise și că trebuie să vezi lucrurile alt fel. Un alt capitol. Să zicem că au învățat oamenii să semene griu în pământ ș.a.m.d., și a venit o situație să semene semințe în apă.

A.P. Orezul se și seamănă în apă.

M.M. Atunci și bobul trebuie să fie altul, și apa alta, și vremea semănăturii și a... lesului, toate se schimbă dacă nu se... în pământ ci seminii în apă. Așa și aici: e ALT FEL. Și de la acel ALT FEL, pe care la început nu puteai să promiți nimănui că-l faci, era așa de curios, așa de interesant, că tot timpul meu liber m-am ocupat de el. Și am văzut că se poate.

A.P. Ce se poate?

M.M. Să faci telecomunicații total diferite. Cine știe să-și facă aparat de ascultat după această nouă rețetă aude, ceilalți, care au aparate radio de ascultat cunoscute din capitolele scrise ale lecțiilor de radiotehnică, aia n-auz nimic. Poți să vezi lucruri prin pământ cu raze X, cu ultrasunete și alte mijloace. Le vezi. Altfel nu le vezi. Uite, acum avui neplăcerea să am niște pietre la fier, bune pentru neprieteni, căci neprieteni am eu, și acele pietre nu se văd decât foarte greu, nici cu raze X, nici cu ultrasunete; se văd cu tehnica asta nouă de radio.

A.P. Aveți dumneavoastră o tehnică nouă cu care vedeți?

M.M. Da, văd prin corpuri mate, să nu fie metalice. Ca și cînd ai tăia cașcavalul și mărlul și vezi găurelele sau respectiv sămînța. E altceva decît a fost.

A.P. Este extraordinar cum ați spus: Este ALTCEVA decît a fost! Și e greu de priceput cu mintea?

M.M. Eu am ținut la o instituție onorabilă, vorba lui Nea Iancu, științifică, o conferință la nivelul „Mai aveți o întrebare?”, ca să nu-i obosesc, că știu eu că dacă le spui oamenilor vorbe grele se plictisesc și trebuie să le spui în pilde ca să înțeleagă, cum a spus mereu norodul românesc.

A.P. Omenesc, nu numai românesc.

M.M. Eu le știu pe-ale noastre. Eu sînt jumătate mocan, jumătate cioplitor în piatră.

A.P. Dar de ce-ați cioplit piatră, să vedeți ce e în ea?

M.M. E bună să faci lucruri frumoase și-o fac românii de la Albești de la 1300.

A.P. Da, e o piatră foarte frumoasă la Albești, albă.

M.M. Piatră caldă, cum îi zicem noi, cioplitorii. Este de la Cimpulung Muscel puțin mai departe.

A.P. Și ce-ați făcut?

M.M. Am făcut tot ce-am putut, am lucrat în timpul meu liber și acum avem încă un contract, cu multă, multă greutate realizat.

A.P. Contract cu cine?

M.M. Contract cu C.N.S.T.-ul, să fac ceva, să vadă oamenii, pentru că eu văzusem, dar oamenii fără să vadă e mai greu să înțeleagă. Și cînd ei văd nu înțeleg imediat, dar nu e musai ca cineva care se uită la televizor să știe ce e în spate. Și aveam greutăți pentru că eu gîndeam că dacă găsesc un meseriaș ca mine și stă lingă mine și merge treaba ca de la meseriaș la meseriaș, e de-ajuns. Nu-i de-ajuns! Pentru că atunci cînd am fost la instituția aia onorabilă le-am explicat fără prea multe vorbe complicate.

A.P. Ce le-ați spus în esență? Că ați descoperit un principiu nou în fizică?

M.M. Nu l-am descoperit, eu l-am luat așa cum era.

A.P. Nu zic că l-ați inventat, zic că l-ați descoperit! Deci ați ridicat întunericul de pe el.

M.M. Da, cam așa ceva.

A.P. Deci un principiu existent. N-ați INVENTAT o realitate, ați DESCOPERIT o realitate.

M.M. Am descoperit-o. Ea ERA.

A.P. Multe sînt și nu le știm. Cine știe ce e sub noi?

M.M. Și au zis că au priceput.

A.P. Puteți să ne rezumați descoperirea dumneavoastră?

M.M. Descoperirea constă în faptul că toată lumea transmite unde radio, unde continue cînd ascultă muzică populară sau ușoară, ori transmite și după aia se mai hodină ș.a.m.d., ca radaristii care vor să vadă un avion pe cer. Ei, dar eu nu transmit prea mult timp, sînt mai grăbit. Timpii care intră în joc sînt așa de scurți că dacă într-o secundă lumina ajunge cam de la Pămînt la Lună, cu ceva mai puțin, apăi vă închipuiți cît de mic trebuie să fie timpul ca lumina să străbată un milimetru și ceva, doi. Așa de scurți sînt timpii ăștia. Ei, și dacă lucrurile se schimbă, și cum produc aceste unde, și cum se propagă ele, și cum trebuie să le recepționezi, și cum să înțelegi ce au văzut pe unde au trecut, totul se schimbă. Nu am găsit eu că sînt mai cu moț, bineînțeles. S-au întâmplat, așa cum se întâmplă, nu am nici un merit, nici un defect că eu am găsit treaba asta. S-a întâmplat că așa se întâmplă. Că dacă se întâmplă să ai și apă, dacă se întâmplă să ai și sare, un tuci și lemne de foc, să ai și mîlai, dacă se întâmplă să ai și ceva de mestecat, poți să ai o mămăligă. Așa s-a întâmplat ca eu să fi lucrat la timpii scurți, ca eu să fi lucrat cîndva la radar, ca eu să fi lucrat în colaborare cu niște oameni care voiau să vadă niște lucruri care nu se vedeau mai înainte cu alte mijloace, dîncolo de obstacole, în interiorul lucrurilor.

G.C. Dîncolo de ziduri, sub betoane, sub trotuare...

M.M. Ei, și pentru că au fost o serie de întâmplări din astea...

A.P. Și dumneavoastră sînteți în posesia acestor lucruri?

M.M. Da.

A.P. Și ce se întâmplă cu ele? Ele sînt recepționate așa cum se cuvine? Noutățile dumneavoastră sînt recepționate social așa cum se cuvine?

M.M. Nu sînt recepționate. Mulți nu pricep și nu cred.

A.P. Ce greutate ar fi să vezi dacă un om știe sau nu ceea ce zice că știe?

M.M. „Cine nu pricepe trebuie să creadă”. Omul ori pricepe, ori crede.

A.P. Bun, dar văd că e și a treia variantă: nici nu pricepe, nici nu crede.

M.M. Că nu vrea nici una, nici alta.

A.P. Și nu vă bucurați de nici un sprijin?

M.M. Deloc. Pentru că au zis: ce-i trebuie poveștile astea omului ăstuia?! Tot a făcut roțițe mici de ceas, și ceasuri și mai mici, și mai mici, că la urmă le-a făcut așa de mici că nici nu le mai vedem.

A.P. Și nu mai sînt bune, nu?

M.M. Dacă nu se văd?! Hai să-l punem noi la fierărie, să facă potcoave și să pună colacul pe roată, că alea se văd și alea ne trebuie. Și mă puseră să fac treabă de-asta la ceva ce nici măcar nu le trebuia. În vîrtejul ăsta am intrat eu. Nici din vina mea, nici din vina altora, că ei se gîndeau poate bine, dar am nimerit-o ca Ieremia cu oiștea-n gard. Din cauza asta, pentru că mi se cerea să fac altceva — și nu se poate face nimic fără credință, dacă nu ai credința prostului, ci acea credință care se numește conștiință, care e izvorul libertății, că eu sînt liber să fac numai ceea ce sînt conștient că trebuie să fac — dar cînd eu știu că am altceva pe care știu să-l fac bine și de folos, mai bine mă duc portar, dacă nu mai pot să fac lucrul meu.

A.P. În acest punct mi se pare că v-ați întîlnit cu tovarășul Cazacov.

M.M. Exact. Că dacă nu era dînsul eu mă lăsam păgubaș, că sînt mai liniștit, mai cuminte.

A.P. Și atunci v-ați hotărît să faceți împreună ceva.

M.M. Și ne-am hotărît să folosim împreună tehnica aia și aici. Pentru că poate să facă multe treburi.

A.P. Acea tehnică are multe întrebări, după cite imi dau eu seama.

G.C. În afară de ce a spus tovarășul Molea în legătură cu această mașină, adică radiotelefon montat pe mașină, un radiotelefon care nu poate fi nici interceptat, nici burluiat, de nimeni, un radiotelefon care-ți poate servi din mașină să vorbești acasă sau direct să vorbești cu un

număr, un apel la un prieten, la o terță uzină, întreprindere, fără fir, în afară de acest lucru care este colosal, nu trebuie să zicem radiotelefon fără posibilitate de interceptare sau burluire, pentru că poate nu se-iar deranja interceptarea, dar să nu se încerce între ele mai multe mașini cu soluții proprii, deci din acest punct de vedere nu este o noutate, este o foarte mare noutate tehnică. Dar principiul lui Mișu Molea poate fi aplicat în aparate și detectoare. Dînsul este foarte modest, chiar foarte-foarte modest. Și poate că s-a și plictisit văzînd cum a fost primit.

A.P. Modestia ca formă a plictiseli!

M.M. Fiindcă dacă un om pune suflul la o asemenea noutate și e lovit, din plăcere îi devine greață ceea ce face. La un moment dat a vrut să plece, să-și ia transferul, ca să stea liniștit, să predea cursuri de fizică. Un om la capacitatea la care zic că foarte multe industrii ar fi după aceste idei. Adică pe acest principiu poate realiza detectoare care pot vedea prin ziduri, care pot detecta nemetale, e foarte important, nemetale, detectoare care pot detecta respectiv în structura barajelor de hidrocentrale infiltrația de apă în betoane, fisuri.

A.P. Aveți așa ceva?

M.M. Sînt multe aplicații.

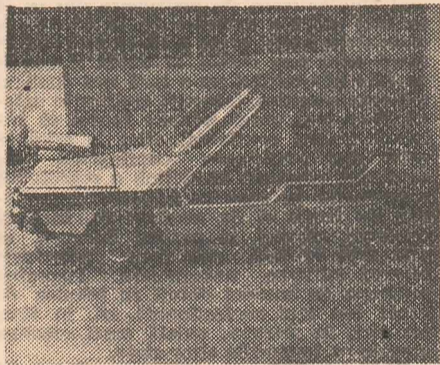
J.C. Prospectare din avion a straturilor geologice.

M.M. Pină la niște adîncimi. S-au lăudat americanii de curînd că au făcut niște prospectiuni cu sisteme de radar, n-au spus cum. Nici nu e nevoie. Nouă nu trebuie să ne spună. Mai știm și noi. S-a întâmplat o dată, am avut marea, marea fericire să-mi întîndă mina șeful statului. Era într-o vizită de lucru în întreprinderea noastră și cît de fericit m-am simțit, înțelegi, că dînsul a socotit de cuviință să se intereseze și de preocupările mele.

A.P. Și în ce constau aceste preocupări?

M.M. Făcusem ceva ce nu se făcuse în alte părți. Și era ceva care ne ajuta pe noi tot la văzutele.

G.C. Era un filtru cu destinații speciale, cu performanțe neatînsse încă de nici un alt aparat asemănător.



Minielectromobil „Sarmis” E.M. 4 K (decapotabil)

A.P. Să ne întoarcem la mașina aceasta. Deci are sisteme electronice foarte specializate, foarte bune. Ce mai are? Cît consumă, tovarășe Capră?

J.C. Mașina noi o propunem în cinci variante: varianta benzina, varianta motorină, varianta hibridă: motorină-electric, benzina-electric și consum numai de energie electrică, mașină electrică.

A.P. Ce caracteristici are fiecare dintre ele?

J.C. Eu vă spun caracteristicile ce se pot obține realizînd astfel de mașinuțe. E bine să vă spun de la început că nu este prima mașină la care sîntem și după cum știți și ați scris și dumneavoastră, rezultatele s-au dovedit. Mașinuța pe care o vedeți în fotografie, spre deosebire de cele cunoscute, are în primul rînd raportul masă utilă și masă inertă cu totul altul decît la celelalte mașini. Ca să pot exemplifica, mașinile în medie transportă cam 30 la sută din valoarea sarcinii totale și în medie, pe plan mondial, mașinile sînt încărcate cu 1,5 persoane, deci merge șoferul și din cînd în cînd își ia și șeful. La o Dacie, ca să luăm un exemplu de-al nostru, se consumă cam 54 lei pentru automobil și 1 leu pentru cel care conduce. Este puțin cam exagerat, dar așa stau lucrurile. Noul autovehicul va avea o greutate proprie de 285 kg față de 940 cit are o Dacie.

A.P. Cum îi spuneți?

J.C. Nu i-am dat încă un nume. Poate împreună o să-i dăm unul.

A.P. Dar va fi mai mic mult decît Dacia?

J.C. Nu. Va avea aproape aceeași înălțime ca și Dacia. Va avea 3 locuri, toate în față.

A.P. În fine, se realizează bancul acela cu oltenii, că se vor face mașini cu 5 locuri în față că toți oltenii au vrut să fie pe scaunele din față.

J.C. În ceea ce mă privește pot realiza o mecanică de așa manieră încît să obținem un randament cît se poate de mare, un coeficient de rezistență aerodinamică cît se poate de bun; bineînțeles numai în colaborare cu amicii cu care am discutat și cu colectivul, altfel n-o putem realiza la parametrii de care vă spun. Ea, folosind motorul Milu, de care dumneavoastră ați scris, la greutatea, coeficienții și

mecanica pe care le pot realiza ajungem la 2,8-3 litri motorină la 100 km pentru viteza de 80 kilometri pe oră în varianta motorină.

A.P. Deci nu mai mult de 3 litri?!

J.C. Nu mai mult de 3 litri motorină.

A.P. Cît va putea transporta în afară de 3 oameni?

J.C. În afară de 3 oameni mai poate transporta un portbagaj plin.

A.P. Normal, nu?

J.C. Nu e chiar normal, pentru că portbagajul este aproape de 2 ori mai mare decît cel al Daciei. Cam așa se poate transporta.

În varianta electrică, mașina va putea depăși 200 km autonomie cu o pilă, iar în varianta hibrid va putea depăși 400 km autonomie. Hibrid înseamnă folosind motorină în cantități mult mai mici decît se folosește pentru un motor obișnuit, pentru că la hibrid motorul merge la un regim economic, la un regim optim la care cuplul este maxim și consumul minim. Consumul scade cu aproape un litru față de cel diesel, deci ajunge la 1,8-2 litri, pe suta de kilometri. Nu față de dieselele obișnuite, ci față de dieselul nostru. Nu este de trecut cu vederea faptul că motorul diesel se știe că nu poate funcționa sub 300-400 cmc pe unitate, pentru că jetul, conul de pulverizare al motorinei face să se lichiefieze, nu face posibilă funcționarea unui motor diesel la capacități mai mici, vreau să vă spun că s-a realizat de către acest Milu, pe care l-am adus în discuție, un motor de 20 cmc diesel, ceea ce este prioritate absolută pe plan mondial. Acest motor poate furniza puterea echivalentă necesară încărcării în timpul funcționării acestui vehicul, cu energie electrică. La vehiculul electric hibridizat în cazul acesta cu motor are în plus față de un automobil electric un motor mic care de obicei se plasează în cotiera fotoliului, deci în față și în spate este portbagaj la mașina noastră, și acest motor este capabil să dea pină la 2 kW, 3 kW chiar în timpul mersului. Consumul lui este 175-180 g pe C.P. x 3 fac aproape 500, împărțit la 0,78, vine cam 600-650 cmc, adică 0,6 litri pe oră, pentru această treabă pe care o face.

A.P. Deci 200 km are autonomia pe care ați pus-o în legătură cu bateriile. Hibridizat cum e?

G.C. Hibridizat întrebunțază acest motor care o reincarcă pe traseu în timpul mersului. Și care consumă în jur de 0,6 litri motorină pe oră. Dar atunci dublează autonomia, se duce la 400 km.

A.P. Și după 400 km?

J.C. La 400 km se presupune că omul are o treabă. În timp ce-și rezolvă această treabă, bateria se încarcă.

A.P. De unde?

J.C. De la acest motor care funcționează încontinuu.

A.P. În cît timp o poate reincarca pentru încă 400 km?

J.C. Încărcată cu impulsuri — în două ore. Încărcată normal — în 8 ore.

J.C. Și aici intervine iar specialitatea prietenului și colegului nostru Mișu Molea. Ca mașina să fie echipată cu un dispozitiv de încărcare prin impulsuri, dispozitiv electronic cu încărcare rapidă.

A.P. De unde impulsuri?

M.M. Păi se provoacă, avem noi niște soluții.

A.P. Dar nu de la o sursă de energie externă.

M.M. Nu. Motorul consumă motorină, produce electricitate, electricitatea trebuie să încarce acumulatorul, dar încărcarea nu se face în mod normal, ci după o altă rețetă. Care micșorează foarte mult timpul de încărcare.

J.C. Eu de ce v-am spus peste un litru și nu v-am spus 0,6 pentru că 0,6 este pe oră, dar mașina poate merge 60, 70 km pe oră, deci am dublat eu de la mine, am zis un litru și ceva, pină în doi litri consum. Ceea ce, raportat la ce există la ora actuală, este noutate absolută pe plan mondial.

A.P. O întrebare pentru dumneavoastră: Dacă ați avea condiții materiale, imediate, în cît timp ați putea produce această mașină?

J.C. Toate cele cinci variante? Sau varianta electrică?

A.P. Varianta electrică. Dacă ați avea toate condițiile, toate condițiile. Dacă începînd de astăzi, citînd revista Flacăra, în care apare convorbirea noastră, oamenii de autoritate cărora le supunem atenției această situație, hotărîsc să vă ofere toate condițiile de care aveți nevoie, în cît timp o puteți face?

J.C. Dacă există toate condițiile, respectiv mașini-unelte și materiale după care nu trebuie să mai umbu eu după ele, atunci în 3 luni se poate rezolva. Un prototip de automobil american, imi scapă numele, Chrysler pare-mi-se, s-a realizat în doi ani și a costat enorm. Noi am zis trei luni pentru că imi cunosc forțele de muncă. Am realizat în șase luni singur făcîndu-mi aprovizionarea, ceea ce e foarte greu. Dacă dau mai devreme de 3 luni, eu mă bucur.

Dacă m-am apucat de treabă n-am probleme, sînt fericit, n-am probleme, nu-mi trebuie nici concediu, nici retribuție.

A.P. Acestea ar fi deci problemele. Să facem acest prim pas, să arătăm niște obiecte vii, ce se poate face prin concentrarea citorva inteligențe.

J.C. Mai sînt și alte lucruri despre care deocamdată e prematur să vorbim. Noi sperăm să facem o surpriză plăcută tovarășului Nicolae Ceaușescu, fără de care renașterea acestei țări n-ar fi existat; odată cu această mașină, în materie de consum, o surpriză care într-adevăr o să fie surpriză.



România socialistă — o țară care gindește și acționează
pentru viitorul ei, pentru pacea și progresul planetei

Securitate-dezarmare, — imperative majore ale lumii contemporane

Se vorbește adeseori, și nu numai la noi, despre consecvența prezentei României în lume, despre permanența acoperire faptică a ceea ce proclamăm. În fine, despre relația de strânsă interdependență existentă între politica internă și cea externă a partidului și statului nostru. Nu trebuie să uzezi de prea multe argumente — realitatea de zi cu zi fiind în acest sens cel mai sigur argument — spre a proba valabilitatea celor mai sus afirmate. Un popor și o țară, care-și trăiesc, la cota înaltă a efortului constructiv, cea mai fertilă perioadă dintr-o existență milenară, pentru care liniștea și pacea planetei sînt cheazăsii sigure ale prosperității economice și sociale independente, un astfel de popor și o astfel de țară este firesc să acționeze ca un promotor activ al idealurilor de destindere, securitate, dezarmare și pace. Proiecție în exterior a valorilor societății românești contemporane, dorința de înțelegere, colaborare și pace a României socialiste, departe de a rămîne în stadiul de simplu deziderat, își găsește expresia fidelă în perimetrul acțiunii concrete. În fața de politică externă, în inițiative și propuneri realiste, constructive.

Este lesne de înțeles, în acest context, interesul major al României pentru soluționarea pozitivă, în consens cu aspirațiile poporului român, cu aspirațiile tuturor popoarelor, a complexului dosar care încheie între copertile sale, de ani și ani, problemele dezarmării, ale edificării unui climat autentic de securitate în Europa și în lume. Interes și preocupări majore, fiindcă miza pusă în balanța soluționării sau nesoluționării problemelor securității și dezarmării este, fără pic de exagerare, uriașă. Cîteva exemple sînt, credem, în măsură să ofere dimensiunile reale ale situației la care s-a ajuns în acest domeniu, situație care face, din păcate, atât de actual și azi, celebrul dicton hamletian: „a fi sau a nu fi”. Abia ce gîndindu-și suflul după două războaie mondiale ustuloare, omenirea s-a lansat, în ultimele decenii, în cel mai nebunesc galop cunoscut vreodată în istorie: scăpată de sub orice control, cursa înarmărilor, clasice sau nucleare, a început să înghită, de la an la an, enorme fonduri financiare, resurse umane și materiale. 425 de miliarde dolari, plafon fără precedent, aceasta este „jertfa” pe care, după unele surse, omenirea o aduce, în prezent, pe altarul zeului războiului. În ultimii 34 de ani, volumul total al cheltuielilor militare pe glob a însumat fabuloasa cifră de 7 000 miliarde dolari. Toate acestea în timp ce anual, în lume, milioane de oameni, milioane de copii continuă să moară de foame, de boli, de mizerie, cînd alte 800 de milioane de contemporani al zborurilor cosmice nu știu să scrie și să citească sau cînd economia mondială traversează o puternică criză structurală. Dar cu cît sînt mai concrete, echivalentele acestea între risioa desăntătată, pe de o parte, și nevoile stringente, reale, ale omenirii, pe de altă parte, dobîndesc mai mult relief, argumentează și mai puternic dimensiunile absurde ale cursei înarmărilor. Iată de pildă, în plină criză petro-

lieră, înarmările consumă în fiecare an peste 750 milioane barili de hidrocarburi lichide, cantitate echivalentă cu consumul întregii Africi. Cîrca 14 la sută din cererea mondială de aluminiu, cupru, plumb și zinc și circa 40 la sută din cea de titan este destinată scopurilor militare. Și, pentru a încheia cu aceste exemple ce pot fi continuate la nesfîrșit, costul unui port-avion echivalează cu: 1,4 milioane tone cauciuc natural, 800 000 tone cositor, 170 milioane tone cafea. Sau, în vreme ce finanțarea înarmărilor a costat, anul trecut, 92 de dolari pentru fiecare locuitor al planetei, programul umanitar al ONU nu a depășit 57 de cenți.

Dar necesitatea înfăptuirii dezarmării nu este impusă numai de uriașă și irațională risioa provocată de cursa înarmărilor. Proliferarea cantitativă, perfecționarea calitativă a armamentelor — veritabili purtători materiali ai politicii de forță și dominație — constituie, în primul rînd, un imens pericol pentru liniștea, securitatea și pacea popoarelor, o permanență sursă de tensiune, de neîncredere, un element nociv care înveninează relațiile internaționale. Iar vorbind de pericole, trebuie luată în considerație în primul rînd puterea de distrugere din ce în ce mai mare a armelor ce se adună în arsenalele lumii, arme a căror utilizare în cazul unui nou război ar putea șterge de pe fața pămîntului nu o țară sau două, ci întreaga omenire, întreaga civilizație umană. S-ar mai putea adăuga faptul că bătrînul nostru continent, aflat la originea celor mai pustitoare conflagrații ale secolului, continuă să dețină o „regretabilă supremație în ceea ce privește acumulările de trupe și de armamente, inclusiv nucleare, că aici, în centrul Europei, se află față în față cele două principale blocuri militare antagoniste, însumînd milioane de oameni dotați cu tehnica de luptă cea mai perfecționată, că, în fine, tot aici, în Europa, există mari efective armate pe teritoriile altor state.

Care a fost și care este poziția României socialiste în fața acestei grave probleme? Pentru cine urmărește și cunoaște politica țării noastre, mai cu seamă în anii ce au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, răspunsul nu ar putea să fie decît acesta: un nu hotărît armelor, războiului, o activitate neslăbită consacrată dezvoltării și consolidării climatului de destindere, securitate și pace, un vibrant apel la rațiune și responsabilitate adresat guvernelor, tuturor popoarelor lumii, propuneri și inițiative constructive la O.N.U. sau în alte importante forumuri internaționale, adoptarea de către țara noastră a unor măsuri practice, exemplare. Începînd cu acest din urmă aspect, veritabilă legătură între vorbe și fapte, România socialistă nu numai că a adoptat cunoscuta hotărîre de a nu spori partea din venitul național alocată înarmărilor, dar a și realizat o serie de măsuri de majorare a alocațiilor pentru copii pe seama fondurilor destinate cheltuielilor militare.

Atașată ferm cauzei edificării unei lumi

a păcii și securității internaționale, România socialistă a elaborat și avansat în decursul anilor — din inițiativa și sub directă îndrumare a tovarășului Nicolae Ceaușescu — numeroase propuneri realiste, constructive, menite a jalona dificilul drum al omenirii pe coordonatele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare, pe calea edificării securității în Europa și în lume. Ca o veritabilă sinteză a preocupărilor în acest domeniu, Congresul al XI-lea al partidului a elaborat un cuprinzător program de dezarmare, materializat în documentul de largă rezonanță internațională intitulat: „Poziția României în problemele dezarmării, în primul rînd ale dezarmării nucleare, și instaurarea unei păci trainice în lume”, prezentat la ONU în 1975, ulterior îmbogățit, la sesiunea specială a Adunării Generale din 1978. El vizează, printre altele, adoptarea de măsuri practice ca: înghețarea bugetelor militare și a efectivelor militare la nivelul anului 1978 și trecerea la diminuarea acestora pînă în 1985, cu 10—15 la sută, asumarea de către toate statele a angajamentului de a nu mai amplasa noi trupe și armamente pe teritoriile altor state, reducerea treptată a activităților blocurilor militare ca măsură tranzitorie spre desființarea lor concomitentă, realizarea dezangajării militare la frontiera dintre state, crearea de zone denuclearizate în Balcani și în alte regiuni ale lumii, acordarea unei atenții speciale măsurilor vizînd oprirea înarmărilor nucleare și trecerea la dezarmarea nucleară, creșterea rolului și răspunderii ONU în înfăptuirea dezarmării, aplicarea integrală și generalizarea la scara tuturor continentelor a prevederilor Actului final de la Helsinki etc.

În ceea ce privește consolidarea cursului spre destindere și securitate în Europa, țara noastră care, se știe, a fost un factor deosebit de activ și constructiv în toate fazele pre și post-Helsinki, se pronunță ferm pentru adoptarea unor măsuri efective de dezangajare militară și dezarmare pe continent, fără de care, așa cum sublinia în repetate rînduri președintele Nicolae Ceaușescu, nu pot fi concepute destinderea, securitatea și pacea în Europa și în lume. Tocmai de aceea se impune ca, în timpul rămas pînă la viitoarea reuniune general-europeană din 1980 de la Madrid, să se asigure o pregătire temeinică a acesteia, pentru a se asigura o dezbateră constructivă, realistă, de bunăcredință a problemelor legate de componența militară a securității, de a se asigura succesul reuniunii din capitala spaniolă.

Nu putem încheia aceste rînduri în care am încercat să relevăm, succint, strădania neostenită a poporului român, a țării noastre, de a se trece la măsuri concrete de dezarmare, de a se asigura pacea și securitatea tuturor națiunilor, fără a evoca vibrantele apeluri adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu guvernelor, popoarelor lumii, celor mai largi forțe ale progresului și democrației, de a acționa cu hotărîre, pînă nu e prea tîrziu, pentru a pune capăt aberantei competiții militare mondiale, pentru a se trece de urgență la măsuri efective de dezangajare militară și dezarmare, în primul rînd de dezarmare nucleară. Este apelul unui autentic umanist, al vizonarului lucid, responsabil, care știe că stă în puterea popoarelor să îndrepte evoluția lumii pe un făgus pozitiv, pe calea păcii, a creației pașnice și colaborării.

AUREL PERVA ■

Arta somnifer

„Guma de mestecat a creierului” este titlul unui comentariu apărut în „Le Monde Diplomatique” care exprimă pe scurt o realitate ce marchează puternic perimetrul lumii occidentale. Este vorba de industrializarea culturii sau, mai limpede, golirea completă de conținut a genurilor artistice și transformarea lor în produse de piață, fabricate după norme stricte ale cererii și ofertei. Surogatele de cultură, ambalate în funcție de moda lunii sau trimestrului, se difuzează bătăie și sfiorător, năucind publicul, devenind astfel clientelă. O cinematografie zăpăcită, o muzică amuzicală, o beletristică de gang, o artă premeditată semidocă se realizează în stilul marii serii după regulă de fier a profitului. Aceasta nu înseamnă evident, că în lumea occidentală nu există artă autentică, avînd valori umaniste certe, ci doar că pirghiile de transmitere amplă în public aparțin celor care scorbani din piatră seacă și, de ce nu, milioane dintr-o artă seacă...

„Guma de mestecat a creierului”, adică amortirea opiniei publice prin transmiterea obsesivă de producții sub culturale, s-transformat din efect în cauză devenind baza morală a unei imense industrii. După cum nota revista amintită, „industrializarea culturii poate afecta liberul arbitru al indivizilor, capacitatea lor de autodis-cernămint și autodecizie; în același timp, ea încearcă să înlocuiască legitimitatea aspirația umană spre autonomie și interpretare conștientă a realității printr-un confort mîm și o pasivitate net regresivă”.

Fenomenul evazionist, vidul cultural și în aceeași măsură, cel al existenței sociale în general, dezamăgirea și recepția vitătea pasivă la impactul tuturor sloganelor creează premisa fertilă a marii producții de tip „Punk”, pentru a nu singur exemplu. „Pustiți, fără or, or, șomer și plietisit de moarte” sau „Omoară-mă, nu vreau să trăiesc, omoară-mă” sînt titluri de melodii care au făcut vogă în rîndurile unui tineret debusolat și crescut în alarma generală a frustrărilor de tot felul.

Desigur, paleta meniului servit prin marile mijloace de comunicare conține anume diversificare, victimele acestui consum fiind asaltate cu doze de ingrediente diferite. Numitorul comun rămînd însă prepararea unei mărfi-drog în stare să toacească spiritul critic al consumatorilor, supralicitudin formule stas care, prin conținutul lor subevoluat, determină, cum s-a precizat pe bună dreptate de numeroși sociologi, infantilizarea spectatorilor și cititorilor.

Filmul devenind o marfă, sînt utilizate metodele cele mai moderne, cele mai savante, cele mai costisitoare ale marketingului pentru a-l asigura rentabilitatea... Un singur exemplu: filmul „Supraomul” — cost de producție: peste 35 milioane dolari. Firma Warner Communications a cumpărat toate drepturile de distribuție pentru 10 milioane dolari, sumă recuperată, chiar înainte de prezentarea pe piață a peliculei prin lansarea a nouă produse, de la o carte privind realizarea filmului, pînă la calendare, afișe, jucării și... ciorapi „Supraom”.

Pentru ca tacimul să fie complet și amenajarea gusturilor să se realizeze, fără discriminări, în vizorul „confortului cultural” intră și cîinii. În Japonia, în anul bugetului de 780 de milioane de dolari afectați de firmele de reclamă pentru întreprinderea cîmpunătoare a populației canine, sume substanțiale se consumă pentru organizarea unor programe de filme TV pentru... patrupeze. Serialele de acest tip le-ar scuti pe prețioasele vietuitoare de grijile și angoasele lor cotidiene...

Transformată în bani, valoarea angoaselor canine concurează valoarea celor umane. O corelație între bugetul distribuit pentru ajutorul de șomaj și cel necesar gumei de mestecat pentru creierul „cîinilor plasează această realitate în domeniul absurdului pur.

RADU BUDEANU ■

Asasinatul de la Sarajevo (V)

Viena continua să petreacă indiferentă...

Era și la Sarajevo, în duminică de 15/28 Iunie, o splendidă zi de vară... După terminarea manevrelor militare, în această dimineață, arhiducele vizita capitala Bosniei. În drumul făcut de coloana oficială spre primăria orașului se afla și tipograful Gabrinovic — fiul unui politist austriac — care aruncă o bombă artizanală în coloana de mașini. Din întâmplare, bomba nu-și lovește ținta: ea explodează în spatele mașinii cu înalții oaspeți, rănind cîteva persoane de pe trotuar și pe cei aflați în mașina imediat următoare perechii arhiduciale.

În ciuda acestui grav incident, coloana își continuă drumul spre primărie. Aici, arhiducele, vădit iritat, îl apostrofă pe primar — un turc! — înainte ca acesta să-și bilbeie cuvîntul de primire:

— Bine, domnule primar, venim la Sarajevo ca să vă facem o vizită și dumneavoastră ne primiți cu bombe?! E nedemn!

Și în timp ce se desfășura ceremonia recepției, Franz-Ferdinand decise să meargă la spital pentru a vedea de soarta

răniților. Urcat într-un automobil aflat în curte, împreună cu soția sa, cu generalul Potiorek și contele Harrach, unul dintre întîmii săi, cu acesta din urmă la volan, ei pleacă imediat după ce primarul își terminase bolboroseala. La colțul străzilor, de curînd botezate de noii stăpînituri al Bosniei, cu numele lui Franz-Josef și Rudolf, liceanul Gavril Prinkipo descarcă două focuri de revolver. Ambele își atîneră ținta; erau mortale. După cîteva minute perechea arhiducală înceta din viață. Ceasul arăta ora 11...

Vestea nenorocitului atentat ajunsese la Viena puțin după ora prînzului. Cancelarul, contele Berchtold, a transmis-o urgent cabinetului împăratului, care se afla la Ischil. Dar nimeni nu îndrăznea să-l aducă acestuia știrea asasinării nepotului său. Din nou cunoscuta actriță Schrott, prietena de inimă a împăratului, la fel ca în urmă cu 25 de ani cînd se aflase de moartea lui Rudolf petrecută la castelul de vinătoare de la Mayerling, se însărcină să-l aducă greaua veste bătrînului conducător al imperiului. Acesta, îm-

preună cu mai mulți invitați, tocmai se pregătea să dejeneze. Primi tăcut vestea și apoi exclamă teatral:

— Îngrozitor, îngrozitor! Nici o încercare nu mi-a fost cruțată!

Ceru să fie lăsat singur. Și-și continuă dejunul!

La București, în după-amiaza zilei de duminică, se desfășura una dintre cele mai importante curse de cai ale anului. În tribuna hipodromului se afla și regele cu întreaga sa familie. Ziariștii B. Brănișteanu plecase din redacție după ce ediția specială a Adevărului luase drumul rotativei. Aici, la hipodrom, întîlnindu-l pe Al. Marghiloman, fruntaș al partidului conservator, proprietar de cai de cursă și mare pasionat de echitație, îi comunică știrea. Acesta se grăbi spre regele Carol care tocmai cobora scările. Gestul de consternare al monarhului nu trecu neobservat de mii de spectatori și o emoție generală cuprinsese multimea: ceva foarte grav se întîmplase. Dar ce anume?

După cîteva minute au năvălit pe poarta hipodromului vinzătorii de ziare strigînd vestea care pricinuise ediția specială a Adevărului! Enigma putea fi dezlegată de multime.

Journalistenzimmer era aidoma unei case de nebuni, cînd C. Graur dăduse buzna pe ușa ei. Telefoanele și telegrafii erau luate cu asalt într-un amestec babilonic de limbi. Și apoi

se produse o liniște nefirească și nepăsarea puse stăpînire pe toți. „Cum e posibil — se gîdea Graur — ca oamenii să rămîie atât de indiferenți în fața unui asemenea eveniment? Și doară nu sînt aici numai străini — englezi, francezi, ruși, italieni — cărora victimele le pot fi indiferente; nu sînt numai naționalități irendentiste — cehi, poloni, ruteni, croați, slovaci și iar italieni — care simt, poate, și puținică „Schadenfreude”, un fel de satisfacție răutăcioasă, pe care în limba română n-o putem defini; sînt aici dinastici fervenți, care visează Austria Mare și în fața cărora n-aș sfîtu pe nimeni să spuie o vorbă rea despre familia imperială. Și-mi zic: așa sînt ziariștii, profesia le-a împietrit inima, nimic nu mai e în stare să-i miște: întîmplarea cea mai grozavă le pune numai creierul în acțiune; ei nu sînt oameni, ci ziariști”.

Trecuse de miezul nopții cînd, în grupuri felurite, formate de-a lungul timpului, din simpatii și interese reciproce, ziariștii părăsiră Casa presei. Deși era tîrziu, după această splendidă zi de vară, Viena continua să petreacă indiferentă chiar la evenimentul de proporții pe care edițiile speciale ale ziarelor îl adusesse la cunoștința cititorilor săi.

VARIANT ARACHELIAN ■

(Din cartea de evocare istorică Toamna pătimirilor noastre, aflată în curs de apariție la Editura „Eminescu”)

Ochii și urechile lumii

Pacea ca viață riscantă

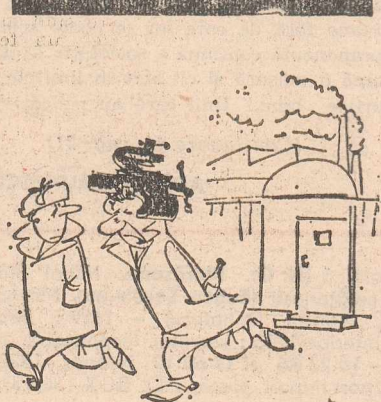
La sfârșitul lunii octombrie, fundația care poartă numele cancelarului Austriei a distins două personalități din Orientul Mijlociu „pentru riscurile personale pe care și le-au asumat în acțiunea de reconciliere a popoarelor”. Privită de pe Sirius — steaua mereu invocată de câte ori ni se propune o optică neimplicată în cele terestre, rece și calmă — sau privită de pe Pământ, expresia e la fel de tulburătoare în liniștea absurdului ei.

Adevărul este, discutind doar între noi, fără martori de pe alte stele, că numai degradarea multor vorbe în limbajul de zi de zi al telexurilor ne face să citim repede, fără fiorul cosmic necesar, această expresie cu totul extraordinară despre starea actuală a lumii. Bunu-simț — chiar împărțit inegal, ca atâtea din bogățiile omului — încă mai poate șopti că, în mod normal, două ființe care caută să impace, și nu să ațite, două popoare nu ar avea de riscat mai nimic. Cine și de ce ar omori — un exemplu de risc personal — doi oameni care vor ca popoarele lor să nu se mai omoare? Pe cine periclitează asemenea oameni? Și cum poate inspira logica lor — aceea de a-și convinge concetățenii să nu se mai gindească la distrugere reciprocă — dușmănie, dorință de a o

planuri pentru a o înăbuși, atît de decise încît viața acestor logicieni ai păcii să devină riscantă iar activitatea lor, eroică? Cum de a devenit eroică și plină de riscuri viața unor oameni — eu știu chiar și popoare întregi, ca al nostru, de pildă — care propun lumii o viață internațională fără de violență? La aceste întrebări foarte simple, de loc exaltate, întru totul realiste — răspunsul este pe cit de simplu, pe atît de cinic și absurd: ei, conciliatorii, periclitează ura dintre popoare; ei pun în primejdie, vrînd a o face inutilă, activitatea altor oameni, din propriile lor popoare, care nu înțeleg să trăiască altfel decît cu mina pe grenadă și pe tun, terorizînd și contraterorizînd inamicul. Ei — muncind să impace — amenință logica neimpăcării, conform căreia tot ce vezi în fața ta e inamic și trebuie stirpit, de mic, de o parte și de alta a unor frontiere. Logica neimpăcării va prizoni pe logicienii păcii. Îi va hăitui, le va pune explozibil în pachetele de sărbători, le va pune pe urme spioni care să stea cu ochii în patru pentru ca reconciliatorii să nu se întilnească cu alți reconciliatorii, complozînd împotriva urii și intoleranței, le va organiza procese de trădare a propriilor interese — interesul major fiind cea mai modernă inarmare. Neimpăcării nu iartă asemenea comploturi ale împăcării. Dar riscurile pe care și le asumă astfel sînt mult mai mari decît cele prevăzute prin forța mitralierelor: neimpăcării riscă, prin intransigența lor, să dea absurdului toată apăsarea unui deznăd și a unui plictis; ei riscă să provoace o nouă împărțire a bunului-simț, transformîndu-l dintr-o noțiune compromisă de violența vieții într-un act de eroism cotidian, la fel de exaltant ca o nebunie pe nu mai știu care cîmp de luptă. Multumită urii ilogice și neimpăcate, oamenii — într-o acțiune de contrateroare la absurd — ar putea înțelege în curînd avantajul de a risca o moarte eroică, cu mina goală, fără pușcă, dar cu un plan fastuos de pace în cap, cu degetul la frunte în loc de a-l ține pe trîgaci, sub turela unui tanc.

RADU COSAȘU ■

Lumea se amuză



(Din „Krokodil” — U.R.S.S.)

Evgheeni Evtușenko în talmăcirea lui Adrian Păunescu



Coltucul de piine

Precum o aspră coșmelie
Ce-o pipăi cînd e noapte-afară,
Atît de aspru-mi plac, tu, mie,
Coltuc de piine ordinară.

Nu-mi plac deloc colacii proaspeți,
Nici cozonacii care-ngrășă,
Las miezul piinii pentru oaspeți.
Eu mă opresc la aspra coajă.

Astfel și-aici la mine-n carte,
Printre colaci pictați rămîne
Și-aș vrea să fie fără moarte,
Tăria colțului de piine.

Să mai și uit că sînt poet
Lăsîndu-mi numele-n uitare,
Să fiu eu insumi ering sau cîmp,
Fragment de stradă sau de mare.

Cu insumi nu m-au împăcat
Toate-ale vremilor codoașe,
Dar să iubești ce alții scriu
E-o libertate uriașă.

Poet ești nu ca să te cîntî
Rînjînd spre ceilalți colți de fiară,
Și nici măcar să nu-nțelegi
Invidia elementară.

Nesățioșii — putrezi sînt
Și-i slăbiciune nu țarie
La alții chipul tău să-l dai
Să-i prăbușești sub bucurie.

Ești acceptat? Caduc confort,
Căci forța epocii, de bază,
Nu-s cei de toți recunoșcuți
Ci glorioșii ce urmează.

Curtea de trecere

Pe Meșceanskaia 4 o curte era
Și grădină un pic, berărie în ea

Și-un maidan pentru fotbal, cu minge de cîlți,
Unde-am fost educat dur, cu piedici, de mulți.

Ca o patrie mare curtea noastră era
Decorații de napi ea pe plept ne-agăta.

Cîte nopți curtea-aceea de trecere-a fost,
Truditorilor întru sărut, adăpost.

„Mă respecti?” se-auzea dinspre negura ei
Pe lumină umblau către piață femei

Și prin ea toată Moscova spre vreun loc a trecut
Securistul tăcut și actorul limbut.

Cineva a cărat în spinare-un dulap;
După chef rătăceau umbre vagi, fără cap.

Și-a trecut și vestitul Grigore Novak,
Ce la circ a săltat un turism ca pe-un fleac.

Mirosea a război palma unui tanchist
Unde-o „fulă”, cu rujul, adresa și-a scris

Se-nvîrtea încotrova și-un trist invalid
Pe un soclu cu roți ca statuia suit.

El țigăncii urite-i striga sfidător
De pe-al lui piedestal: „Să-mi ghicești în picior!”

Am plecat din pasaj, părăsii acel loc,
Poezia de trecere e la soroc.

Și ca hoțul fricos, speriat, temător
Mi-am furat mie insumi acel liber obor

Plin de praf, înainte-i, fiu rătăcitor
Poezia mea-i azi curtea fără zăvor

Și ce dacă toți oamenii, cum vor ei, o străbat
Iar femeile cară ceea ce-au cumpărat?

Și ce-i dacă în mine este iadul torid,
Eu porțiță cumva, ca să ies, nu deschid.

Nu mă tem e-o să între în mine-un năvleg,
Dacă nu-l las să vină, cum pot să-l înțeleg?

Nu mă tem nici de mine cînd trec pregătît
De la oricare poartă să primesc un cuțit.

Între bine și rău azi am dreaptă-nțelegere
Eu — poetul de curte al curții de trecere.

Cînd văd cîte-o canalie mărunță
Că-n toate ale ei s-a arătat,
Ar însemna, cu ură de-aș privi-o,
Pe ea s-o măgulesc nemeritat.

Și poate că e necinstit din parte-mi,
Dar catastrofa mi-o trăiesc semeț,
Puterea urii a plecat din mine
Lăsîndu-se urmată de dispreț.

Unde sînt subiecții urii mele?
Unde e omu-n care incolțesc
Germanii rețelilor universale,
Nu numai, jalnic, golul sufleteso?

Lichelele sînt tot mai plicticoase,
Nedemne de procesul cel mai greu.
Ca totuși să urască un om pe lume
Prefer să mă urască pe mine — eu.

(În realizarea translației din limba rusă a poeziilor apărute în „Literaturnaia gazeta” nr. 40 (4742) din 3 octombrie 1979. Adrian Păunescu a colaborat cu: Elena Grecescu și Ioana Petrescu).

Note de drum din U.R.S.S.

NUREK

În nesfîrșitul cîmpiei, piramidele fac o impresie covârșitoare. Cu cît te apropii, cu atît monumentalitatea li se-mplinesce, cu atît geometria simplă a înfățișării lor e forță, orgoliu, măreție. Marile construcții hidroenergetice, în simplitatea maiestruoasă a tăieturii lor, ar trebui să facă o impresie enormă asupra călătorului. Pe marea autostradă din coama unui baraj, ca acela de la Nurek de pildă — înalt de 300 de metri și, prin aceasta, cel mai înalt din lume! — ești pur și simplu pieton, nu simți colosalul pietrei ce-o poartă.

Nurek e un oraș de 23 000 locuitori, la cîteva zeci de kilometri de Dusanbe. Mai precis, la 68 km. Venind de la Moscova, într-un octombrie cu două-trei grade sub zero, ajungi la Dușanbe în plin culesul bumbacului. Orașul e plin de-o pulbere roșatică, ziua e arșiță, seara răcoare-răcoare, în piețe se vînd rodii, roșii uriașe, pepeni galbeni, avînd carnea tare și o mărime incredibilă. Dealtfel, fructele sînt toate cu-o măsură sau două mai mari peste ce știm, natura e prielnică mai multor recolte pe an, ar părea că trebuie să-nținzi numai mina și să culegi. De fapt, natura e darnică dacă-i ajutată. Livezile sînt toate irigate, grădinile la fel, fiecare plantă primește apa prin sirguinta domoală a tadjicului, om ce nu se grăbește niciodată, dar care ajunge întotdeauna. Rodnicia această fabuloasă a Tadjikistanului sovietic e un lucru mai recent. Să ne amintim de la geografie că mai la nord e deșertul Kara Kum, cel fără de capăt, că Tadjikistanul însuși e o țară cu peste 90 de procente din suprafața piatră seacă. Soseaua asfaltată spre Nurek șerpuieste repede, perspectiva asupra unor locuri se schimbă aproape miraculos. Un sat abia e-un abur de verdeață pe panta brună și uscată a unui

munte îndepărtat, și imediat e satul, cu albul caselor lui, cu mulțimea de prunci a fiecărei case. „Ies copiii din casă ca mazărea”, zic blind tadjicii, cu surisul acela cuminte și prieten pe care nu l-am întilnit prea des prin alte locuri. În depărtările imediate răsar lanțurile de granit ale Pamirului, muntele e gălbui ori de-a dreptul roșu, culoarea e a minereului de fier și chiar fier trebuie să fie, pe marginea drumului cresc un fel de meri cu rodul ca niște cireșe albe și acrișoare, din care femeile împletesc cununii ori șiraguri foarte frumoase. Drumul spre Nurek, spre Nurekul acela despre care tadjicii vorbesc cu o mare bucurie în priviri, e pitoresc dar într-un fel în care nu sînt niciodată drumurile în munții continentului nostru. Crestele roșii sînt bălane din pricina soarelui, la soare piatra e fierbinte, la umbră, rece ca gheața. Iar marea artificială a complexului hidroenergetic, al patrulea ca putere din seria gigantilor hidroenergetici ai U.R.S.S., e albastră, dar știți, albastru de sineală pe care-l visează uneori copiii. Din cauza culorilor, din pricina densității lor, a pregnanței lor înțelegi greu dominantă locului. Privind aproape, culoarea e prea tare, privind în depărtare, culoarea e săracă.

Zilele trecute, o știre între altele spunea că la Nurek complexul hidroenergetic a ajuns să producă la parametrii proiectați, adică la cel 2,7 mil. kW anual. Unui inginer cifra trebuie să-i pară teribilă și ea chiar este, dar omul obișnuit nu sesizează importanța cifrei. Un oraș de 23 000 locuitori în serviciul unei hidrocentrale asta da, e un fapt impunător, e faptul care-ți vorbește de dimensiunea construcției. Orașul a fost ridicat începînd cu anul 1961 în vatra unui sat. Tot atunci a început, firește, și zidirea marii hidrocentrale. Vîrsta medie a locuitorilor e de 35 de ani. Tadjicii, uzbeki, ruși, georgieni, evenci, letoni, un adevărat festin al naționalităților. Se spune că în Tadjikistan trăiesc într-o unire cam toate spițele din uriașul teritoriu al U.R.S.S. și toate se simt bine. Barajul a dat o mare — de 70 kmp — și un fluviu, Vakci, de 525 km lungime. Barajul și sistemele lui vor aduce numai binefa-

ceri bazinului Amu-Dariei, asigurînd irigații pe 1,2 milioane de hectare de teren altfel mort. Ca să înțelegem ce preț poate să aibă prin partea aceasta cu munți a lumii un hectar irigat să mai spunem o dată că mai bine de 90 de procente din suprafața Tadjikistanului sînt piatră seacă, fără pădure, fără iarbă grasă. Acoperișul lumii nu e prea departe, iar creste de 6 000—7 000 m înălțime sînt, în jumătatea vestică a republicii, un fapt obișnuit. Riului Vakci i s-a spus de popor „sălbatecul”. Pe 525 de km noul fluviu are o cădere de nivel de 850 m. Un potențial energetic considerabil, pe care tadjicii îl laudă ori de câte ori au prilejul. Ei nu uită să spună că Nurekul, orașul stațiune, orașul bijuterie, este concretizarea unei politici economice armonioase în întregul U.R.S.S., că la zidirea complexului hidroenergetic, de a căruia putere vor beneficia mai multe republici ale Asiei Centrale, au colaborat uzine din Leningrad, Moscova, Kiev, din zeci și zeci de orașe din toate republicile unionale.

De fapt, nu e nevoie să ajungi la Nurek ca să pricepi că tot ce e localitate urbană în Tadjikistan e lucrul puterii sovietice. Primarul orașului Dușanbe ne-a arătat un set de fotografii ale locului pe care s-a clădit după revoluția din Octombrie capitala Tadjikistanului. Imagini parcă ale unui capăt de lume, ale unei sărăcii pustitoare. Oameni cu casa în spinare, oameni care pînă și apa de băut și-o duceau pe spatele și cu burduful. Într-o fotografie din primii ani de după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie vedem un bordei acoperit cu paie. Un bordei ca toate bordeiele. Pe o firmă, deasupra usii stă scris: „Comisariatul reoubican al poporului pentru sănătate publică”.

Azi Dușanbe e un oraș plăcut, puține lucruri îți spun că te afli în Asia, în centrul fierbinte al Asiei: portul femeilor, tiubiteica din creștetul bărbaților, bătrînii cu bărbi albe și vîrstă patriarhală, bătrînii aceia despre care vorbesc legendele de viață lungă și care pe aici sînt mulți, semn de trai sănătos și gînd de oameni buni.

TUDOR OCTAVIAN ■

Supunem atenției: TREI INVENTATORI ȘI UNA DIN MULTELE LOR REALIZĂRI

AUTOMOBILUL ELECTRIC

Adrian Păunescu: Interlocutorii noștri sînt Justin Capră, Gheorghe Cazacov și Mihai Molea. Care e preocuparea dumneavoastră de bază, dragi invitați?

Justin Capră: Preocuparea mea de bază? M-au pasionat, în general, vehiculele, fie terestre, fie aeriene. La ora actuală mă pasionează și lucrez la niște vehicule capabile să realizeze economii mari de energie, în raport cu cele existente.

A.P. Dar de unde vă vine pasiunea asta?

J.C. N-aș putea să vă spun de unde. **A.P.** Vă vine așa, dinăuntru, sau dintr-o necesitate a vremii, nu?

J.C. Da. Mi-a plăcut întotdeauna să mă ocup de asta.

A.P. Și ce v-a găsit tocmai acum să faceți asta?

J.C. În general, am făcut mașinile pe care le-am făcut cu un consum mai mic decît altele. Asta m-a preocupat încă din anii 1952-53. Și-acum sigur că a venit vremea lor.

A.P. Vedeti, în 1973-74, tovarășul Nicolae Ceaușescu cerea preocupare în acest sens nu numai oamenilor de vocație cum sînteți dumneavoastră, ci și instituțiilor de specialitate. Au trecut cîtiva ani și iată că o idee de atunci a devenit realitate acum: e nevoie de asemenea mașini economice. Cum stați din acest punct de vedere, tovarășe Cazacov? **Vedeti,** sîntem în zilele premergătoare Congresului al XII-lea. Aceste zile nu sînt zile de vorbe. Adică, nimeni nu trebuie să înțeleagă că astea sînt zile în care se spun cuvinte mari. Sînt zile în care se spun cuvinte mari pentru că trebuie să existe niște realități mari. Ce putem noi să arătăm?

Gheorghe Cazacov: Cu ani în urmă, în decembrie 1974, s-a prezentat primul prototip de Dacia 1301 electric. Dar au trecut niște ani. Din păcate, a fost lăsat uitării. Nu s-a mai preocupat nimeni de el. Și, iată că ne aflăm acum la sfîrșitul lui 1979 cînd, vrînd-nevrînd, trebuie să ne ocupăm de această problemă. De consumul de carburanți și de energie.

A.P. În ce an s-a prezentat prototipul?

G.C. În decembrie 1974.

A.P. Deci, acum cîinci ani?!

G.C. Acum cîinci ani!

A.P. Și ce s-a zis? Erați de față?

G.C. Da. Eram și cu un coleg, inginerul Romeo Oancea. Am prezentat mașina, în funcțiune, a plăcut ca tinută pentru că nu era absolut nici o diferență, pusă față în față cu o Dacie normală. Și e normal, sigur că da, atunci nu aveam un motor de tracțiune. Primul prototip l-am realizat întrebînd un ștarter de pornire, un ștarter care făcea un zgomot specific lui, un ștarter care consuma în jur de 800 amperi. Dar asta nu înseamnă că nu a fost un început bun. Ni s-a cerut să echipăm mașina cu un motor silențios, un motor care să nu mai producă acel zgomot, și să reducem greutatea și gabaritul bateriilor. Urma faza în care trebuia să se efectueze aceste operațiuni. Dar — încă o dată zic, dar — am ajuns în situația în care mașina a fost preluată de către I.T.B. Și de-atunci nu mai știm nimic de ea.

A.P. Deci, după cîinci ani, deși am impresia că gîndirea dumneavoastră a continuat să meargă, deși necesitatea exprimată de tovarășul Ceaușescu, atunci, a devenit cu atît mai acută, cu cît omenirea întreagă a intrat în această criză de energie și carburanți, nu s-a făcut nimic. De ce nu s-a făcut nimic?

G.C. Nu s-a făcut nimic. De la început vreau să vă spun un lucru: ca un inventator să poată, cît de cît, să aibă posibilități de a lucra la ceea ce gîndește, la ceea ce îndrăgește, trebuie să aibă lângă el și pe conducătorul întreprinderii de care aparține, care să fie un entuziast. Dacă șeful lui, directorul lui nu numai că nu e un entuziast, dar ignoră noutatea românească, nu se va putea face nimic.

A.P. E cazul dumneavoastră?

G.C. Da. Dar nu am rămas aici.

A.P. Stați, asta e important. Unde ați întîlnit dumneavoastră această obtuzitate, această frînă?

G.C. Această frînă am întîlnit-o chiar cînd făceam bateriile de putere, chiar la fostul meu director, ing. Buracu Mihail.

A.P. Unde?

G.C. La Institutul de cercetări și proiectări de mecanică.

A.P. De ce „fostul meu director“?

G.C. Fostul meu director, fiindcă eu mi-am dat demisia. Fiindcă în situația în care mi se blocau toate drumurile la realizarea unor produse, am înțeles că nu este cazul să stau să iau un ban de po-mană. Adică, în fața conducerii instituției de care am aparținut, dacă te străduiai să fii foarte liniștit, să nu deranjezi absolut pe nimeni, să nu te deranjeze nimeni, și să ai posibilitatea de a-ți face cu totul alte treburi decît cele la care erai angajat față de țară, atunci o duceai foarte bine. Dar atîta timp cît eu n-am putut să stau, să iau o retribuție de po-mană, atîta timp cît m-am luptat, pur și simplu, și am avut discuții furtunoase în

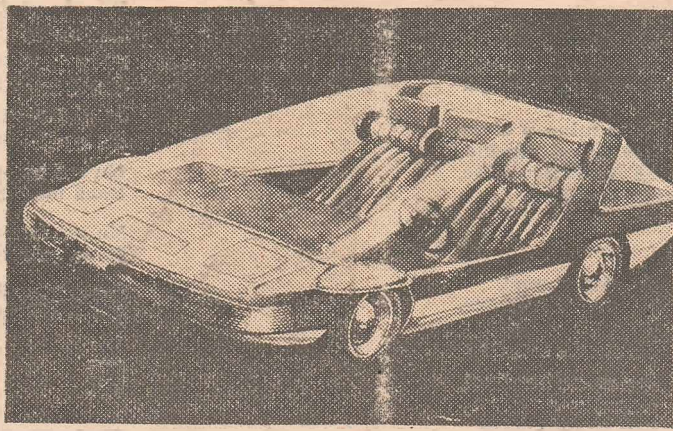
pentru niște intelectuali români, să sprijine ideile noi, care sîntem convinși că pînă la urmă vor face binele pe care-l merită acest popor. Fiind o sarcină, deci discutînd numai acest aspect, vreau să vă întreb ce raportăm împreună acum tovarășului Nicolae Ceaușescu? Ce putem să facem? Ce puteți dumneavoastră să faceți? V-aș ruga să spuneți cu precizie și cu speranță, pentru că noi nu scriem inutil aici, noi avem un scris tranzitiv din care trebuie să iasă fapte și nu trebuie să ascultăm nici de directorul cutare, nici de redactorul șef cutare, ci trebuie să ascultăm de vocea necesității acestei țări, de nevoile acestei țări și trebuie să ascultăm de acela care răspunde de

momentul cînd vom face probele acestui prototip, după circa o săptămînă, cu mică modificări, putem să intrăm pe bancă de montaj la „Acumulatorul“ și aver seria.

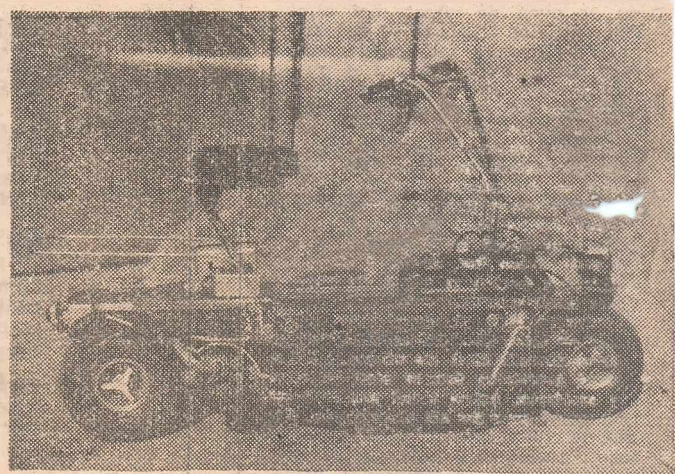
A.P. Deci ca să nu modificăm, să nu creăm probleme inutile.

M.M. Investiții în plus...

G.C. Tot ce va fi aici nou, va fi separatorul, care va da o rezistență internă foarte mică. Partea de mecanică și respectiv ținuta acestei mașini îi aparține — am să-i dau cuvîntul — colegului meu Justin Capră, iar sistemul de comandă electronic și toate celelalte anexe sînt ale inginerului, ale cercetătorului Molea Mihail.



Automobilul economic, folosind diferite surse de energie, „Flacăra 1“. Studiu de anteproiect insumînd experiența acumulată la toate celelalte invenții



Electroscuter „Oroles“ E.S.5

ceea ce privește aceste produse, vă spun, totul a mers bine și se părea că eram pe punctul să termin niște baterii interesante.

A.P. Ce s-a întîmplat atît timp cît ați dus acle discuții furtunoase?

G.C. Păi, ce să vă spun? După ce tovarășul profesor Ion Minzatu a plecat de la C.N.S.T. — eu am să mă refer la problema mea, dar se pare, după toate discuțiile cu ceilalți prieteni, cunoștințe, colegi problema aceasta era aceeași pentru toți — a venit o perioadă mai grea pentru inventatori. Fiindcă, la nici două săptămîni, directorul mi-a spus: „Ei, a plecat Minzatu asta, care umbla numai după produse de anul 2000... Să vedem ce mai faceți de-acum?!“

A.P. Asta cu „umbla după produse de anul 2000“ era o vină, nu? Directorul respectiv considera că e o chestiune negativă?

G.C. Exact. Pentru directorul meu cred că a fost cea mai mare bucurie a lui cînd a auzit că nu mai e profesorul Minzatu, fiindcă acesta îl chema la ordine pentru fiecare lucru ne-realizat. De exemplu, mă duceam și-i spuneam: mi-a blocat procurarea de materiale, tocmai acum cînd sînt pe punctul să încep montarea elementelor. Și-l chema la ordine.

Justin Capră: O paranteză așa face.

A.P. Pofțiți, tovarășe Capră.

J.C. De inventatori s-au ocupat două foruri, după părerea mea: C.N.S.T.-ul, mai ales prin tovarășul Octavian Groza și prin Ion Minzatu. Și revista Flacăra.

G.C. Da, aici sînt de acord cu colegul și prietenul meu Justin Capră. De fapt, acum, în lumea inventatorilor apar două momente foarte interesante: C.N.S.T., care nu și-a uitat oamenii, pe care i-a ajutat și pentru care a pus mult suflet — și vă pot spune că de multe ori venea profesorul Minzatu în laborator și-l apuca 12 noaptea stînd să vadă cum lucrez și cum montez, îi plăcea, îl pasiona toată treaba asta — iar la ora actuală, dacă cineva discută despre cine ne mai poate sprijini, cine se mai luptă pentru lumea inventatorilor, a oamenilor care creează, a oamenilor care pot da ceva, nu vorbe, fapte, este presa, prin revista Flacăra.

A.P. Mulțumesc. Vreau să spun că aceasta este și o sarcină dată de conducerea partidului și este și o mare bucurie

destinul național, de tovarășul Ceaușescu, deci, eu am să vă întreb și aceasta să fie tema discuției noastre: Ce putem oferi acum, în zilele premergătoare Congresului al XII-lea, țării, ce putem oferi ca posibilități imediate, ca probabilitate și ca realitate și ce ne trebuie pentru asta?

G.C. Acum două săptămîni, împreună cu Justin Capră, am prezentat presei scuterul electric echipat cu o sursă de 24 Volți la 185 amperi, o sursă nouă, care mi-a dat destulă bătaie de cap alît mie cît și tatălui meu.

A.P. Tatăl dumneavoastră fiind Filip Cazacov, care are 80 de ani și care lucrează alături de dumneavoastră.

G.C. Da. De fapt cu moștenesc meseria de la el, fiindcă din 1919 e acumulatorist.

A.P. Deci, e muncitor specialist.

G.C. Specialist în baterii, montări, pastări acumulatori electrici. Am realizat această sursă, dar nu ne-a mulțumit acest lucru. Colegul Justin Capră lucrează acum la un nou scuter modernizat, împreună cu colegul nostru, ing. Molea Mișu, care își va aduce contribuția cu tot sistemul electronic, el va fi înzestrat și cu aparate muzicale, cu aparat de radio.

A.P. Cine? Scuterul?

G.C. Da, scuterul.

Mihai Molea: Și cu radiotelefon, fără interceptare.

G.C. Este o noutate, pentru că aici vom ajunge cu această minimașină.

A.P. Pe care o și dăm în revistă, stîmnați cititori, puteți s-o urmăriți, este aici și fotografia ei.

G.C. La această mașină eu voi realiza o sursă de putere, în aceleași casete în care am avut 185 amperi; vom căuta să scoatem din această cutiuță 250 amperi, deci o sursă la respectiv 50 V — 250 amperi.

A.P. Asta nu e chiar așa de simplu.

G.C. Nu este simplu. Nu e nici prea complicat. Și nu vom fi mulțumiți. Se poate și mai bine. Dar această sursă, ca să nu încurcăm fabrica „Acumulatorul“ — care are o vechime în meserie, nu e de azi, de ieri și a făcut lucruri frumoase, și intern, și la export — am căutat să mergem pe tehnologia lor de producție. În

A.P. Tovarășe Molea, vă rog să ne spuneți noutatea pe care o aduceți dumneavoastră.

M.M. În ce privește automobilul, nu știu dacă vor fi noutăți. Cu multă judecată trebuie cîntărite aceste mijloace necesare și interesante de adăugat. Eu m-am întîlnit cu tovarășul Cazacov după vorbe „Cine se aseamănă se-adună“ pe altă cale, pe alt drum. Drumul de fapt pe care nu e musai să se întîlnească numai niște tehnicieni. De cînd e lumea și pămîntul de la coborîrea din copac, ăla căruia i-a fost cald între frunze și care n-a avut curiozitatea să vadă ce e pe jos, chiar dacă erau frunze căzute, sau un arbore fugind, a rămas acolo, în copac și se cheamă maimuța. Dar de la asta, și de la mături o casă și dacă lelița își coase ia de Paști și nu vrea să semene cu a suratei de peste drum, de aici a fost un neam de oameni neliniștiți, inventatorii, și mă miră, grozav mă miră, cînd citesc și prin ziare că niște tovarăși mari, mari ca posturi — că mărimile se măsoară unori cu metri, alteleori cu înălțimea scaunelor — dar mari că zic: Vai, vai, dar noi ne ocupăm de invenții, ne ocupăm în mod sistematizat, avem institute, institute de cercetări, specialiști și așa mai departe. E bine că avem dar nu-l de ajuns. Inventatorul e un om care are o stare de spirit alt fel. Nu e musai că este cercetător, poate fi și literat; inventatorii e i-aș numi pe redactorii Flăcării. Aia care n-are liniște în sufletul lui. E o stare de spirit, nu e o meserie de care trebuie să fugi. Ea creează, normal, după legea veche a inerției, deranj, dar fără ea lumea moare. De ea e nevoie. Trebuie să întorcem bățul la capătul ălălat. Nu sînt ei elemente de furtună într-un pahar de apă în societate. Sînt oamenii care creează acele turbioane fără de care nu se poate schimba componenta continuă a societății. Toți sînt după o măsură și cît sînt în limitele măsurii e bine. Unii care au ridicat capul

(Continuare în pag. 21)

ADRIAN PĂUNESCU

Flacăra. Redacția: București, Piața Ștefaniei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20, interioare: Secția social-politică (N. Gr. Mărășanu, Mihai Stănescu, Nelu Ionescu) — 1623; Secția știință-invătămint (Liviu Timbus, Emanuel Valeriu, Lionel Nițescu) — 1606; Secția scrisori, probleme cetățenești (Eugen Seceleanu, Marga Nedelea) — 1787 și 1617; Secția reportaj, anchete, sport (Nicolae Cristache, Ilie Purcaru) 1618; Sectorul cultură-cenaclu (George Arion, Adrian Dohotaru) — 1619; Sectorul fotoreportaj — 1595; Secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Catană) — 1782, 1621; Administrație: 17 78 82 și 17 60 10 — interior 1783; secretar responsabil de redacție (Tudor OCTAVIAN — 17 63 16 și interior 1611), redactor șef adjunct (Nicolae ARSENIU — 17 63 16 interior 1786); redactor șef — 18 22 96 și 17 60 10 interior 1822. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Ștefaniei“. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — Departamentul Export Import presă, P.O. BOX-136-137, telex: 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU